

Aan:
de voorzitter en leden van
provinciale staten van Drenthe

Assen, 31 maart 2010
Ons kenmerk 6/5.3/2010002100
Behandeld door de heer J.P. de Vries (0592) 36 57 54
Onderwerp: Provinciaal uitvoeringsprogramma verkeer en vervoer 2010

Geachte voorzitter/commissieleden,

Hierbij treft u ter kennisname het Provinciaal uitvoeringsprogramma (PUP) verkeer en vervoer 2010 aan. Het PUP heeft betrekking op de projecten en activiteiten die in 2010 voorbereid en uitgevoerd moeten worden om op termijn een duurzaam veilige bereikbaarheid in Drenthe te realiseren. Omdat dit slechts mogelijk is door samenwerking met andere instanties en organisaties, zijn in het PUP niet alleen de provinciale voornemens, maar ook de plannen, projecten en activiteiten van alle bij het verkeers- en vervoersbeleid betrokken partners opgenomen. Het PUP geeft daarmee een vrij volledig beeld van alle voornemens in het jaar 2010.

Het PUP 2010 is gebaseerd op het beleid, zoals dat door u is vastgesteld in het Provinciaal verkeers- en vervoersplan (PVVP) Drenthe 2007-2020, het Provinciaal omgevingsplan (POP II) Drenthe en ons Collegeprogramma 2007-2011. Het PUP vormt vanaf 2008 het jaarlijks uit te brengen derde deel van het PVVP. Bij de rubricering van de maatregelen is dan ook de thema-indeling van het PVVP aangehouden. Op deze wijze wordt de samenhang gelegd tussen het Drentse verkeers- en vervoersbeleid en de daarop gebaseerde uitvoeringsprojecten. Daarmee wordt gevolg gegeven aan één van de aanbevelingen van een onderzoek door de Noordelijke Rekenkamer (NRK), dat in 2007 is uitgevoerd. Ook de aanbevelingen van de NRK ten aanzien van het meten van de prestaties en effecten van maatregelen zijn in dit PUP verwerkt.

Over de inhoud van het PUP is in 2009 tijdens de overleggen van het Verkeers- en Vervoersberaad Drenthe en de Adviesgroep Duurzaam Veilig meerdere keren van gedachten gewisseld. Alle partijen zijn het erover eens dat het PVVP 2007-2020 de basis moet blijven vormen voor het verkeers- en vervoersbeleid in de komende jaren.

Op veel terreinen van het verkeers- en vervoersbeleid wordt dan ook al samengewerkt. Een nieuw onderdeel in de samenwerking is het 'meeliften' van faunaknelpunten in gemeentelijke wegen met de uitvoering van de in dit PUP beschreven maatregelen infrastructuur.

De kosten van het totaalprogramma van het PUP 2010 worden geraamd op ca. € 55,7 miljoen. In dit bedrag zijn ook de door het Rijk verstrekte exploitatiemiddelen voor het openbaar vervoer en voor de spoorlijn Emmen-Zwolle opgenomen. Van genoemd bedrag komt ca. € 7,5 miljoen ten laste van provincie Drenthe, waarbij het overgrote deel van de kosten (ca. € 7,2 miljoen) wordt gefinancierd uit de Reserve investeringen verkeer en vervoer. Dit bedrag valt binnen de in de prestaties van de provinciale Begroting 2010 voorziene uitgaven.

Het PUP 2010 is het laatste uitvoeringsprogramma in de reeks van uitvoeringsprogramma's waarvan de kosten zijn gefinancierd vanuit de Reserve investeringen verkeer en vervoer 2002-2010. Terugziend kan worden geconcludeerd dat er samen met een aantal partners een groot aantal projecten en activiteiten zijn uitgevoerd die hebben bijgedragen aan het realiseren van de doelstellingen van het PVVP en ons Collegeprogramma. Wij streven ernaar om ook in de periode na 2010 deze aanpak, waarvan samenwerking de basis vormt, voort te zetten.

Hoogachtend,

gedeputeerde staten van Drenthe,

, secretaris

, voorzitter

Bijlage(n):
ga.coll.

Provinciaal Uitvoeringsprogramma verkeer en vervoer 2010

Provinciaal
Uitvoeringsprogramma
verkeer en vervoer
2010

Gedeputeerde staten van Drenthe
9 februari 2010

Colofon

Dit is een uitgave van de provincie Drenthe
Foto's: W.J. Kleppe Assen, Attie Sijpkens OV-Bureau Groningen Drenthe,
Fred G. van den Beemt provincie Drenthe

Inhoud

	Samenvatting	5
1	Inleiding	7
1.1	Achtergrond en doel van het Provinciaal Uitvoeringsprogramma 2010	7
1.2	Leeswijzer voor het PUP 2010	8
1.3	De procedures rond de vaststelling	9
2	Ruimtelijk-economische ontwikkeling	11
2.1	Versterken van de (inter)nationale verbinding van de stedelijke netwerken	11
2.2	Stimuleren van ontwikkeling	18
3	Veilige bereikbaarheid infrastructuur	23
3.1	Onderzoeken en studies ten behoeve van bereikbaarheid	23
3.2	De projecten Infrastructuur per gemeente in kaart gebracht	24
3.3	Conclusies	52
4.	Veiligheid: verkeersveiligheid - mensgerichte benadering	54
4.1	Kennis en regie	54
4.2	Communicatie en voorlichting	55
4.3	Educatie	58
4.4	Onderzoek	60
4.5	Veiligheidscultuur	61
4.6	Innovatie	62
4.7	Regionale samenwerking	62
5	Veiligheid: verkeersveiligheid - verkeershandhaving	63
5.1	Informatiegestuurd Verkeerstoezicht (IGVT)	63
5.2	Overige wijzen van verkeershandhaving	64
5.3	Subjectieve verkeersonveiligheid	64
5.4	Handhaving in landelijke speerpunten	65
5.5	Overige activiteiten in het kader van verkeershandhaving	65
6	Veiligheid: externe veiligheid en sociale veiligheid in het openbaar vervoer	67
6.1	Externe veiligheid	67
6.2	Sociale veiligheid in het openbaar vervoer	67
7	Leefomgeving	69
7.1	Beperken van hinder en overlast als gevolg van verkeer en vervoer	69
8	Innovatie	73
8.1	Mobiliteitsmanagement	73
8.2	Innovaties ter verbetering van veiligheid en milieu	75
8.3	Gebruiksgemak Openbaar Vervoer	76
8.4	Innovatie in beheer, onderhoud en aanbestedingsproces	77

9	Beleidsontwikkeling, -monitoring en -communicatie	78
9.1	Beleidsontwikkeling	78
9.2	Beleidsmonitoring en -evaluatie	78
9.3	Beleidscommunicatie	80
10	Financiering van de projecten	81
10.1	Thema Ruimtelijk-economische ontwikkeling	81
10.2	Thema Bereikbaarheid: projecten infrastructuur	81
10.3	Thema Veiligheid: projecten infrastructuur	83
10.4	Thema Veiligheid: mensgerichte benadering	85
10.5	Thema Leefomgeving	86
10.6	Thema Innovatie	86
10.7	Thema Beleid	87
10.8	Het totaalplaatje	88
11	Risico's bij de uitvoering	89
	Bijlagen	91
1	Overlegstructuur Verkeers- en Vervoersberaad Drenthe	92
2	Regioprogramma's permanente verkeerseducatie 2010	94
3	Websitegegevens	97
4	Lijst van relevante afkortingen	98

Samenvatting

Ieder jaar stelt provincie Drenthe een Provinciaal Uitvoeringsprogramma (PUP) Verkeer en Vervoer op. Sinds 2004 worden daarin niet alleen de beleid- en uitvoeringsprojecten van de provincie beschreven, maar eveneens die van gemeenten en vele andere bij het verkeer- en vervoersbeleid betrokken organisaties. Daarmee geeft het PUP een representatief beeld van alle voornemens in dit beleidsveld en de samenwerking daarbij voor een bepaald jaar.

Voor de uitvoering van beleid en projecten zijn de nationale, provinciale en gemeentelijke beleidsplannen leidend. Dit PUP is gebaseerd op het Provinciaal Verkeers- en Vervoersplan (PVVP) Drenthe 2007-2020 en de Gemeentelijke Verkeers- en Vervoersplannen. Het PVVP is in juli 2007 door provinciale staten vastgesteld en is de uitwerking van de landelijke nota Mobiliteit en het Drentse Omgevingsplan (POP II). In het PVVP is ook beschreven hoe de provincie in samenspraak met de gemeenten en andere instanties de ontwikkeling van mobiliteit in Drenthe vorm wil geven.

Om de doelstellingen Verkeer en Vervoer op termijn te kunnen realiseren, is een intensieve samenwerking en goede afstemming van maatregelen tussen alle partners gewenst. De afgelopen jaren zijn diverse samenwerkingsverbanden gevormd, waarin wordt samengewerkt om bepaalde onderdelen van het verkeer- en vervoersbeleid voor te bereiden en uit te voeren. Voorbeelden daarvan zijn de samenwerking betreffende:

- de voorbereiding en uitvoering van het jaarlijkse Programma Permanente Verkeerseducatie;
- het maken van afspraken over de uitvoering en financiering van projecten Infrastructuur;
- het realiseren van toegankelijke bushaltevoorzieningen en uniformeabri's;
- het project 'Informatiegestuurd Verkeerstoezicht' van politie Drenthe;
- de monitoring en evaluatie van beleid en uitvoering in het beleidsveld Verkeer en Vervoer.

Als nieuw onderdeel van de samenwerkingsgedachte is in dit PUP een begin gemaakt met de samenwerking op het gebied van de aanleg van faunavoorzieningen in gemeentelijke wegen. Hiervoor is in het kader van de Voorjaarsnota 2009 in de periode tot en met 2013 een bedrag beschikbaar gesteld als bijdrage in de uitvoering van gemeentelijke projecten. Eventueel kan ook worden bijgedragen vanuit het pMJP Landelijk Gebied 2007-2013.

Samen met de gemeenten of andere uitvoerende instanties op gemeentelijke wegen wordt in 2010 bezien, waar de oplossing voor faunaknelpunten in de Ecologische Hoofdstructuur mee kan liften bij de uitvoering van de in dit PUP beschreven projecten.

In een aantal hoofdstukken zijn de voorgenomen plannen, projecten en activiteiten per thema beschreven. Om een totaalinzicht te bieden zijn ook de reeds lopende projecten meegenomen. De infrastructurele projecten vanuit de thema's Bereikbaarheid en Verkeersveiligheid, die het 'hart' vormen van dit PUP, zijn in hoofdstuk 3 per gemeente in tabellen en op kaarten inzichtelijk gemaakt.

In hoofdstuk 10 wordt inzicht gegeven in de geraamde kosten van de nieuwe projecten en de bijdrage in 2010 aan lopende projecten. Uit het overzicht blijkt dat de totaalkosten van al deze activiteiten ca. 55,7 miljoen euro bedragen. In dit bedrag zijn ook de jaarlijkse exploitatiebijdragen voor het openbaar vervoer (de buslijnen in Drenthe; de spoorlijn Emmen-Zwolle) opgenomen. Deze kosten worden vanuit de Brede Doeluitkering (BDU) Verkeer en Vervoer gefinancierd.

Van de 55,7 miljoen euro komt ca. 7,5 miljoen euro ten laste van de provincie. Dit bedrag wordt besteed aan de financiering van projecten op eigen wegen maar wordt ook ingezet als cofinanciering in gemeentelijke projecten, die vooral op bereikbaarheid zijn gericht.

De gemeentelijke projecten worden in belangrijke mate gefinancierd door de gemeenten zelf, waarbij in een aantal gevallen sprake is van cofinanciering door de provincie of een bijdrage vanuit de BDU.

De kosten van het programma Permanente Verkeerseducatie ten slotte worden gefinancierd vanuit de BDU en eigen bijdragen van gemeenten en de provincie.

1 Inleiding

1.1 Achtergrond en doel van het Provinciaal Uitvoeringsprogramma 2010

Sinds 1996 stelt provincie Drenthe jaarlijks een Provinciaal Uitvoeringsprogramma (PUP) Verkeer en Vervoer op. Tot het jaar 2004 was het PUP een document, waarin uitsluitend de projecten van de provincie Drenthe waren opgenomen. Het PUP was bedoeld om alle voorgenomen projecten in één document aan provinciale staten en na de dualisering aan gedeputeerde staten voor te leggen. Daarmee kregen de staten op één moment een volledig beeld van deze projecten en de samenhang ertussen. Voor de betrokken afdeling had deze werkwijze als voordeel, dat niet elk project in een afzonderlijke nota aan de staten hoefde te worden voorgelegd, wat een aanzienlijke tijdswinst opleverde.

Vanuit het besef dat provincie Drenthe de doelstellingen verkeer en vervoer alleen in samenwerking met gemeenten en andere partners kan realiseren, is het PUP in de loop der jaren het document geworden, waarin de voornemens van alle betrokken partijen worden opgenomen. Sinds 2008 zijn daarbij het Provinciaal Verkeers- en Vervoersplan Drenthe (PVVP) 2007-2020 en de daarvan afgeleide Gemeentelijke Verkeers- en Vervoersplannen leidend.

In het PVVP, dat op 5 juli 2007 door provinciale staten van Drenthe is vastgesteld, is beschreven hoe de provincie de ontwikkeling van mobiliteit in Drenthe vorm wil geven. Het PVVP is een uitwerking van de nota Mobiliteit en het Provinciaal Omgevingsplan (POP) II en het bestaat uit twee delen. Deel I 'Kaders en Ambities 2007-2020' beschrijft het ambitieniveau voor de periode tot 2020. In Deel II 'Uitvoeringsagenda' zijn deze ambities uitgewerkt naar concrete activiteiten en zijn de mogelijke financiële consequenties van deze activiteiten nader vastgelegd. De uitvoeringsagenda vormt voor de periode tot en met 2012 de basis voor de uitvoeringsafspraken tussen provincie, rijk en gemeenten.

Binnen de vierjaarlijkse cyclus van de Uitvoeringsagenda wordt jaarlijks een Provinciaal Uitvoeringsprogramma Verkeer en Vervoer opgesteld, waarin de projecten en bijbehorende financiering voor het komende jaar worden beschreven. Het PUP kan daarmee worden gezien als deel III van het PVVP. Over de voortgang en resultaten van deze projecten ten slotte wordt verantwoording afgelegd in het Jaarverslag Uitvoeringsprogramma Verkeer en Vervoer (deel IV).

De maatregelen in het PUP 2010 komen grotendeels nog voort uit het Investeringsprogramma 2004-2015, aangevuld met uit te voeren maatregelen op basis van de in 2006 uitgevoerde Netwerkanalyses en andere recente analyses en onderzoeken. De financiële onderbouwing voor genoemd Investeringsprogramma is vastgelegd voor de periode tot en met 2010.

In de loop van 2009 is een start gemaakt met een discussie over de mogelijkheden om in vervolg op de Convenanten Veilige Bereikbaarheid tussen gemeenten en provincie in de periode 2006-2008 voor de komende jaren nieuwe inhoudelijke en financiële afspraken te maken. Deze discussie is onderdeel van de uitwerking van het PVVP 2007-2020 en het daaraan gekoppelde Provinciale Investeringsprogramma 2010-2020. Ook de afspraken in het kader van het Regio Specifiek Pakket (RSP) maken hier deel van uit.

In het schema zijn de verbanden tussen genoemde nota's en rapporten inzichtelijk gemaakt.

Beleidsnotitie	Looptijd	Evaluatie	Rol provinciale staten
PVVP I: Kaders en Ambities	2007-2020	Vierjaarlijks	Besluitvormend
PVVP II: Uitvoeringsagenda	2007-2012	Vierjaarlijks	Besluitvormend
Investeringsprogramma VV	Tot 2020	Vierjaarlijks	Informerend
Convenanten met gemeenten	2010-2012	Jaarlijks	Informerend
PVVP III: PUP VV	één jaar	Jaarlijks	Informerend
PVVP IV: Jaarverslag PUP VV	één jaar	Jaarlijks	Informerend
(Actualiseren) GVVP's	Tot 2012	Vierjaarlijks	Niet van toepassing

1.2 Leeswijzer voor het PUP 2010

1.2.1 De implementatie van de aanbevelingen van recente onderzoeken

In 2007 hebben zowel provincie Drenthe als de Noordelijke Rekenkamer (NRK) onderzoeken uitgevoerd naar de doelmatigheid en de doelgerichtheid van verkeers- en vervoersprojecten in de afgelopen jaren. Daarin zijn de volgende aanbevelingen gedaan:

- breng de samenhang tussen (doelstellingen van) beleid en de projecten duidelijker in beeld;
- breng deze samenhang voor de provinciale projecten ook aan tussen het PUP, het investeringsprogramma en de provinciale begroting;
- maak de gewenste effecten per project en in zijn totaliteit zichtbaar.

Via de hierna beschreven aanpassingen zijn de aanbevelingen van beide onderzoeken nader geconcretiseerd.

Om een verbinding tussen beleid en uitvoering te maken is in dit PUP grotendeels de thema-indeling van het Uitvoeringsagenda van het PVVP (Deel II) aangehouden. Ten behoeve van de beleidsmatige samenhang wordt aan het begin van elk hoofdstuk verwezen naar het betreffende hoofdstuk van Deel II. De thematiek van het PVVP is inmiddels ook in de tabellen van de provinciale begroting opgenomen.

Het thema Bereikbaarheid en het subthema Verkeersveiligheid Infrastructuur is in hoofdstuk 3 onder de noemer 'Thema Veilige Bereikbaarheid Infrastructuur' samengevoegd.

Zoals aangegeven zijn de projecten in het PUP gebaseerd op het Investeringsprogramma 2004-2015, aangevuld met projecten uit de Drentse netwerkanalyses uit 2006 en andere recente beleidsdocumenten en onderzoeken. Het totale Investeringsprogramma is destijds opgenomen in het MUP 2004-2007. De netwerkanalyses zijn onder andere via de website van provincie Drenthe te raadplegen.

In de tabellen is per project het beoogde resultaat beschreven. Hierbij dient te worden bedacht, dat de uitvoering van één project in veel gevallen een onderdeel is van een groter geheel. Vanuit die wetenschap is het niet altijd logisch en zinvol, het effect van afzonderlijke projecten te beoordelen.

Waar mogelijk worden vanaf 2008 de effecten van de maatregelen in de jaarverslagen PUP inzichtelijk gemaakt.

1.2.2 De globale inhoud naar hoofdstuk

In de hoofdstukken 2 tot en met 8 zijn de projecten in het kader van de PVVP-thema's beschreven. De veelal korte beschrijving van projecten wordt steeds afgesloten met een tabel, waarin wordt weergegeven welke projecten, maatregelen en activiteiten in 2010 worden gestart of uitgevoerd. Ten behoeve van de volledigheid zijn ook de projecten opgenomen, waarvan de uitvoering reeds voor 2010 is begonnen. Bij deze projecten is het jaar van het betreffende PUP aangegeven. Verder is in de tabellen per project het beoogde resultaat beschreven en zijn indicatoren voor monitoring benoemd.

In de tabellen is voor de infrastructurele projecten een nummering aangehouden, die een relatie heeft met de gemeente, waarbinnen het project wordt uitgevoerd. Dit zijn niet uitsluitend projecten van de betreffende gemeente zelf, maar ook die van andere wegbeheerders.

Op het gebied van verkeer en vervoer is er steeds weer sprake van nieuwe ontwikkelingen. Deze ontwikkelingen en de beschikbaarheid van inzicht in beleidseffecten zijn van belang voor de (her)formulering van beleid en voor afwegingen in prioriteit en besteding van financiële middelen. Daarnaast is communicatie van beleid, uitvoering en resultaten naar bestuur, partners en buitenwacht essentieel voor het besluitvormingsproces en voor het verwerven van draagvlak voor het beleid.

In hoofdstuk 9 wordt op deze aspecten nader ingegaan.

In hoofdstuk 10 wordt inzicht gegeven in de wijze van financiering van de projecten, activiteiten en maatregelen, waarvoor in 2010 financiële middelen nodig zijn. De projecten zijn daarbij gerangschikt naar de onderscheiden thema's.

Hoofdstuk 11 tenslotte geeft een overzicht van de risico's, die de voortgang van de geplande projecten kunnen vertragen, of die van invloed kunnen zijn op de hoogte van de kosten.

Het PUP bevat ook een aantal bijlagen. In bijlage 1 wordt een overzicht gegeven van relevante overlegstructuren, die binnen het verkeers- en vervoersbeleid actief zijn. Bijlage 2 beschrijft de programma's Permanente Verkeerseducatie van de in de 3 regio's samenwerkende gemeenten. Bijlage 3 geeft een overzicht van interessante en relevante websites, die betrekking hebben op verkeers- en vervoersonderwerpen. In bijlage 4 worden de in dit PUP gebruikte afkortingen verklaard.

1.3 De procedures rond de vaststelling

De provinciale commissie Verkeers- en Vervoersberaad Drenthe (VVBD) is verantwoordelijk voor de invulling van de hoofdstukken 4 (Mensgerichte benadering) en 5 (Verkeershandhaving). In de vergadering van 29 oktober 2009 heeft het Beraad deze onderdelen van het PUP vastgesteld. Daarnaast heeft het Beraad ingestemd met de inhoud van het overige deel van het PUP 2010. Gedeputeerde Staten hebben op 9 februari 2010 het PUP 2010 in haar totaliteit vastgesteld.

Voor de uitvoering van de provinciale projecten in het PUP 2010 zijn Gedeputeerde Staten verantwoordelijk, met uitzondering van de al eerder genoemde hoofdstukken. De inhoudelijke en financiële afhandeling van hoofdstuk 4 is gedelegeerd aan het VVBD, terwijl Politie Drenthe voor de uitvoering van Verkeershandhaving (hoofdstuk 5) de verantwoordelijkheid draagt.

Voor de voorbereiding en uitvoering van de overige projecten dragen de overheden en organisaties, die als trekker zijn benoemd, de verantwoordelijkheid. In het Jaaroverzicht PUP 2010, dat begin 2011 wordt opgesteld, zal duidelijk worden of alle partijen erin zijn geslaagd hun voornemens daadwerkelijk te realiseren.

2 Ruimtelijk-economische ontwikkeling

Het beleid waarop de in dit hoofdstuk beschreven projecten betrekking hebben, is beschreven in hoofdstuk 2 van de Uitvoeringsagenda 2007-2012 van het PVVP.

Drenthe heeft twee economische kernzones, die essentieel zijn voor de Drentse economie. Dit zijn het nationaal stedelijk netwerk Groningen-Assen en het stedelijk netwerk Zuid-Drenthe met de steden Coevorden, Emmen, Hoogeveen en Meppel. Het beleid is erop gericht om het wonen en werken vooral in de genoemde steden te concentreren, zodat het omliggende landelijke gebied behouden blijft voor onder andere natuur en recreatie. Dit beleid moet in de komende jaren via de hierna beschreven sporen worden uitgewerkt en gerealiseerd. De financiering van de meeste onderzoeken en studies uit dit hoofdstuk en de volgende hoofdstukken is in hoofdstuk 10 (Beleid) ondergebracht. In de nummering van deze projecten is dat nader aangegeven (beleid (BEL)-hoofdstuk-onderwerp-nummer project). Bij lopende projecten wordt onder de kolom 'Begroten kosten' verwezen naar het PUP, waarin de financiering van het project is opgenomen of waarin het project voor het eerst aan de orde is gekomen.

2.1 Versterken van de (inter)nationale verbinding van de stedelijke netwerken

Uit de netwerkanalyses Groningen-Assen en Zuid Drenthe blijkt dat de bereikbaarheid op de externe relaties van de hele provincie wordt beperkt doordat de poorten naar het Noorden over de weg, het spoor en het water onvoldoende hoogwaardig zijn ingericht. Dit heeft geresulteerd in het benoemen van een aantal sterprojecten, waarvan in 2010 de volgende onderdelen worden voorbereid of uitgevoerd.

2.1.1 Noordelijke Ontwikkelingsas (NOA)

Mede door de economische groei en ontwikkeling in Noord Duitsland en Scandinavië ontstaat er een internationale corridor van ruimtelijk-economische activiteiten, de Noordelijke Ontwikkelingsas. De beide stedelijke netwerken zijn belangrijke schakels in de NOA. De kwaliteit van de verbinding tussen de schakels is bepalend voor de verdere ontwikkeling van deze corridor. Daarbij gaat het niet alleen om het realiseren van optimale verbindingen binnen ons eigen land. Voor Zuid Oost Drenthe bijvoorbeeld is, na de verdubbeling van de A37, ook de opwaardering van de E233 (Meppen-Cloppenburg) in Duitsland tot een 2 * 2 strooks autosnelweg van groot belang.

No. + trekker	Omschrijving project (prestatie) (U: uitvoering)	Thema + modaliteit	Begroten kosten	Beoogd resultaat	Indicatoren
BEL-2-NOA-01 SNN	Afspraken over een gezamenlijke agenda en actieplan van rijk en regio (U: 2007-2010)	REO Alle	PUP 2008	Actieplan rijk en regio over realisatie NOA	Besluit

2.1.2 Hoofdinfrastructuur: Spoor

Een hoogwaardige spoorverbinding van de stedelijke netwerken Groningen-Assen en Zuid Drenthe (Hanzelijn) met andere (inter)nationale regio's is een belangrijke economische randvoorwaarde voor de regio. Nu de Zuiderzeelijn niet wordt aangelegd, is optimalisering van de huidige spoorlijnen tussen de randstad en Groningen/Assen van groot belang. De

wijze waarop dit moet worden gerealiseerd wordt in SNN-verband verder uitgewerkt (Motie Koopmans).

In 2008 is Noord Nederland gestart met de discussie over de besteding van de middelen die het Rijk als compensatie voor het niet aanleggen van de Zuiderzeelijn beschikbaar stelt, het Regio Specifiek Pakket. De voor Drenthe majeure projecten worden in het Investeringsprogramma 2010-2020 opgenomen en in de uitvoeringsprogramma's voor de komende jaren beschreven.

Na de decentralisatie van de spoorlijn Zwolle-Emmen per december 2007, is de provincie Drenthe samen met Overijssel in 2008 de voorbereidingen gestart voor de aanbesteding van de treindienst. De eerste fase van de aanbesteding is het opstellen van een businesscase. Hierin wordt aangegeven welke toekomstige ontwikkelingen/dienstregelingen gewenst zijn en welke infrastructurele aanpassingen hiervoor nodig zijn. Voor de exploitatie van genoemde spoorlijn in 2010 is vanuit Drenthe een bedrag van afgerond 2,1 miljoen euro beschikbaar.

In de tweede helft van 2009 is gestart met een studie naar het economisch draagvlak van een internationale spoorverbinding tussen Zuidoost Drenthe en Duitsland.

Het accent van de maatregelen voor het onderwerp Spoor op de korte termijn ligt verder op het uitvoeren van verkennende studies voor de uitbreiding en/of betere benutting van de capaciteit van de spoorwegen voor zowel het reizigersvervoer als het goederenvervoer. Zo wordt als onderdeel van het RSP Coevorden een studie uitgevoerd naar de verbetering van de railbereikbaarheid van het Europark te Coevorden.

Samen met Emmen (partner) en Coevorden (subpartner) neemt de provincie Drenthe als subpartner deel aan het Interreg IVB project Dryport. Het project Dryport Emmen-Coevorden heeft als doel te onderzoeken of en zo ja hoe Emmen en Coevorden logistieke functies en diensten van zeehavens als Rotterdam en Amsterdam kunnen overnemen. Aspecten die daarbij spelen zijn: modal shift, CO₂-reductie, efficiëntere overslag, lagere transportkosten, grensoverschrijdend goederenvervoer over weg, water en spoor. Daartoe is eind 2009 het onderzoek afgerond. Dit onderzoek wordt de komende tijd afgestemd met (bestaande en nieuwe) onderzoeken als de Zuidas en haalbaarheidsstudies voor het spoor. Afhankelijk van de uitkomsten wordt een voorstel gedaan voor het vervolg.

No. + trekker	Omschrijving project (prestatie) (U: uitvoering)	Thema + modaliteit	Begrote kosten	Beoogd resultaat	Indicatoren
BEL-2-SP-01 Drenthe/ Overijssel/ OV Bureau	Vervoerstudie/ investerings- programma voor verbeterings- mogelijkheden spoorverbinding Zwolle-Emmen (U: vanaf 2008)	REO Spoor	PUP 2008	Vervoerstudie	Aanbestedingsdocument
BEL-2-SP-02 Drenthe/ Overijssel	Studie naar economisch draagvlak internationale spoorverbinding tussen Zuidoost Drenthe en Duitsland (is onderdeel Studie Zuidas (U: vanaf 2009))	REO Spoor	PUP 2009	Besluit haalbaarheid	Besluit
SPOOR-01 NS	Exploitatie Spoor Emmen-Zwolle (aandeel Drenthe in 2010)	REO Trein	2.101.854	Stimuleren gebruik OV-spoor	(Groeï) aantal reizigers
BEL-2-SP-03 Drenthe	Studie OV en Spoor in Drenthe	REO Trein/bus	250.000	Verbeteringen t.a.v. het openbaar vervoer	Diverse studies/ projecten
BEL-2-SP-04 Drenthe	Vervolgstudies Dryport en Beleidsvisie vaarwegen en binnenhavens	REO Water	50.000	Inzicht in: • mogelijkheden van Emmen en Coevorden voor overname functies en diensten zeehavens • ontwikkelingsmogelijk- heden van binnenhavens en vaarwegen voor (middel) lange termijn plus actieprogramma	Rapport Actiepro- gramma

2.1.3 Hoofdinfrastructuur: Weg

Vanaf 2008 wordt er twee maal per jaar overleg gevoerd tussen vertegenwoordigers van het Samenwerkingsverband Noord-Nederland met de ministeries, waarvan het beleid betrekking heeft op het ruimtelijk-fysieke domein: Verkeer en Waterstaat, Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ontwikkeling en Milieubeheer, Wonen, Wijken en Integratie, Economische Zaken en Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit. In dit overleg staat het Meerjarenprogramma Infrastructuur, Ruimte en Transport (MIRT) centraal. Aan de hand van de Gebiedsagenda Noord-Nederland, een coproductie van rijk en regio, komen mogelijke bespreekpunten aan de orde.

Samen met het rijk zet de regio in op een integraal maatregelenpakket voor de auto, het openbaar vervoer, de fiets en het goederenvervoer. De bereikbaarheid van de economische kernzones onderling en vanuit het landelijk gebied wordt gewaarborgd. De aansluiting op de (inter-)nationale economische kerngebieden wordt verbeterd en dat draagt bij aan het ontstaan van een Noordelijke OntwikkelingsAs. Dankzij het Regiospecifiek Pakket (RSP) Zuiderzeelijn kan een fors aantal projecten ter hand worden genomen.

Hierna worden de in 2010 geplande of in uitvoering zijnde projecten op het hoofdwegenet (HWN) aangegeven.

A28

Uit de netwerkanalyse Groningen-Assen, die in 2006 is uitgevoerd, bleek dat verbetering van de weginfrastructuur van de T-structuur A7/A28 en de Zuidelijke Ringweg Groningen (onderdeel van de A7) van groot belang is voor de ontwikkeling van deze regio. Inmiddels is de verkenning van de ZRG fase 2 uitgevoerd en hebben Rijkswaterstaat Noord-Nederland, provincie

Groningen en gemeente Groningen een besluit genomen over het bestuurlijke voorkeursalternatief. De verwachting is dat de planstudie begin 2010 van start gaat. Rijkswaterstaat is verantwoordelijk voor de voorbereiding van de plannen op de A28 tussen Meppel en Zwolle/Hattemerbroek (verbreding naar een 2 * 3 strooks autosnelweg). Verwacht wordt dat het project in 2012 opgeleverd kan worden. Voor het openbaar vervoer wordt op de A28 in Noord-Drenthe ingezet op realisatie van knooppunten van auto en OV bij de afslagen en op het gebruik van de vluchtstrook door de bus tussen Eelde (N34) en Haren in congestiesituaties. Deze lopende of nieuwe projecten zijn opgenomen onder het thema Bereikbaarheid.

N33

Vanuit de zorgen voor de verkeersonveiligheid (Rijk en regio) en de goede doorstroming van de N33 (regio), hebben de regio en het Rijk financiële middelen ter beschikking gesteld voor het verdubbelen van de N33 naar een 2 * 2 strooks autoweg.

In 2006 zijn de procedures gestart met verkenningen, gevolgd door een Ontwerp Tracé Besluit (OTB) /MER rapport, dat begin 2010 ter inzage wordt gelegd en een Tracé Besluit. De verwachting is dat de verdubbelde N33 in 2014 opgeleverd kan worden.

Gezien de ontwikkelingen in het kader van de Florijnas (bedrijventerrein Assen-zuid; uitbreiding van het TT-circuit tot Nationaal Evenementen Terrein) komt de verdubbeling van de N33 op het goede moment.

N₃₄

In de overdracht van de N₃₄ van Rijk naar provincie Drenthe per 1 januari 2007 zijn afspraken gemaakt over de uitvoering door de provincie Drenthe van de geplande maatregelen aan de N₃₄. Inmiddels zijn veel van deze maatregelen uitgevoerd en is de N₃₄ ook grotendeels ingericht volgens de Richtlijn Essentiële Herkenbaarheidskenmerken (EHK).

De aanleg van het OV-knooppunt bij Gieten, dat in tabel van Hoofdstuk 3 is opgenomen, is in voorbereiding. Door vertraging in de planologische procedures is de uitvoering nu gepland in 2010. Gestart is met de planvorming van de aanpak van de bestaande kruisingen / oversteken bij Ees en 't Klooster bij Coevorden. De uitwerking en reconstructie van de overige gelijkvloerse kruisingen en oversteken in de N₃₄ komen vanaf 2010 aan bod.

N₄₈

Gemeente De Wolden en Rijkswaterstaat werken aan de voorbereiding van o.a. het ongelijkvloers ontsluiten van Zuidwolde op de N₄₈, het verbreden van de weg en het aanbrengen van de EHK. Provincie Drenthe bereidt de uitvoering van 2 ecoducten voor.

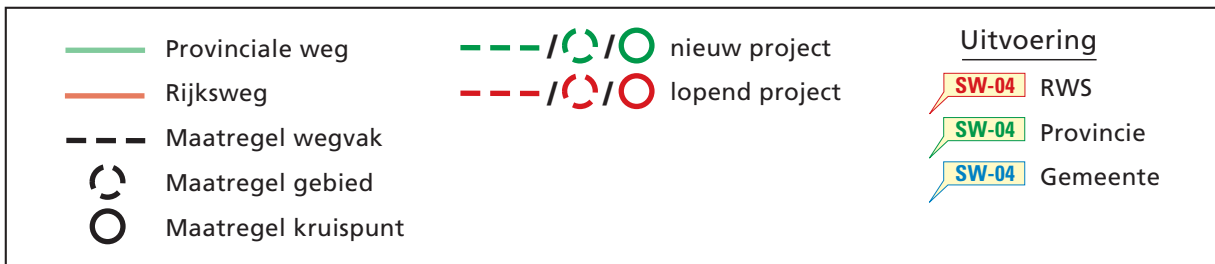
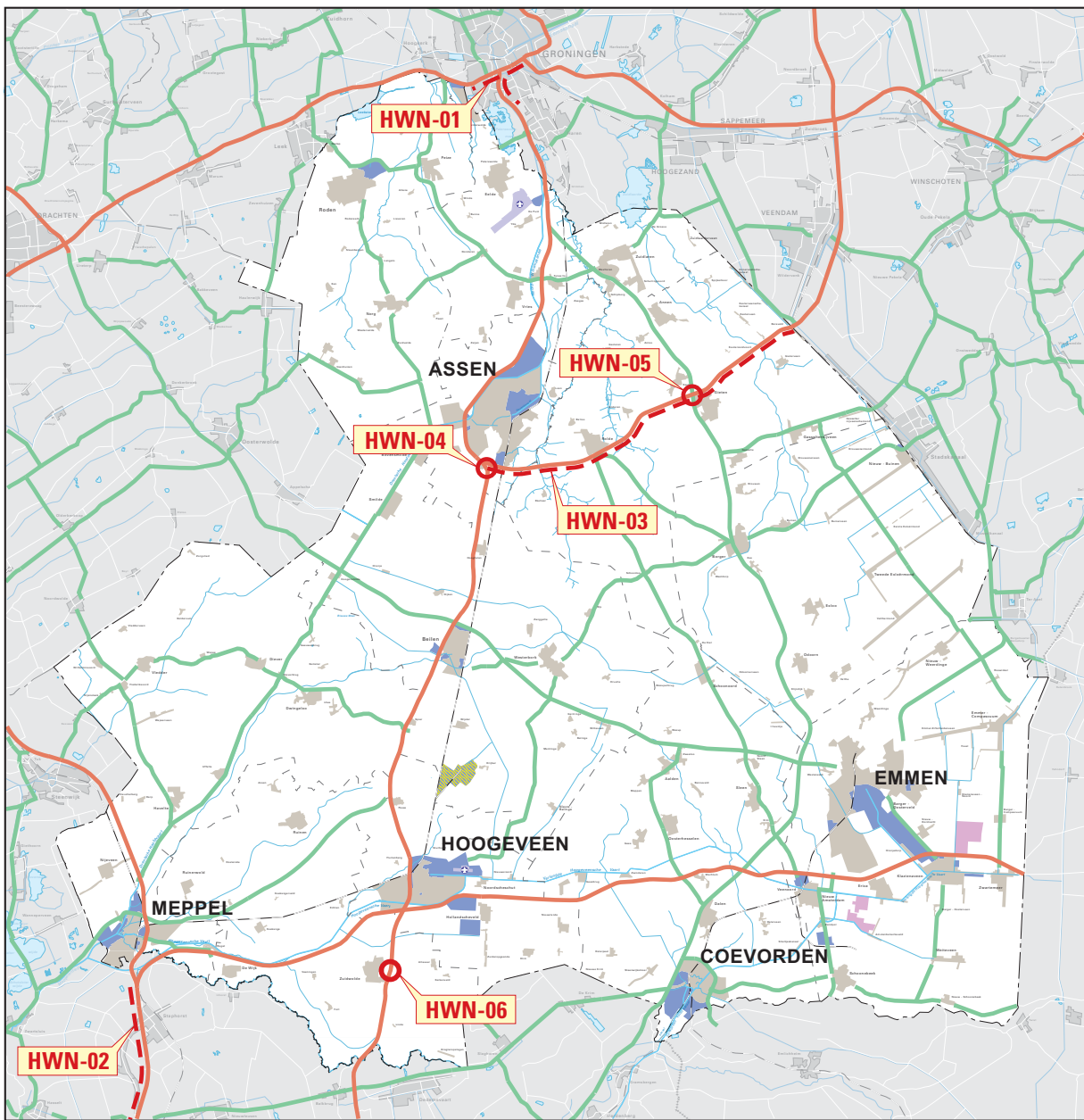
Rijkswaterstaat streeft ernaar de reconstructie in 2011 uitgevoerd te hebben. De werkzaamheden van verbreden strekken zich uit tot het Overijsselse deel van de N₄₈ tot de nieuwe omleiding Ommen.

Provincie Drenthe heeft in 2009 een bijdrage beschikbaar gesteld voor de aanleg van de nieuwe ontsluitingsweg tussen Zuidwolde en de N₄₈. Voor de realisering van dit projecten, dat in hoofdstuk 3 in de tabel van gemeente De Wolden is opgenomen, wordt in 2010 een financiële bijdrage geleverd vanuit de Brede Doeluitkering Verkeer en Vervoer.

Behalve de grootschalige maatregelen op genoemde hoofdwegen worden jaarlijks ook maatregelen getroffen die een relatie hebben met de bereikbaarheid en veiligheid van de op deze hoofdwegen aansluitende wegen. De maatregelen die in 2010 worden getroffen komen in hoofdstuk 3 aan de orde.

No. + trekker	Omschrijving project (prestatie) (P: planvorming; U: uitvoering)	Thema + modaliteit	Begrote kosten	Beoogd resultaat	Indicatoren
Corridor 1.1: (Inter)nationale transportassen					
HWN-01 RWS	A7/A28: Afspraken over financiering en processtappen voor planstudie (2e fase); t.b.v. MIRT 2008 (P)	REO Auto		Afspraken Realisatie 2e fase ZRG	Besluit
HWN-02 RWS	A28: Ombouw A28 tussen Meppel en Hattemerbroek naar 2*3 strooks autosnelweg (P; U: 2010-2012)	REO Auto		Verbeterde doorstroming auto	Reistijd
Corridor 2.1: (Inter)regionale bereikbaarheid economische kernzones					
HWN-03 RWS	N33: Verdubbeling N33 Assen-Zuidbroek (P; U: v.a. 2011)	REO Auto		Verbeterde en veiliger doorstroming auto	Reistijd Verkeersongevallen
HWN-04 RWS/Drenthe/ Assen	N33/A28: Reconstructie knooppunt N33/A28 (Assen Zuid) (P; U: v.a. 2011)	REO Auto		Verbeterde en veiliger doorstroming auto	Reistijd Verkeersongevallen
HWN-05 RWS	N33/N34: Reconstructie knooppunt Gieten (U: v.a. 2010)	REO Auto		Verbeterde en veiliger doorstroming auto	Reistijd Verkeersongevallen
HWN-06 RWS/De Wolden	N48: Aansluiting Zuidwolde (P; U: 2010/2011)	REO Auto		Verbeterde en veiliger doorstroming auto	Reistijd Verkeersongevallen

Kaart Projecten Hoofdwegennet Drenthe

2.1.4 Hoofdinfrastructuur: Water

Al een aantal jaren vindt overleg plaats over de gewenste aanpassing van de Meppelerdiepkeersluis. Dat heeft medio 2008 geleid tot financiële en uitvoeringsafspraken tussen het Rijk en de Regio, die in november 2008 zijn bekrachtigd via de ondertekening van een bestuursovereenkomst. De provincie Drenthe draagt een bedrag van ca. 4 miljoen euro bij.

RWS is inmiddels gestart met de voorbereidingen voor de Europese aanbesteding. In 2015 is het project gereed.

In 2008 is de Netwerkanalyse Vaarwegen en Binnenhavens Drenthe afgerond en aan de staatssecretaris van V&W aangeboden. In de analyse staan quick wins benoemd, waarvoor subsidie bij V&W kan worden aangevraagd. Voor 2008 is subsidie toegekend voor de quick win Coevorden en in 2009 voor de quick win Meppel.

Wanneer er subsidie van V&W wordt toegekend voor de quick wins, wordt met de voorbereiding en uitvoering gestart. De regionale bijdrage hiervan ligt bij de provincie en de desbetreffende gemeenten. Naar verwachting volgt in 2010 de 3e tranche quick wins. Of en zo ja welke quick wins daarvoor worden ingediend is nog niet bekend.

Begin 2010 wordt de (lange termijn) Beleidsvisie Binnenhavens en Vaarwegen afgerond. Afhankelijk van de uitkomsten vindt de uitwerking in studies en projecten plaats in de loop van 2010.

In hoofdstuk 2.1.2 (Spoor) is al ingegaan op het project Dryport Emmen-Coevorden, de vervolgstudies Dryport en de Beleidsvisie Vaarwegen en Binnenhavens.

2.1.5 Luchtvaart

De bevoegdheden en taken voor de kleine luchtvaart zijn per 1 november 2009 overgedragen aan de provincies. Het nieuwe beleidsterrein voor de provincies zal alle luchthavens, -velden en activiteiten behelzen, behalve Groningen Airport Eelde (GAE). De provincie beslist na de decentralisatie over de ontwikkelingsmogelijkheden voor luchthavens en luchtvaartactiviteiten in de vorm van een Beleidsvisie Luchtvaart.

GAE is in de luchtvaartnota van het Rijk als 'luchthaven van nationale betekenis' aangeduid.

No. + trekker	Omschrijving project (prestatie) (P: planvorming; U: uitvoering)	Thema + modaliteit	Begrote kosten	Beoogd resultaat	Indicatoren
BEL-2-LU-01 Drenthe	Vorbereiding Programma Luchtvaart-taken (P: vanaf 2008)	REO Lucht	PUP 2008	Vorbereiding decentralisatie luchtvaart	Afspraken/ uitvoering decentralisatie taken
BEL-2-LU-02 Drenthe	Realisatie Baanverlenging (U: vanaf 2010)	REO Lucht		Baanverlenging	Een langere baan
BEL-2-LU-03 Drenthe	Opstellen beleidsvisie Luchtvaart (P: vanaf 2008)	REO Lucht		Beleidsvisie Luchtvaart	Rapport/nota
BEL-2-LU-04	Studie Luchtvaartbeleid (P: 2010)	REO Lucht	50.000	Vorbereiding intern en extern beleid	Beleidsvisie Besluiten Vergunning

2.2 Stimuleren van ontwikkeling

Provincie en gemeenten geven samen de ontwikkelingsvisie en ruimtelijke opgaven in samenhang met het verkeers- en vervoersbeleid verder vorm. Hierbij zijn de infrastructuur en voorzieningen voor openbaar vervoer en fiets in veel gevallen voorwaardenscheppend voor de ruimtelijke ontwikkeling.

Met het convenant RSP wordt een impuls gegeven aan de uitvoering van bereikbaarheidsprojecten. Zo zijn er afspraken gemaakt over de aanpak van de A7 Zuidelijke Ringweg Groningen (fase 2), het verbeteren van de bereikbaarheid van Leeuwarden en Assen en het nemen van diverse maatregelen op het gebied van spoor en regionaal OV (onder andere Kolibri). De genoemde maatregelen worden integraal opgepakt, wat vaak leidt tot een brede gebiedsontwikkeling.

Het Kolibri OV-netwerk kan een belangrijke kwaliteitsbijdrage leveren bij de invulling van de ontwikkelingsvisie. Hierbij moet gedacht worden aan het opwaarderen van de regionale treinverbinding (bijvoorbeeld leidend tot het concept regiotram), de realisering van nieuwe stations en het verhogen van frequenties van trein en hoogwaardige buslijnen. Het OV-bureau Groningen Drenthe participeert in de ontwikkeling van de tram in de stad Groningen en de doorvertaling naar het concept Regiotram.

Voor Drenthe betekent deze impuls in ieder geval integrale gebiedsontwikkeling in Assen (FlorijnAs), Emmen (Centrumontwikkeling) en Coevorden (Centrumontwikkeling).

De FlorijnAs is een noord-zuid gerichte integrale ontwikkelingszone binnen Assen. Ingrepen in de infrastructuur vormen de drager voor de duurzame (her)ontwikkeling van het aanpa-

lende gebied. De FlorijnAs geeft de koers aan die Assen wil varen: de infrastructuur toekomstklaar maken, hoogwaardige openbaar vervoervoorzieningen uitbreiden, meer woningen in de bestaande stad bouwen, delen van de stad logischer op elkaar laten aansluiten, het vestigingsklimaat voor innovatieve en perspectiefrijke bedrijvigheid bevorderen, het versterken van groene en blauwe structuren en de stad goed profileren. Er zijn vier deelprojecten gedefinieerd, te weten:

- Transformatie en revitalisering van het stadsbedrijvenpark.
- Herontwikkeling van het stationsgebied.
- Ontwikkeling van Assen-Zuid (bedrijvenpark en toeristisch-recreatieve zone met station Assen-Zuid).
- Blauwe As 2e fase (het doortrekken van het kanaal door de stad).

Ten behoeve van de integratie van deze ontwikkelingen is een masterstudie opgesteld.

Het Masterplan Emmen Centrum (MEC) beschrijft de visie op de toekomst van het centrum, waarbij de versterking van de stedelijke centrumfunctie centraal staat. Met het project Atalanta is daartoe gestart met de metamorfose van Emmen-centrum. Via een integrale gebiedsontwikkeling wordt gewerkt aan:

- Verplaatsing van het dierenpark naar de rand: de realisatie van het zogenaamde Belevenispark (nieuw dierenpark in combinatie met een modern stadstheater) in het plan Westeres.
- Herinrichting van de vrijkomende centrumlocatie aan de Hoofdstraat tot een zogenaamd Mensenpark.
- Ontwikkeling van 'De Verbinding' tussen de verschillende centrumlocaties: een nieuw plein over een verdiepte Hondsrugweg.

In het project zijn duurzaamheid en innovatie sleutelbegrippen.

De ontwikkeling binnen Coevorden betreft een tweetal hoofdpunten. In de eerste plaats gaat het om de ontwikkeling van de centrumomgeving. Het rangeerterrein, onderdeel van het stationsgebied, vormt nu een barrière tussen de binnenstad en het te herontwikkelen gebied De Holwert. Door het uitplaatsen van het rangeerterrein (onderdeel van het RSP Coevorden) vermindert die barrièrewerking en ontstaat de mogelijkheid om ook het stationsgebied integraal te herontwikkelen.

In de tweede plaats gaat het om de internationale logistieke draaischijf. Dat wil zeggen het versterken van goederenvervoer en –overslag van containers en bulkgoederen tussen Coevorden en Emmen. De ambitie is om een directe verbinding met één of meerdere zeehavens te ontwikkelen om zo te functioneren als logistiek centrum voor (container)vervoer verder richting het achterland. Bij deze ambitie is een goede bereikbaarheid van het gebied Coevorden zuid (Europapark, Leeuwerikenveld) een belangrijke randvoorwaarde.

2.2.1 Stedelijke ontwikkeling

Bij de ontwikkeling van locaties voor wonen, bedrijvigheid en recreatie in het stedelijk gebied is het van belang mobiliteitseffecten mee te wegen. Om te kunnen blijven voorzien in de mobiliteitsbehoefte wordt het verkeers- en vervoersnetwerk als uitgangspunt genomen in ontwikkelingsplannen. Omwille van de leefbaarheid en bereikbaarheid moet het stedenbouwkundige concept ruimte bieden voor OV en fiets. De provincie stuurt hierop bij de ontwikkelingsprojecten van de gemeente voor zover het haar bevoegdheid betreft.

In de beide stedelijke netwerken wordt in 2010 verder invulling gegeven aan de integrale gebiedsontwikkelingsprojecten en wordt doorgewerkt aan een aantal lopende mobiliteitsprojecten.

In 2009 hebben de raden van Leek en Noordenveld een besluit genomen over het Inter-gemeentelijke Structuurplan (IGS) Leek-Roden. De verkeersstudie over de ontsluiting mede in relatie tot de toekomstige woningbouw maakt integraal deel uit van IGS. In 2010 wordt de verkeersstudie verder zodanig uitgewerkt, dat de nieuwe infrastructuur gefaseerd kan worden aangelegd.

In Zuid Drenthe lopen twee projecten. Het eerste project betreft een vervolg op de studie over de ontsluiting van de nieuwe wijk Nieuwveenslanden op de kern Meppel en de provinciale weg N375. De studie richt zich op de ontsluitingsstructuur voor auto, fiets en openbaar vervoer.

Het andere project in dit gebied 'Kansen voor de Zuidas', dat in 2009 is gestart, krijgt in 2010 een vervolg met een uitvoeringsprogramma. De visie is in 2009 vastgesteld en behelst een ruimtelijk-economische gebiedsvisie voor de Drentse Zuidas, waarin de ontwikkelingskansen en ontwikkelingsopgaven op middellange en lange termijn (2030/2040) zijn beschreven. De term 'Zuidas' duidt hier op het gebied, waar de vervoersader A28/A37/E233 doorheen loopt. Het gebied wordt begrensd door de lijnen Zwolle-Steenwijk en Meppen-Cloppenburg en omvat de gemeenten Meppel, De Wolden, Hoogeveen, Coevorden, Emmen en het aansluitende deel in Duitsland. Trekker van het project is de provinciale afdeling Sociaal Economische Ontwikkeling.

No. + trekker	Omschrijving project (prestatie) (P: planvorming; U: uitvoering)	Thema + modaliteit	Begrote kosten	Beoogd resultaat	Indicatoren
Stedelijke netwerken					
Stedelijk netwerk Groningen-Assen					
BEL-2-STO-01 Assen/ Drenthe	Ontwikkeling Assen-Zuid met als onderdelen: verknoping N33/A28 en aansluiting TT-circuit; TT-World; nationaal evenemententerrein; hoogwaardig bedrijventerrein; recreatie en toerisme, ontwikkeling stationsgebied) (P; U: infra vanaf 2010)	REO Auto Spoor Fiets	PUP 2008	Versterken r.-econ. ontwikkeling Assen-Zuid (Relatie met Florijnas)	Verkeers- afwikkeling
BEL-2-STO-02 Noordenveld	Verkeersstudie Leek/Roden-A7 i.r.m. de woningbouwopgave G-A (U: vanaf 2008)	REO Alle	PUP 2009	Versterken r.-econ. ontwikkeling Groningen-Assen	Verkeers- afwikkeling
Stedelijk netwerk Zuid Drenthe					
BEL-2-STO-03 Coevorden	Herinrichting Bogasterrein (centrumgebied/verplaatsen theater) en Stationsgebied (RSP) (U: vanaf 2008)	REO Auto	PUP 2008	Versterken r.-econ. ontwikkeling centrum Coevorden	Verkeers- afwikkeling
BEL-2-STO-04 Coevorden	Herbestemming voormalig industrieterrein De Holwert-Zuid (U: vanaf 2008)	REO Alle	PUP 2008	Versterken r.-econ. ontwikkeling Coevorden	Verkeers- afwikkeling
BEL-2-STO-05 Emmen	BAHCO Herstructurering Industrieterrein Bargermeer (U: fasegewijs vanaf 2007)	REO Auto	PUP 2008	Versterken r.-econ. ontwikkeling Emmen	Verkeers- afwikkeling
BEL-2-STO-06 Emmen	Project Atalanta: integrale gebiedsontwikkeling van: <ul style="list-style-type: none"> • Belevenispark (nieuwe dierentuin i.c.m. stadstheater); • Mensenpark (herinrichting centrumlocatie Hoofdstraat); • 'De Verbinding (nieuw plein over verdiepte Hondsrugweg). 	REO Alle	PUP 2008	Versterken r.-econ. ontwikkeling Emmen	Verkeers- afwikkeling
BEL-2-STO-07 Emmen	Aanleg VINEX-locatie Delftlanden; bouwrijp maken fase 1 (U)	REO Alle	PUP 2008	Versterken r.-econ. ontwikkeling Emmen	Verkeers- afwikkeling

No. + trekker	Omschrijving project (prestatie) (P: planvorming; U: uitvoering)	Thema + modaliteit	Begrote kosten	Beoogd resultaat	Indicatoren
BEL-2-STO-08 Meppel	Vervolgstudie Nieuwveenselanden (U: vanaf 2009)	REO Alle	PUP 2009	Versterken r.-econ. Ontwikke- ling Meppel	Verkeers- afwikkeling
BEL-2-STO-09 Drenthe	Visie Ruimtelijke ontwikkeling gebied Zuid-as (Kansen voor de Zuidas) (U: vanaf 2009)	REO Alle	PUP 2009	Verkrijgen ruimtelijk-economi- sche visie voor (middel)lange termijn	Rapport

2.2.2 Kolibri OV netwerk

Een aantal jaren geleden is onder de noemer ‘Kolibri’ een pakket van hoogwaardige openbaar vervoer maatregelen opgesteld, dat na implementatie een belangrijke bijdrage moet leveren aan een duurzame oplossing voor de mobiliteitsproblemen in Drenthe en Groningen in het algemeen en aan de bereikbaarheid van het nationaal stedelijk netwerk Groningen-Assen in het bijzonder. Inmiddels is de afgelopen periode een aantal maatregelen uitgevoerd op het gebied van de regionale trein (met name in Groningen) en hoogwaardige (Qliner) bussen. De inzet is om in de komende periode te komen tot nadere afspraken over de betrokkenheid en uitvoering van het Kolibri-pakket. Hierbij spelen de partners in de Regiovisie een belangrijke rol.

Het OV-bureau Groningen-Drenthe, dat sinds 2005 verantwoordelijk is voor een goed functioneren van het openbaar vervoer, is een belangrijke partner in de discussie over de rol die het openbaar vervoer in de toekomst moet gaan spelen. Aangezien de provincies Groningen en Drenthe nog verantwoordelijk zijn voor het vervoer over spoor, is het bureau op dit moment uitsluitend belast met de beleidsontwikkeling en –uitvoering van het busvervoer. De kosten van aanleg van nieuwe ov-voorzieningen en de exploitatie van de huidige en nieuwe vormen van vervoer zullen met de uitvoering van het Kolibri-concept aanzienlijk toenemen. De drie in het OV-bureau participerende overheden hebben op basis van de gewenste ontwikkelingen in 2008 een Meerjaren Exploitatie Programma (MEP OV 2020) opgesteld. Het MEP beperkt zich niet tot het Kolibri-OV-netwerk, maar betreft alle OV in Drenthe en Groningen. De voorgenomen plannen en activiteiten worden meegenomen in het voorstel voor het Investeringsprogramma Verkeer en Vervoer 2010-2020.

De voornemens van het bureau voor het jaar 2010 zijn in de begroting van het OV-bureau beschreven. Voor de exploitatie van het openbaar vervoer is daarin een bedrag van € 18.910.000 opgenomen. Deze bijdrage wordt beschikbaar gesteld vanuit de Brede Doeluitkering 2010.

De Regiotram vormt een centraal onderdeel van het Kolibri OV-netwerk. Voor de uitvoering van dit zogenaamde spoorse onderdeel van het netwerk is in 2007 een Projectbureau Regiotram ingesteld. Dit bureau richt zich vooralsnog op uitvoering van de trein- of tramdienst Zernike – Groningen CS en Groningen CS – Veendam. Het streven is om de Regiotram ook op Drents gebied te realiseren. In 2008 is, in samenwerking met de gemeente Assen en Tynaarlo, een voorverkenning gestart naar de mogelijkheden van de Regiotram Assen-Groningen.

No. + trekker	Omschrijving project (prestatie) (U: uitvoering)	Thema + modaliteit	Begrote kosten	Beoogd resultaat	Indicatoren
BEL-2-OV-01 GA OV bureau	Afspraken over betrokkenheid en uitvoering Kolibri-netwerk (U: 2008-2010)	REO Bus/trein	PUP 2008	Afspraken	Besluit
Ov-01 OV bureau	Exploitatie OV in 2010 (U: 2010)	REO Bus	18.910.000	Stimuleren OV gebruik	DRU's

2.2.3 Ontwikkeling landelijk gebied

De natuur en landschapswaarden van Drenthe hebben een belangrijke aantrekkingskracht voor toerisme en recreatie. De kwaliteit van het landelijke gebied wordt versterkt door dorpsontwikkeling en natuurontwikkeling te stimuleren. De gemeenten zijn primair inhoudelijk en financieel verantwoordelijk voor de dorpsontwikkelingsplannen. De provincie kan eventueel bijdragen in de studiekosten.

In 2010 zijn geen onderzoeken in het landelijk gebied voorzien.

3 Veilige bereikbaarheid infrastructuur

Vanuit pragmatisch oogpunt is er in dit PUP voor gekozen om het thema Bereikbaarheid en het onderdeel Verkeersveiligheid Infrastructuur van het thema Veiligheid samen te voegen. Voor de beleidsmatige onderbouwing van het thema Bereikbaarheid wordt verwezen naar hoofdstuk 3 van de Uitvoeringsagenda 2007-2012 van het PVVP. In hoofdstuk 4 van genoemd document wordt het thema Verkeersveiligheid nader beschreven.

In Drenthe is de auto de primaire vervoerswijze en dat zal in de toekomst ook zo blijven. Voor een duurzame bereikbaarheid is het gewenst, om naast optimalisatie van de autobereikbaarheid, ook de kansen van het openbaar vervoer en de fiets te benutten.

Om in het kader van de bereikbaarheid de juiste en meest efficiënte maatregelen te kunnen treffen zijn in sommige gebieden of op bepaalde wegen onderzoeken of studies nodig. In 2009 is een aantal studies opgepakt, waarvan meerdere in dat jaar ook zijn afgerond. Waar dat niet het geval is, wordt in hoofdstuk 3.1 op de voortgang ervan ingegaan.

Onder het thema Veiligheid vallen in het PVVP meerdere onderwerpen. In dit hoofdstuk komt het onderdeel Verkeersveiligheid Infrastructuur aan de orde. Binnen dit onderdeel zijn momenteel in Drenthe de volgende speerpunten actueel:

- De aanpak van de zogenaamde black-spots (kruispunten met relatief veel ongevallen en/of slachtoffers).
- Het verminderen van het aantal rij-ongevallen en het inrichten van de wegen volgens de richtlijn Essentiële Herkenbaarheidskenmerken (EHK).
- Het herinrichten van wegen of gebieden (met name binnen de bebouwde kom) die niet bij de categorie a of b onder te brengen zijn. Deze zijn onder de kop 'Duurzaam Veilig' in de tabellen opgenomen.

In hoofdstuk 3.2 worden de projecten Infrastructuur, die in het kader van de invalshoek Bereikbaarheid of Verkeersveiligheid in 2010 worden uitgevoerd, nader beschreven.

3.1 Onderzoeken en studies ten behoeve van bereikbaarheid

3.1.1 Nationaal stedelijk netwerk Groningen-Assen

In 2010 worden in dit gebied geen nieuwe studies opgepakt.

In verband met een herbezinning op de functionele indeling van het wegennet is in het najaar van 2009 een studie gestart, waarin de functie en inrichting van de wegen N373 en N858 centraal staan. Deze studie wordt begin 2010 afgerond, waarna de uitkomsten worden vertaald in concrete maatregelen.

No. + trekker	Omschrijving project (prestatie) (U: uitvoering)	Thema + modaliteit	Begrote kosten	Beoogd resultaat	Indicatoren
BEL-3-BER-01 Drenthe	N373 en N858: Studie wegbeeldvisie (U: 2009)	BER Auto	PUP 2009	Visie op functie en inrichting van de weg	Rapport in 2010

3.1.2 Stedelijk netwerk Zuid Drenthe

In 2009 zijn in dit gebied drie studies gestart, te weten:

- Onderzoek ontsluiting Coevorden, inclusief de aansluitingen op de N34;
- Studie voor de opwaardering van de N391 (Emmen-Ter Apel) tot stroomweg;
- Studie centrale aansluiting Odoorn/Emmen-Noord op de N34.

In 2010 worden de uitkomsten van deze studies nader uitgewerkt.

No. + trekker	Omschrijving project (prestatie) (U: uitvoering)	Thema + modaliteit	Begrote kosten	Beoogd resultaat	Indicatoren
BEL-3-BER-02 Drenthe	Onderzoek ontsluiting Coevorden incl. aansluitingen op de N34 (U:2009/2010)	BER Auto	PUP 2009	Inzicht in gewenste ontsluitingsstructuur Coevorden	Rapport in 2010
BEL-3-BER-03	Studie (mogelijk Tracé/MER) voor opwaardering N391 (Emmen-Ter Apel) (U: 2009/2010)	BER Auto	PUP 2009	Inzicht in wijze waarop Rondweg en N391 kunnen worden uitgebouwd tot Stroomweg	Rapport in 2010
BEL-3-BER-04	Studie centrale aansluiting Odoorn/ Emmen-Noord op N34 (U: 2009/2010)	BER Auto	PUP 2009	Inzicht in gewenste aansluiting van Odoorn en Emmen-Noord op de N34	Rapport in 2010

3.1.3 Landelijk gebied

Voor de uitbouw van de kern Beilen is gekozen voor een uitbreiding aan de oostzijde. Op basis van het in 2008 ontwikkelde verkeersmodel Midden-Drenthe is in 2009 een studie uitgevoerd naar de gewenste ontsluiting van deze nieuwbouwwijk. Op basis hiervan worden in 2010 in samenwerking tussen gemeente Midden-Drenthe en provincie Drenthe plannen uitgewerkt.

3.2 De projecten Infrastructuur per gemeente in kaart gebracht

Hierna wordt nader ingegaan op de projecten Infrastructuur, die in het kader van de invalshoek Bereikbaarheid of Verkeersveiligheid in 2010 worden uitgevoerd. Het gaat hierbij om projecten die al in een eerder jaar zijn gestart en projecten waarmee in 2010 een begin wordt gemaakt. Alle projecten zijn per gemeente en per corridor in een tabel en op een kaart inzichtelijk gemaakt. De nieuwe en de lopende projecten zijn op de kaart in de kleuren groen respectievelijk rood aangeduid. In de tabellen is per project de trekker vermeld en het beoogde resultaat beschreven. Bij de reeds lopende projecten is aangegeven, in welk 'PUP-jaar' het project voor het eerst is opgenomen, zodat de lezer zich een beeld kan vormen van de voortgang van deze projecten. Voor de nieuwe projecten zijn de geraamde kosten aangegeven. Ten behoeve van de monitoring en evaluatie ten slotte zijn indicatoren benoemd.

Waar nodig wordt per gemeente in aanvulling op de tekst in de tabellen nog enige aanvullende informatie gegeven.

Tijdens de voorbereiding van dit PUP is in het overleg van de Adviesgroep Duurzaam Veilig en het Verkeers- en Vervoersberaad Drenthe afgesproken, dat waar mogelijk ook provinciale en gemeentelijke faunaknelpunten in de Ecologische Hoofdstructuur worden meegenomen in de uitvoering van projecten infrastructuur. Provincie Drenthe heeft hiervoor voor de komende jaren een 'knelpuntenpot faunavoorzieningen' in het leven geroepen en ook vanuit het

Provinciaal Meerjarenprogramma Drenthe (pMJP) Landelijk Gebied 2007-2013 kan eventueel een financiële bijdrage worden geleverd.

De komende tijd wordt bezien, waar de oplossing van eventuele knelpunten kan meeliften bij de uitvoering van de in de tabellen genoemde projecten. Ook worden in 2010 in samenspraak met de gemeenten en andere partners gekeken naar andere mogelijkheden (b.v. onderhoudswerkzaamheden) om deze knelpunten te kunnen oplossen.

3.2.1 Nationaal stedelijk netwerk Groningen-Assen

3.2.1.1 Projecten in de gemeente Assen

De lijst van uit te voeren projecten in de gemeente Assen bevat veertien infrastructurele projecten, waarvan zes nieuwe.

Reeds enkele jaren wordt gewerkt aan een plan voor een betere aansluiting tussen de provinciale wegen N371 en N373 nabij de Norgerbrug (AS-01). Het plan heeft ook een relatie met de voorziene uitbreiding van het bestemmingsplan Kloosterveen en de ontsluiting ervan. De besluitvorming rond de realisatie van het project bevindt zich in een afrondende fase. In vervolg daarop wordt overleg gevoerd en informatie verstrekt aan de omwonenden en betrokkenen. Daarna volgen de planologische procedure (bestemmingsplan), het ontwerp en de bestekfase. De start van de uitvoering is gepland in 2012. Voor de financiering van het project zijn sinds 2007 in de uitvoeringsprogramma's budgetten gereserveerd.

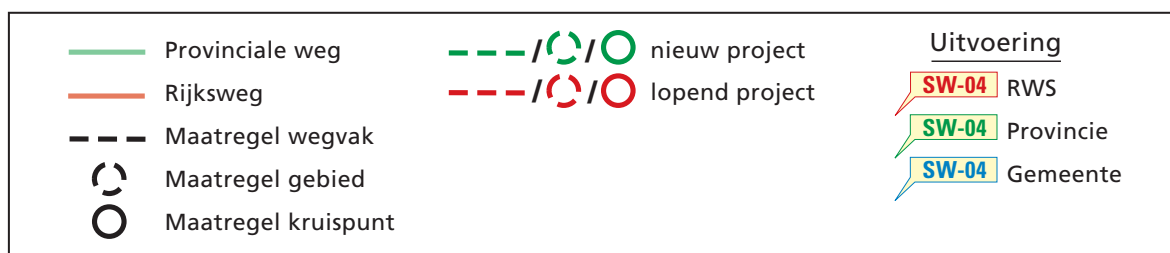
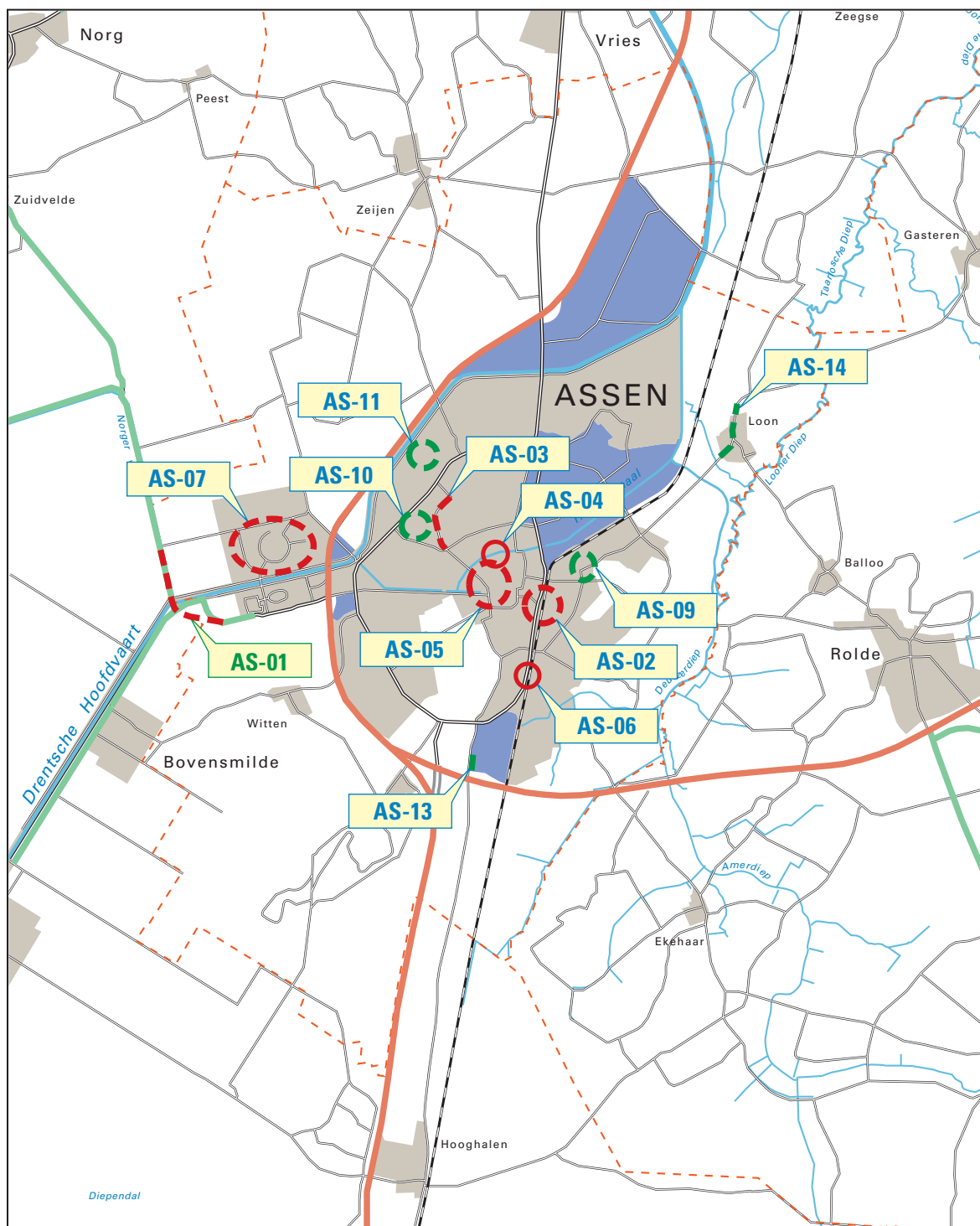
De herinrichting van het Stationsgebied (AS-02) wordt meegenomen in de planvorming voor de FlorijnAs. Begin 2010 is waarschijnlijk duidelijk, welke inrichtingsvariant wordt uitgevoerd. In de verbetering van de fietsoversteek Kanaal-Oude Molenstraat (AS-04) worden ook maatregelen (KAR) meegenomen ten behoeve van versnelling van openbaar vervoer en hulpdiensten. De invoering van de 30 km/h zone (AS-05) verloopt parallel met de uitvoering van plannen in het kader van het Erfgoedkwartier (Drents museum) en het Cultureel Kwartier (Theater 'De nieuwe Kolk').

De aanduiding en inrichting van het buitengebied rond Assen als 60 km/h zones (AS-12) is nagenoeg afgerond. De 60-zoneborden zijn geplaatst en de markering is volgens de EHK-eisen aangebracht. In het voorjaar van 2010 worden de laatste wegvakken van de juiste markering voorzien.

No. + trekker	Omschrijving project (prestatie) (P: planvorming; U: uitvoering)	Thema + modaliteit	Begrote kosten	Beoogd resultaat	Indicatoren
Corridor 3a-12: Assen-Norg/Roden					
AS-01 Drenthe	N371: Verbetering aansluiting N371/N373 (P: 2007-2009; U: vanaf 2012(begrote kosten betreft bijdrage provincie aan project in 2010)	BER Alle	1.952.300	Verbeterde en veiliger doorstroming auto, OV en fiets	Reistijd Verkeersongevallen
Corridor 3a-16: Assen-centrum/regio					
AS-02 Assen	Herinrichting Stationsgebied (P: 2008/2010 als onderdeel Florijnas; (U: na 2010)	BER Alle	PUP 2008	Betere en veiliger bereikbaarheid van m.n. bussen en fietsverkeer	Reis- en wachttijd OV en fietsers Verkeersongevallen
AS-03 Assen	Fietspad Nobellaan: opwaardering fietsroute (U: 2010)	BER Fiets	PUP 2008	Verbeterde doorstroming fiets	Reistijd
AS-04 Assen	Verbetering fietsoversteek Kanaal-Oude Molenstraat (U: vanaf 2010)	VEI-BS Fiets	PUP 2009	Verbeteren veiligheid en doorstroming fietsverkeer en hulpdiensten	Verkeersongevallen Wachttijden fietsers Wachttijden hulpdiensten

No. + trekker	Omschrijving project (prestatie) (P: planvorming; U: uitvoering)	Thema + modaliteit	Begrote kosten	Beoogd resultaat	Indicatoren
AS-05 Assen	Invoering 30km/h zone centrum Assen (U: vanaf 2010)	VEI-EHK Alle	PUP 2009	Invoeren EHK	Verkeersongevallen
AS-06 Assen	Vervanging VRI aansluiting Europaweg-zuid/WZA (U: 2010)	BER Auto/bus	PUP 2009	Verbetering doorstroming van met name OV en ambulances	Wachttijden van genoemde doelgroepen
AS-07 Assen	Aanleg landschappelijke wandel- en fietsroutes in Kloosterveen (U: 2009/2010)	BER Fiets	PUP 2009	Aantrekkelijke routes voetgangers en fietsers binnen wijk en naar buitengebied	Aantal fietsers en voetgangers op oude en nieuwe routes
AS-08 Assen	Uitbreiding fietsstallingen binnenstad en bushaltes (U: 2010)	BER Bus	150.000	Bevordering gebruik fiets en OV	Bezettingsgraad stallingen Passagiers OV
AS-09 Assen	Herinrichting Schildersbuurt (U: 2009/2010)	VEI-DV Alle	400.000	Herinrichting volgens principes DV	Verkeersongevallen Leefbaarheid
AS-10 Assen	Herinrichting Lariks; Talmastraat (U: 2010)	VEI-DV Alle	400.000	Herinrichting volgens principes DV	Verkeersongevallen Leefbaarheid
AS-11 Assen	Inrichting veilige schoolomgeving Pittelo (U: 2010/2011)	VEI-DV Alle	250.000	Herinrichting volgens principes DV	Verkeersongevallen Modaliteit schoolkinderen
Corridor 4.2: Lokale wegennet					
AS-12 Assen	Herinrichting 60 km/h zones buitengebied (U: gefaseerd vanaf 2008)	VEI-EHK Alle	PUP 2008	Invoeren EHK	Verkeersongevallen
AS-13 Assen	Aanleg fietspad Graswijk tussen Korenmaat en Diepstroeten (U: 2009/2010)	BER Fiets	150.000	Aanleg ontbrekende schakel; voorkomen oversteken; bevordering gebruik fiets	Verkeersongevallen Intensiteiten fiets
AS-14 Assen	Herinrichting Asserweg en Balloërweg in Loon (U: 2010)	VEI-DV Alle	500.000	Herinrichting volgens principes DV	Verkeersongevallen Leefbaarheid

Kaart projecten gemeente Assen

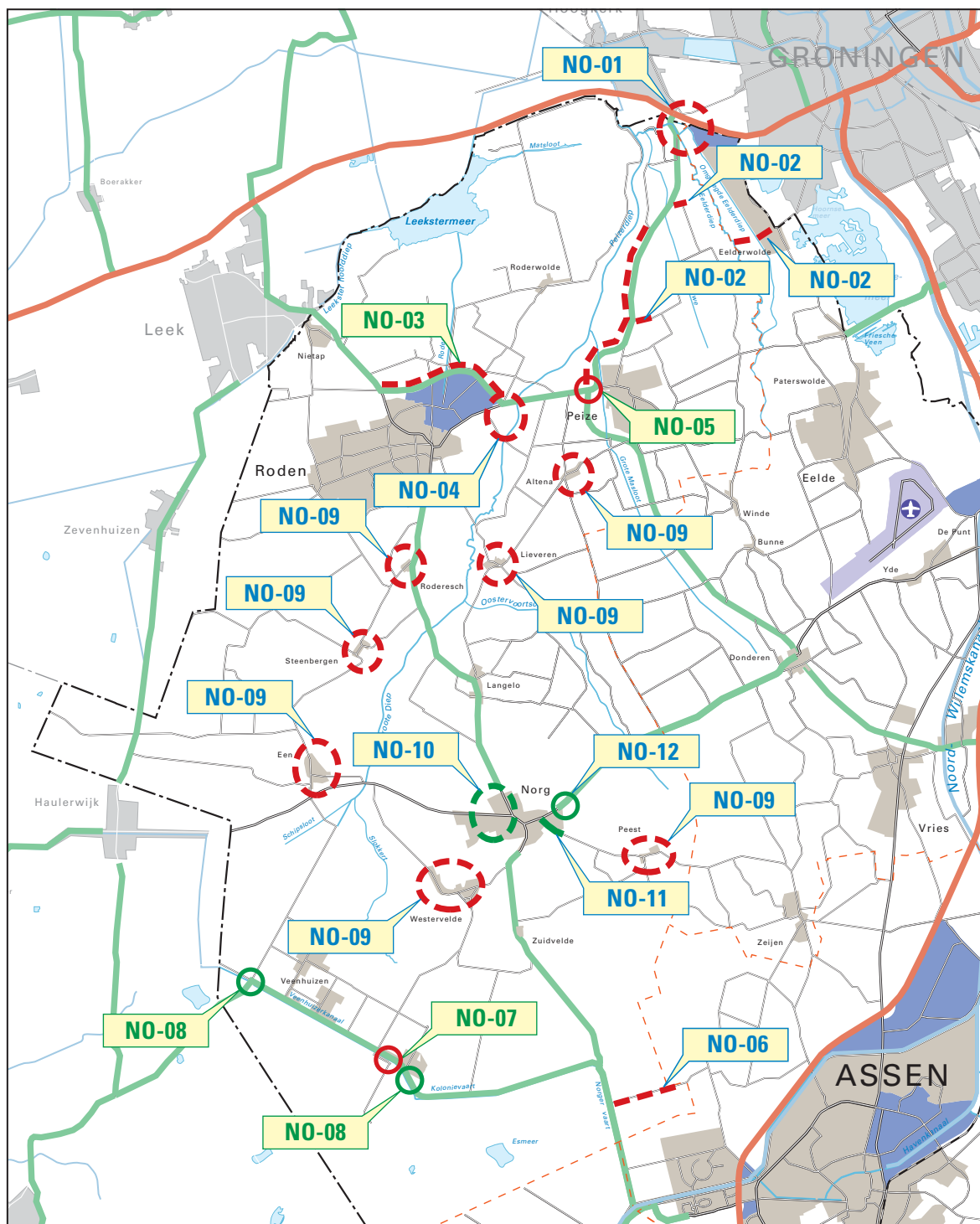
3.2.1.2 Projecten in de gemeente Noordenveld

De tabel van gemeente Noordenveld bevat in totaal twaalf projecten, waaronder vier nieuwe projecten. Voor de voorbereiding en uitvoering van vier projecten voert provincie Drenthe de regie. Zeven projecten zijn gesitueerd op of nabij de provinciale weg N372 (5) en de N919 (2). Op laatstgenoemde weg gaat het om de aanleg van de 'toegangspoorten' naar Veenhuizen en een nieuwe aansluiting van de gevangenis Bankenbosch.

De nieuwe projecten van gemeente Noordenveld betreffen de fasegewijze uitvoering van maatregelen in het kader van de herinrichting Norg.

No. + trekker	Omschrijving project (prestatie) (P: planvorming; U: uitvoering)	Thema + modaliteit	Begrote kosten	Beoogd resultaat	Indicatoren
Corridor 3a-01: Groningen-Leek/Roden					
NO-01 Gem. Gron.	N372: Aanleg transferium incl. Omleiding N372 en aansl. A7 bij Peizermade (U: vanaf 2007)	BER Alle	PUP 2005	Stimuleren ketenmobiliteit auto, OV	Overstapbewegingen Bezettingsgraad van parkeervoorziening
NO-02 Noordenveld	Verkeersluw maken Peizermeden (sluipverkeer van/naar N372; relatie met maatregelen waterbergingsgebied) (U: vanaf 2007)	BER Auto	PUP 2006	Voorkomen sluipverkeer	Intensiteiten
NO-03 Drenthe	N372: Inrichting wegvak Roden-Peizermade volgens EHK (ged. Rondweg Roden) (U: 2010/2011)	VEI-EHK Auto	PUP 2007	Invoeren EHK	Verkeersongevallen
NO-04 Noordenveld	N372: Verplaatsen carpoolplaats naar het centrum van Roden (U: 2009)	BER Auto	PUP 2007	Betere benutting carpoolplaats	Bezettingsgraad van carpoolplaats
NO-05 Drenthe	N372: Vervanging VRI N372/N386 (U: 2010/2011)	BER Alle	PUP 2008	Verbeterde doorstroming auto, OV, fiets	Wachttijd
Corridor 3a-02: Groningen-Assen					
Corridor 3a-11: Assen-Smilde/Oosterwolde					
NO-06 Noordenveld	Sluiproute Koelenweg Huis ter Heide (P; U: 2010)	VEI-DV Auto	PUP 2007	Weren sluipverkeer en verbeteren veiligheid	Sluipverkeer
NO-07 Drenthe	N919: Traverse Veenhuizen: aansluiting Bankenbosch (U: 2010/ 2011)	BER Alle	PUP 2008	Verbeterde en veiliger doorstroming	Reistijd Verkeersongevallen
NO-08 Drenthe	N919: Aanleg Poorten Veenhuizen (U: 2010/2011)	VEI-DV Auto	2.555.600	Veiliger doorstroming; herkenbaarheid gebied Veenhuizen	Verkeersongevallen
Corridor 4.2: Lokale wegennet					
NO-09 Noordenveld	30 km/h en 60 km/h maatregelen in en rond Lieveren, Altena, Roderesch, Steenbergen, Een, Westervelde en Peest (U: gefaseerd vanaf 2007)	VEI-DV Alle	PUP 2006	Herinrichting volgens principes DV	Verkeersongevallen
NO-10 Noordenveld	Herinrichting Norg 4e fase: Eenerstraat (U: 2010)	VEI-DV Alle	570.000	Herinrichting volgens principes DV	Verkeersongevallen Leefbaarheid
NO-11 Noordenveld	Herinrichting Norg: 5e fase: Peesterstraat (U: 2010)	VEI-DV Alle	280.000	Herinrichting volgens principes DV	Verkeersongevallen Leefbaarheid
NO-12 Noordenveld	Herinrichting Norg: rotonde Donderseweg/Oosterveld (U: 2010)	VEI-DV Alle	520.000	Herinrichting volgens principes DV	Verkeersongevallen Leefbaarheid

Kaart projecten gemeente Noordenveld

	Provinciale weg		nieuw project	Uitvoering
	Rijksweg		lopend project	RWS
	Maatregel wegvak			Provincie
	Maatregel gebied			Gemeente
	Maatregel kruispunt			

3.2.1.3 Projecten in gemeente Tynaarlo

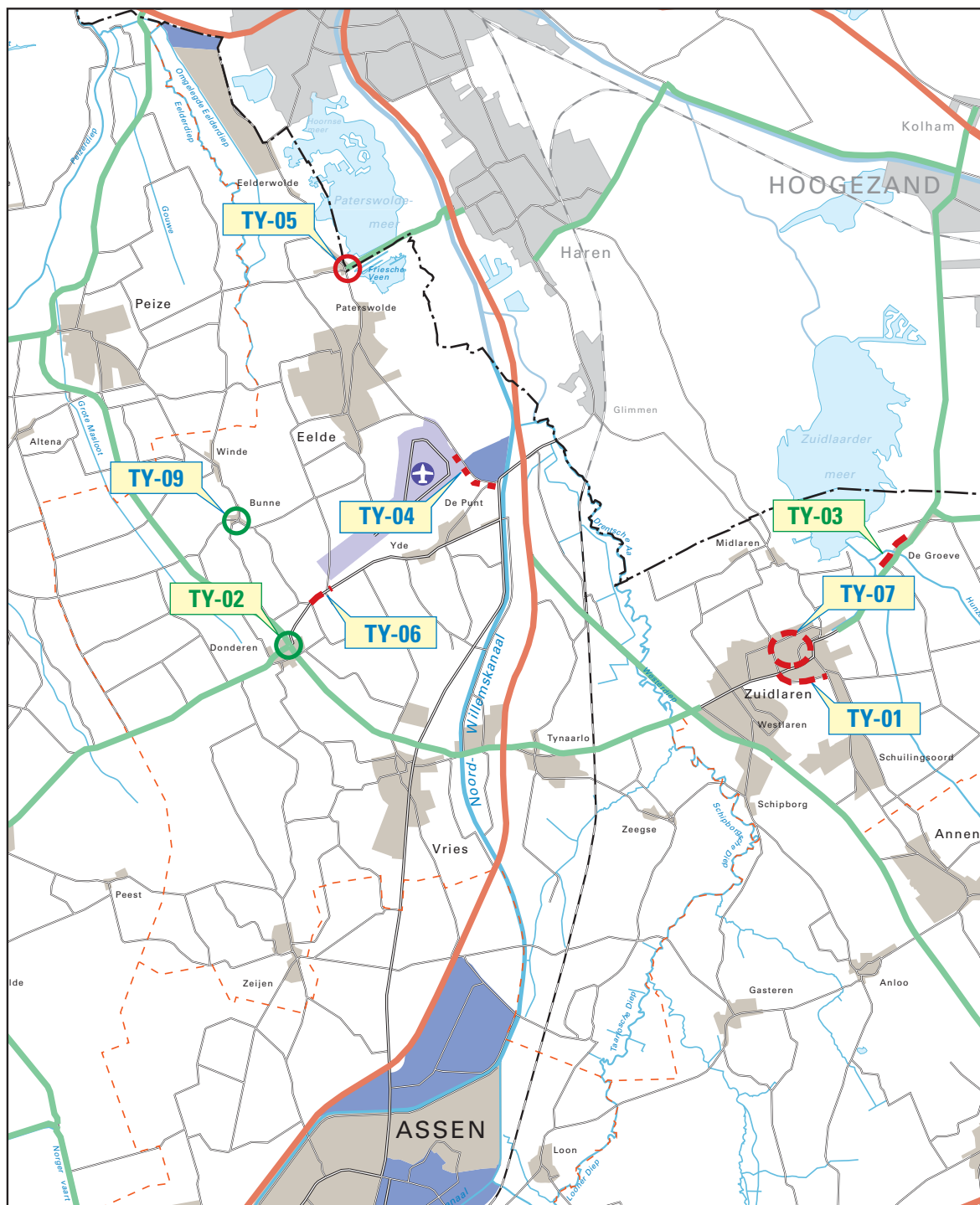
In het gebied van gemeente Tynaarlo wordt in 2010 gewerkt aan negen projecten, waaronder vier nieuwe. Twee ervan hebben betrekking op maatregelen op de provinciale weg N386. Na uitvoering van deze maatregelen is de N386 volledig volgens de Richtlijn EHK en de principes van Duurzaam Veilig ingericht.

De aanleg van de parallelweg Wilhelminalaan-Emmalaan (TY-01) heeft vanwege grondaankoop-problemen enige vertraging opgelopen. Ook de uitvoering van de Herinrichting Grote Brink (TY-07) is door een langduriger overlegproces met bewoners vertraagd.

Het tijdstip van uitvoering van het Fietspad Eekhoornstraat-Paasveen (TY-06) hangt nauw samen met de uitvoering van de baanverlenging van Groningen Airport Eelde. De aanleg van de rotonde Meerweg in Paterswolde ten slotte is opnieuw vertraagd door tijdrovende planologische procedures.

No. + trekker	Omschrijving project (prestatie) (P: planvorming; U: uitvoering)	Thema + modaliteit	Begrote kosten	Beoogd resultaat	Indicatoren
Corridor 3a-13: Assen-Vries-Zuidlaren					
TY-01 Tynaarlo	Aanleg parallelweg Wilhelminalaan-Emmalaan (fase 3 kern Zuidlaren) (U: 2009/2010)	BER Auto/fiets	PUP 2009	Verbeterde doorstroming autoverkeer; ontlasting route door centrum en minder ongevallen	Verkeersongevallen Verkeersintensiteiten auto en fiets op oude en nieuwe route
Corridor 4.1: Regionale wegnnet					
TY-02 Drenthe	N386: Rotonde aansluiting N386/N858 (Donderen) en aanvullende maatregelen (U: 2010)	VEI-BS Alle	650.000	Opheffen black-spot	Verkeersongevallen
TY-03 Drenthe	N386: Maatregelen in kader project 'Mooi zo, veilig zo' in De Groeve (U: 2010)	VEI-DV Alle	850.000	Verbeteren obj. en subj. verkeersveiligheid en oversteekbaarheid	Verkeersongevallen Leefbaarheid
Corridor 4.2: Lokale wegnnet					
TY-04 Tynaarlo	Haltevoorzieningen vliegveld Eelde-Knooppunt De Punt (U: 2010)	BER OV-bus	PUP 2006	Verbeterd gebruiksgemak OV	Beschikbaarheid informatie
TY-05 Tynaarlo	Rotonde Meerweg Paterswolde (U: 2010)	VEI-BS Alle	PUP 2007	Opheffen blackspot	Verkeersongevallen
TY-06 Tynaarlo	Fietspad Eekhoornstraat-Paasveen-Donderen (U: na 2010)	VEI-DV Fiets	PUP 2007	Herinrichting route volgens principes DV Aanleg ontbrekende schakel	Verkeersongevallen
TY-07 Tynaarlo	Herinrichting Grote Brink in Zuidlaren (U: 2010)	BER Fiets/OV	PUP 2009	Betere en veiliger doorstroming fietsers, bus en autoverkeer	Verkeersintensiteiten van fietsverkeer Gebruik Bus
TY-08 Tynaarlo	Aanbrengen groenstenen in berm (U: 2010)	VEI-DV	200.000	Inrichting volgens principes DV	Verkeersongevallen
TY-09 Tynaarlo	Aanpassingen kruising in Bunne (U: 2010)	VEI-DV	50.000	Inrichting volgens principes DV	Verkeersongevallen

Kaart projecten gemeente Tynaarlo

	Provinciale weg		nieuw project	Uitvoering
	Rijksweg		lopend project	RWS
	Maatregel wegvak			Provincie
	Maatregel gebied			Gemeente
	Maatregel kruispunt			

3.2.2 Stedelijk netwerk Zuid-Drenthe

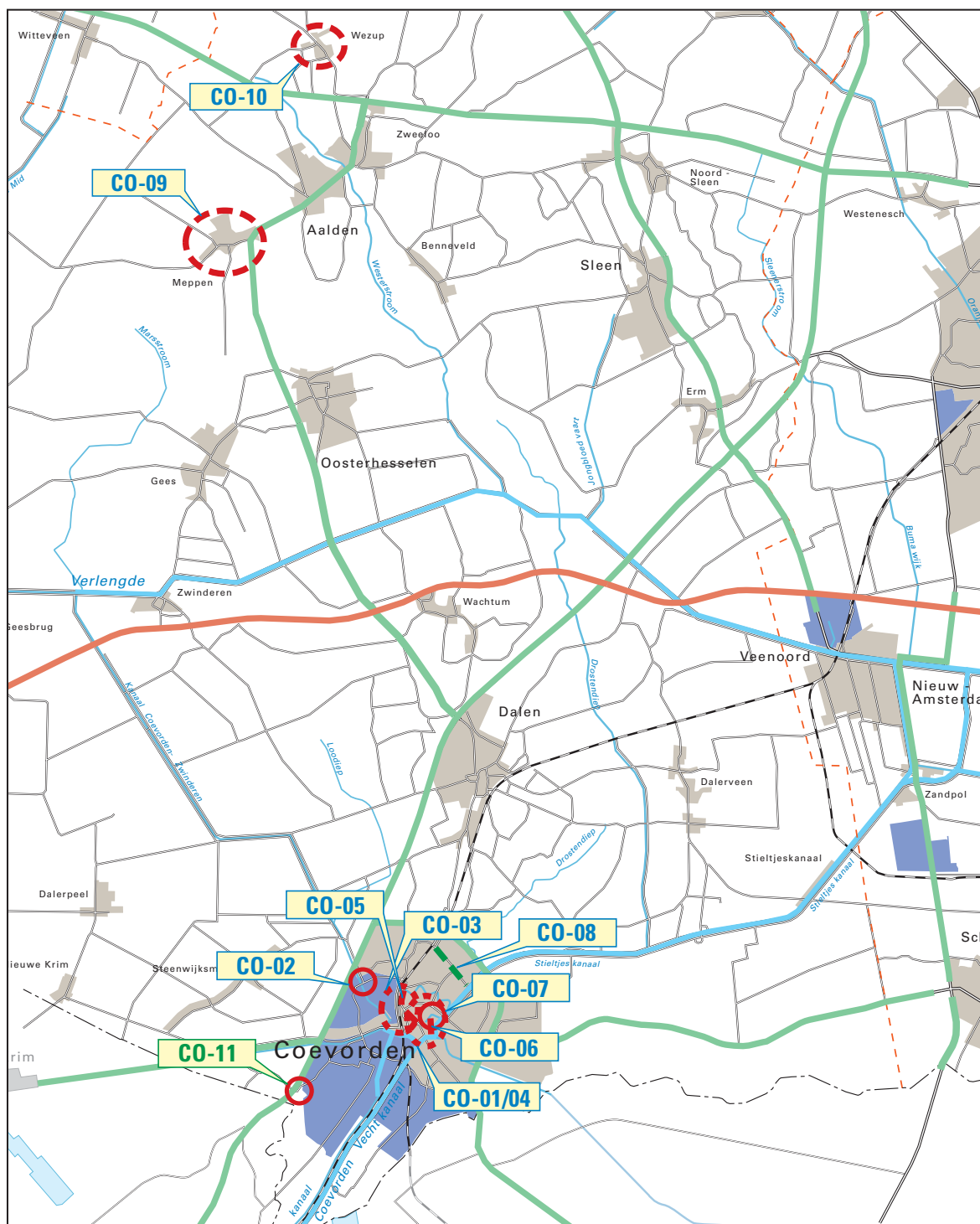
3.2.2.1 Projecten in gemeente Coevorden

In gemeente Coevorden zijn in 2010 elf projecten in uitvoering, waarvan één nieuw project. Het gaat bijna in alle gevallen om projecten die door de gemeente worden uitgevoerd. De lijst bevat een aantal projecten, die al enkele jaren in de planning staan, maar die als gevolg van een uitspraak van de Raad van State aanzienlijk zijn vertraagd.

In de lijst zijn enkele herinrichtingprojecten in kleinere kernen opgenomen. Ook deze projecten hebben, nu vanwege de dialoog met de bevolking, enige vertraging opgelopen.

No. + trekker	Omschrijving project (prestatie) (P: planvorming; U: uitvoering)	Thema + modaliteit	Begrote kosten	Beoogd resultaat	Indicatoren
Corridor 3b-24: Coevorden-centrum/regio					
CO-01 Coevorden	Parkeervoorzieningen centrum (U: na 2009)	BER Auto	PUP 2005	Verbeterde doorstroming auto	Reistijd
CO-02 Coevorden	Aanleg rotonde Hemelweg/DSM-weg/Printer (nu onderdeel project Holwert-zuid) (U: 2011 of later)	VEI-BS Alle	PUP 2005	Opheffen blackspot	Verkeersongevallen
CO-03 Coevorden	Herinrichting Stationsomgeving (onderdeel RSP Coevorden) (U: na 2009)	BER Alle	PUP 2006	Verbeterde doorstroming auto, OV	Reistijd
CO-04 Coevorden	Fietsenstalling Coevorden (relatie met Centrumplan Coevorden en CO-01) (U: na 2009)	BER Fiets	PUP 2008	Verbeterd gebruiksgemak fiets	Bezettingsgraad stalling
CO-05 Coevorden	Omgemming Wilhelminasingel in Coevorden (onderdeel RSP Coevorden) (U: vanaf 2009)	BER Auto/OV	PUP 2009	Verbeterde doorstroming auto, mogelijkheden voor nieuwe ontwikkelingen	Doorstroming autoverkeer
CO-06 Coevorden	Aanleg fietspad Pampert (U: vanaf 2009)	BER Fiets	PUP 2009	Creëren aantrekkelijke en veilige route	Aantal fietsers Verkeersongevallen
CO-07 Coevorden	Aanleg rotonde M. van der Tijnsingel (U: 2011)	VEI-BS Alle	PUP 2009	Opheffen gevaarlijke situatie en verbetering oversteekbaarheid fiets-verkeer	Verkeersongevallen Doorstroming autoverkeer Wachttijden fietsers
CO-08 Coevorden	Herinrichting Jeroen Boschstraat (U: 2010)	VEI-DV	300.000	Herinrichting volgens principes DV	Verkeersongevallen Leefbaarheid
Corridor 4.2: Lokale wegennet					
CO-09 Coevorden	Herinrichting Meppen (P; U: vanaf 2009)	VEI-DV Alle	PUP 2007	Herinrichting volgens principes DV	Verkeersongevallen
CO-10 Coevorden	Herinrichting Wezup (P; U: 2010)	VEI-DV Alle	PUP 2008	Herinrichting volgens principes DV	Verkeersongevallen
CO-11 Drenthe	N34: Onderdoorgang N34 bij 't Klooster (P; U: 2010)	VEI-DV Auto	PUP 2008	Herinrichting volgens principes DV	Verkeersongevallen

Kaart projecten gemeente Coevorden

	Provinciale weg		nieuw project	Uitvoering
	Rijksweg		lopend project	SW-04 RWS
	Maatregel wegvak			SW-04 Provincie
	Maatregel gebied			SW-04 Gemeente
	Maatregel kruispunt			

3.2.2.2 Projecten in gemeente Emmen

In de gemeente Emmen wordt in 2010 aan negentien projecten gewerkt, waarvan 7 nieuwe projecten. Het betreft bijna allemaal projecten, waarvoor gemeente Emmen verantwoordelijk is.

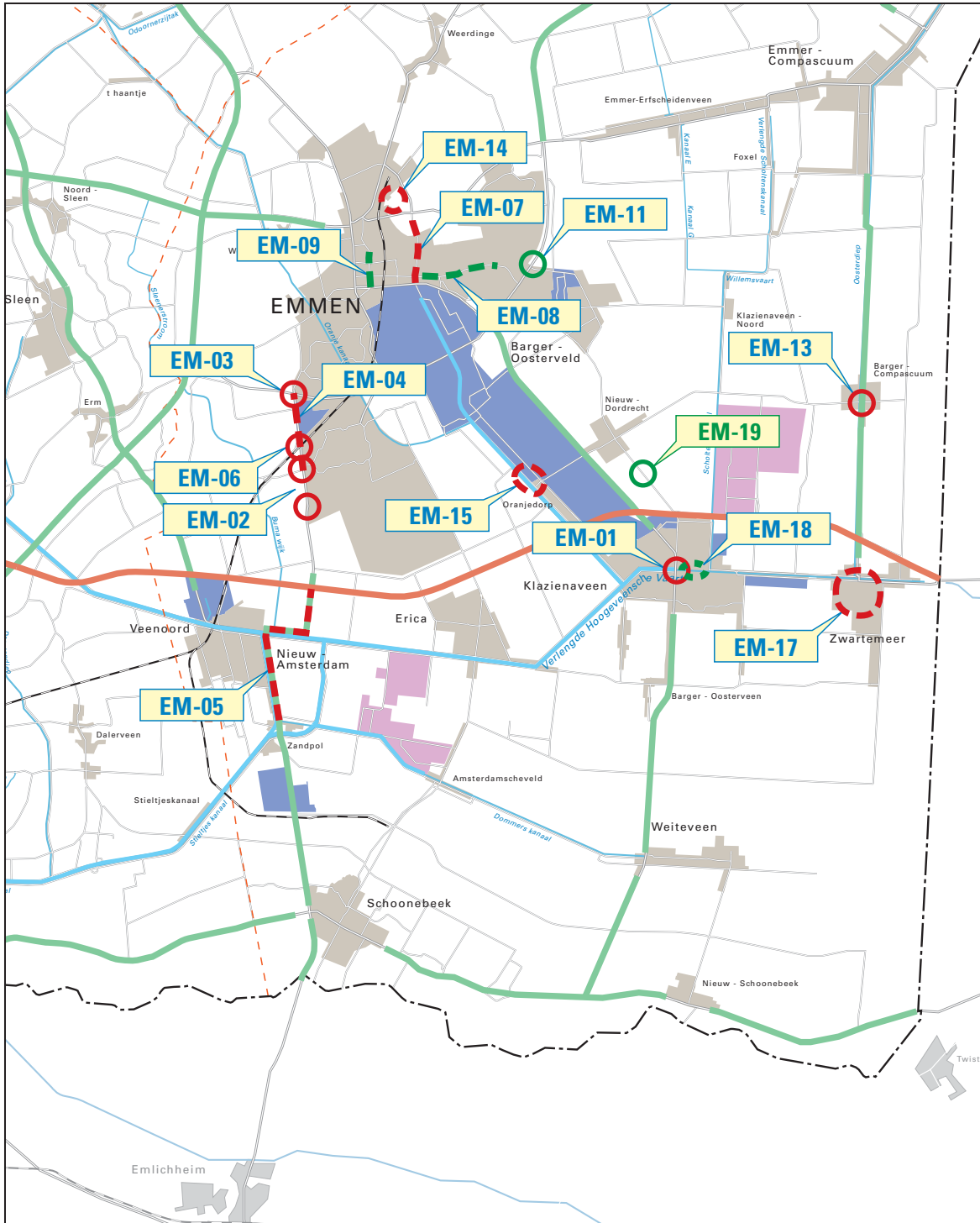
Een deel van de projecten is gericht op verbetering van de bereikbaarheid en verkeersveiligheid op de Nieuw Amsterdamsestraat. De uitvoering van deze met elkaar samenhangende projecten, die ook in de samenwerkingsconvenanten 2006-2008 zijn opgenomen, heeft vertraging opgelopen. Dit is ook het geval met een aantal andere gemeentelijke projecten.

In het kader van de aanleg van de vaarverbinding Erica-Ter Apel wordt een brug aangelegd. Onder de brug wordt een fietsverbinding gerealiseerd, zodat 'overstekend' verkeer de weg zonder problemen kan kruisen.

No. + trekker	Omschrijving project (prestatie) (P: planvorming; U: uitvoering)	Thema + modaliteit	Begrote kosten	Beoogd resultaat	Indicatoren
Corridor 3b-14: Emmen-Klazienaveen					
EM-01 Emmen	Rotonde Kp. Brugstraat/Van Echtskanaal in Klazienaveen (U: 2009/2010)	VEI-BS Alle	PUP 2008	Opheffen blackspot en realiseren ov-knooppunt	Verkeersongevallen Passagiers OV
Corridor 3b-16: Emmen-Nieuw Schoonebeek-Nieuw Amsterdam					
EM-02 Emmen	Ontsluiting woonwijken Nw. Amsterdamsestraat (U: 2010)	BER Alle	PUP 2007	Verbeterde doorstroming auto, OV	Reistijd
EM-03 Emmen	Verdubbeling Nw. Amsterdamsestraat + rotonde + onderdoorgang (U: 2010)	BER Auto	PUP 2007	Verbeterde doorstroming auto	Reistijd
EM-04 Emmen	Maatregelen Nw. Amsterdamsestraat (U: 2010)	BER Alle	PUP 2008	Verbeterde doorstroming auto, OV	Reistijd
EM-05 Emmen	Aanpassen onderliggend wegennet ontsluiting Vierslagen (U: 2010)	VEI-DV Alle	PUP 2009	Herinrichting volgens principes DV	Verkeersongevallen Verkeersintensiteiten
EM-06 Emmen	Aanleg Station Emmen-Zuid (betreft reservering provincie voor 2010 (totaal 5.500.000 in 2009/2010)	BER OV-spoor	2.750.000	Verbetering gebruikersgemak OV	Aantal OV-passagiers
Corridor 3b-19: Emmen-Centrum/regio					
EM-07 Emmen	Verbetering bereikbaarheid ziekenhuis voor ambulances op Boemarkeweg (U: vanaf 2009)	BER Auto	PUP 2008	Verbeterde doorstroming ambulanceauto's	Reistijd
EM-08 Emmen	Inritconstructies Statenweg/Angelslo (U: 2009/2010)	VEI-DV	150.000	Opheffen blackspot	Verkeersongevallen
EM-09 Emmen	Herinrichting Wilhelminastraat (U: 2010)	VEI-DV	980.000	Opheffen blackspot / verbetering doorstroming fiets	Aantal ongevallen
EM-10 Emmen	Stallingplaatsen fiets bij bushaltes (U: 2010)	BER Fiets	70.000	Verbeterd gebruiksgemak OV / fiets	Aantal fietsers
EM-11 Emmen	Fietstunnel Rondweg/St. Gerardusstraat (U: 2010)	BER Fiets	700.000	Verbeteren doorstroming fiets	Aantal fietsers
EM-12 Emmen	Verlichting fietspad Delftlanden (U: 2010)	VEI-DV Fiets	56.000	Bevorderen fietsgebruik	Aantal fietsers
Corridor 4.1: Regionale wegennet					
EM-13 Emmen	N379: Vervangen VRI Bargercompasuum in kader herinrichting bebouwde kom (U: vanaf 2010)	VEI-DV Auto	PUP 2007	Herinrichting volgens principes DV	Verkeersongevallen

No. + trekker	Omschrijving project (prestatie) (P: planvorming; U: uitvoering)	Thema + modaliteit	Begrote kosten	Beoogd resultaat	Indicatoren
Corridor 4.2: Lokale wegennet					
EM-14 Emmen	30 km/h maatregelen woonbuurt Boschoord (U: vanaf 2009)	VEI-DV Alle	PUP 2008	Herinrichting volgens principes DV	Verkeersongevallen
EM-15 Emmen	Verkeersmaatregelen Oranjedorp (U: 2009)	VEI-DV Alle	PUP 2008	Herinrichting volgens principes DV	Verkeersongevallen
EM-16 Emmen	EHK markering op wegen buiten de bebouwde kom (U: vanaf 2009)	VEI-EHK Auto	PUP 2009	Invoeren EHK	Verkeersongevallen
EM-17 Emmen	Revitalisering Centrum Zwartemeer (U: vanaf 2009)	VEI-DV Alle	PUP 2009	Herinrichting volgens principes DV i.c.m. Shared Space	Verkeersongevallen Subjectieve onveiligheid
EM-18 Emmen	Herinrichting Van Echtenskanaal Nz in Klazienaveen (U: 2010)	VEI-DV Alle	550.000	Opheffen blackspot	Verkeersongevallen
EM-19 Drenthe	Brug in Vastenow over vaarverbinding Erica-TerApel (U: 2010/2011)	VEI-DV Fiets	800.000	Verkeersveilige situatie fietsverkeer	Verkeersongevallen

Kaart projecten gemeente Emmen

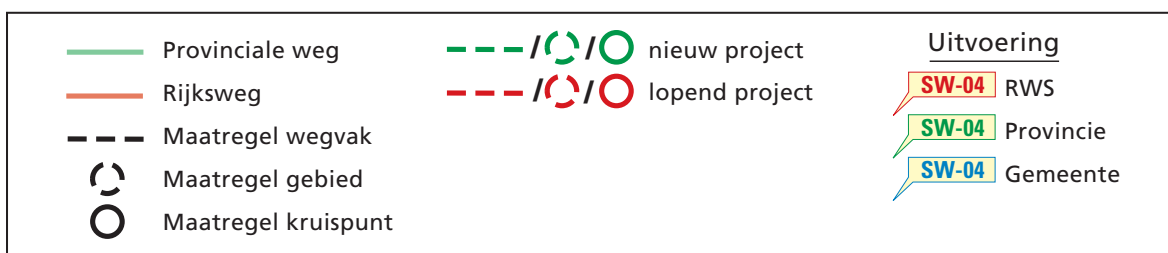
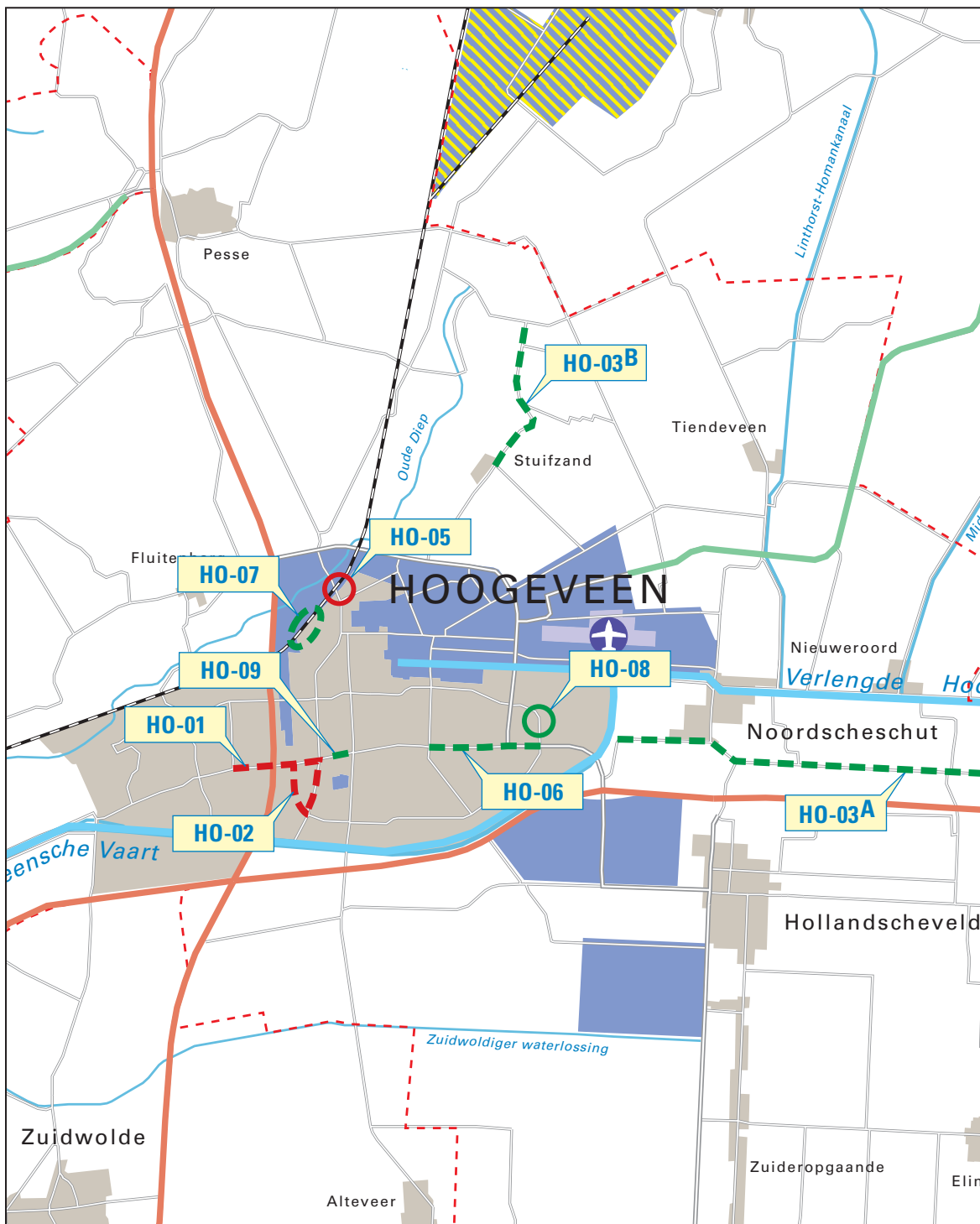
	Provinciale weg		nieuw project	Uitvoering
	Rijksweg		lopend project	SW-04 RWS
	Maatregel wegvak			SW-04 Provincie
	Maatregel gebied			SW-04 Gemeente
	Maatregel kruispunt			

3.2.2.3 Projecten in gemeente Hoogeveen

In de gemeente Hoogeveen worden in 2010 negen projecten uitgevoerd, waaronder vier nieuwe projecten. Het overgrote deel hiervan heeft plaats in de kern Hoogeveen, waarbij enkele projecten zijn gericht op een betere doorstroming en verkeersveiligheid op de centrumruit.

No. + trekker	Omschrijving project (prestatie) (P: planvorming; U: uitvoering)	Thema + modaliteit	Begrote kosten	Beoogd resultaat	Indicatoren
Corridor 3b-34: Hoogeveen-Centrum/regio					
HO-01 Hoogeveen	Reconstructie Schutstraat tussen V. Limburg Stirumstraat en Bethesdastraat (U: vanaf 2011)	BER Alle	PUP 2008	Verbeterde doorstroming auto, OV	Reistijd
HO-02 Hoogeveen	Maatregelen Carstenstraat/Zuiderweg (U: 2009/2010)	BER Alle	PUP 2008	Verbeterde doorstroming auto, OV	Reistijd
HO-03 Hoogeveen	Fietsbrug Hoogeveenschevaart (U: 2013); budget wordt ingezet voor aanleg fietspaden Geesbrug-Hoogeveen en Zwartschaap in Stuifzand (U: 2010)	BER Fiets	PUP 2008	Verbeterde doorstroming fiets	Reistijd
HO-04 Hoogeveen	Toegankelijkheid haltes (U: gefaseerd 2009-2011)	BER OV-bus	PUP 2008	Verbeterd gebruiksgemak OV	Toegankelijkheid
HO-05 Hoogeveen	Aanpak spoorwegovergang in de Pesserstraat (U: vanaf 2009)	VEI-DV Alle	PUP 2009	Verkeersveilige spoorwegovergang voor fietsverkeer	Verkeersongevallen Doorstroming fietsers
HO-06 Hoogeveen	Reconstructie Mr. Cramerweg (U: 2010)	VEI-DV	600.000	Veiliger doorstroming	Verkeersongevallen
HO-07 Hoogeveen	P&R nabij NS-station Hoogeveen (U: 2010)	BER Auto/fts.	1.042.500	Uitbreiding P&R-capaciteit en bevorderen gebruik OV door automobilisten	Bezettingsgraad P&R
HO-08 Hoogeveen	Verkeersveiligheid Melkweg (U: 2009/2010)	VEI-DV Alle	100.000	Verbetering verkeersveiligheid en oversteekbaarheid	Verkeersongevallen Wachttijden fietsers en voetgangers
HO-09 Hoogeveen	Reconstructie Schutstraat tussen Zuiderweg en Alteveerstraat (U: 2010)	BER Alle	1.385.000	Verbetering doorstroming en verblijfsfunctie	Reistijd Verkeersongevallen

Kaart projecten gemeente Hoogeveen

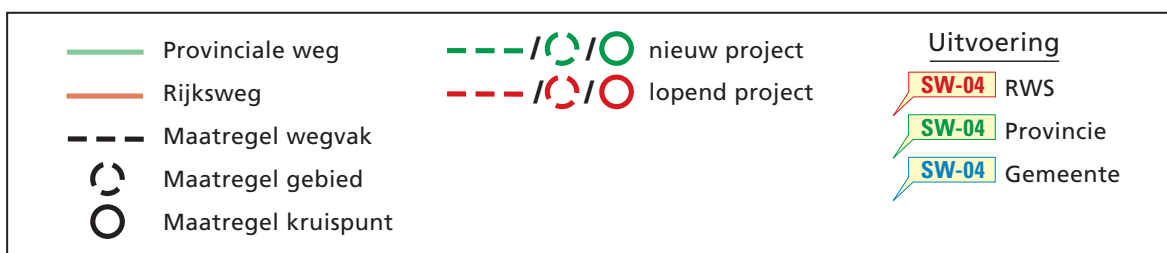
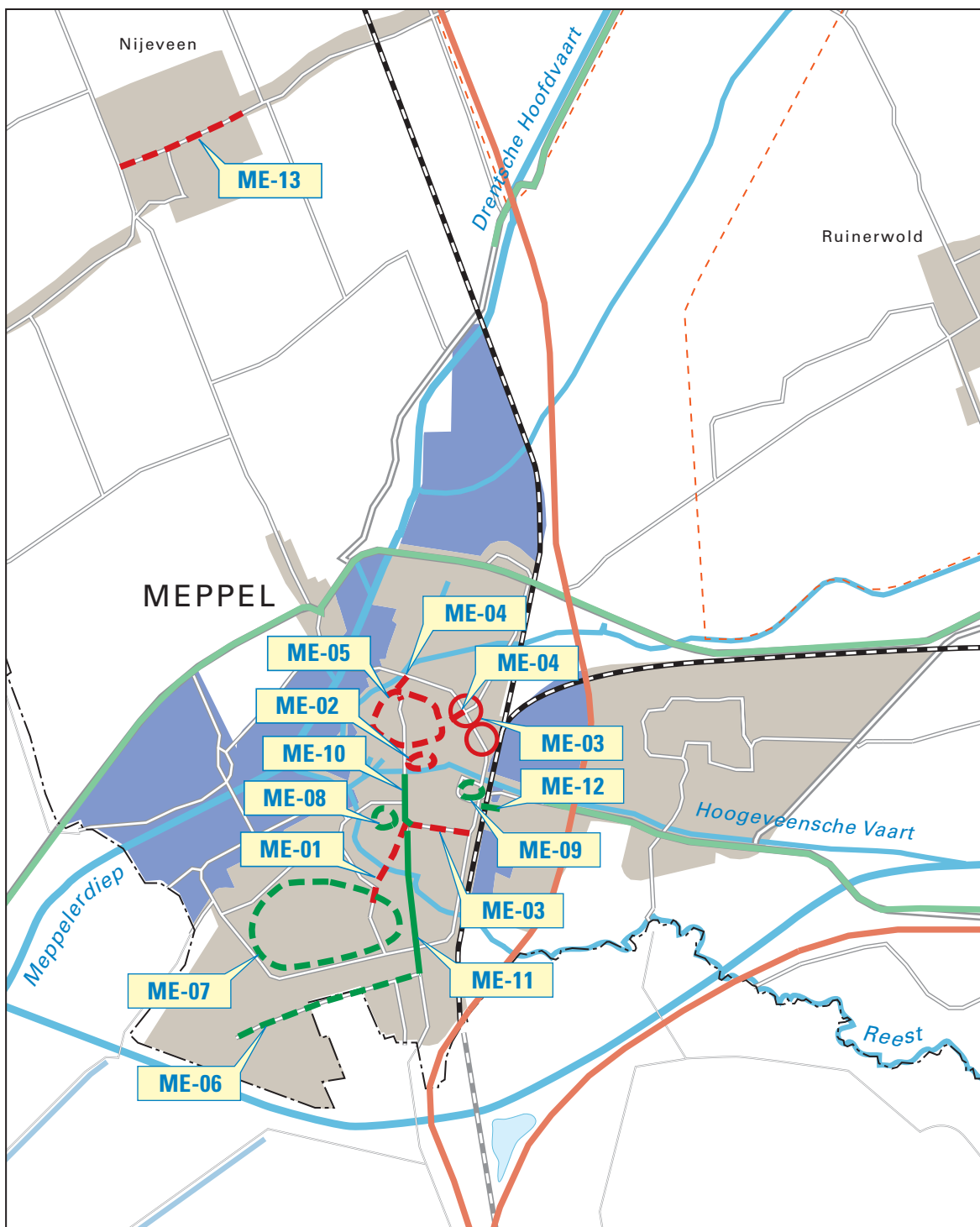

3.2.2.4 Projecten in gemeente Meppel

In de tabel voor gemeente Meppel zijn dertien projecten opgenomen, waaronder zes nieuwe projecten. Het merendeel van deze projecten wordt uitgevoerd in de kern Meppel, waarvan enkele ter verbetering van de situatie op de Binnen- en/of Buitenring van de stad. Drie projecten hebben betrekking op verbetering van de parkeersituatie.

No. + trekker	Omschrijving project (prestatie) (P: planvorming; U: uitvoering)	Thema + modaliteit	Begrote kosten	Beoogd resultaat	Indicatoren
Corridor 3b-42: Meppel-Staphorst					
ME-01 Meppel	Fietsroute Koedijklanden-centrum (U: 2009/2010)	BER Fiets	PUP 2007	Verbeterde doorstroming fiets	Reistijd
Corridor 3b-44: Meppel-Centrum/regio					
ME-02 Meppel	Parkeergarage centrum (400 pp) (U: nog onbekend)	BER Auto	PUP 2007	Verbeterde doorstroming auto	Reistijd
ME-03 Meppel	Reconstructie Stationsweg Meppel als verblijfsgebied (U: vanaf 2009)	VEI-DV Alle	PUP 2007	Herinrichting volgens principes DV	Verkeersongevallen
ME-04 Meppel	Vormgeving Verbindingswegen Buitenring/Binnenring (U: 2009/2010)	BER Alle	PUP 2008	Verbeterde doorstroming auto, OV	Reistijd
ME-05 Meppel	Herinrichting Binnenring (U: 2009/2010)	BER Auto/OV	PUP 2009	Verbeterde doorstroming auto, OV	Reistijd
ME-06 Meppel	Herinrichting Randweg (U: 2010)	VEI-DV Alle	2.000.000	Herinrichting volgens principes DV	Verkeersongevallen Sluipverkeer (intensiteiten)
ME-07 Meppel	Woonwijk Koedijklanden Duurzaam Veilig (P)	VEI-DV Alle	75.000	Herinrichting volgens principes DV	Verkeersongevallen
ME-08 Meppel	Realisatie Parkeerterrein Ogterop (116 pp) (U: 2010)	BER Auto	200.000	Verbeterde doorstroming auto	Reistijd
ME-09 Meppel	Herinrichting parkeerterrein Kraton (U: 2010)	BER Auto	50.000	Verbetering doorstroming auto	Reistijd
ME-10 Meppel	Herinrichting Zuideinde (P)	VEI-DV	20.000	Herinrichting volgens principes DV	Verkeersongevallen
ME-11 Meppel	Herinrichting Werkhorst (P)	VEI-DV	20.000	Herinrichting volgens principes DV	Verkeersongevallen
ME-12 Meppel	Realisatie fietsverbinding over/onder spoor tussen centrum Meppel en nieuw te realiseren scholencomplex en sportvoorziening (P)	BER Fiets	25.000	Verbeterde doorstroming fiets	Reistijd; intensiteiten fietsers
Corridor 4.2: Lokale wegennet					
ME-13 Meppel	Herinrichting centrumgebied Nijeveen (Dorpsstraat-Molenweg-Grift) volgens 'Shared Space' (U: vanaf 2009)	VEI-DV Alle	PUP 2009	Verbetering subjectieve onveiligheid	Verkeersongevallen Subjectieve onveiligheid

Kaart projecten gemeente Meppel

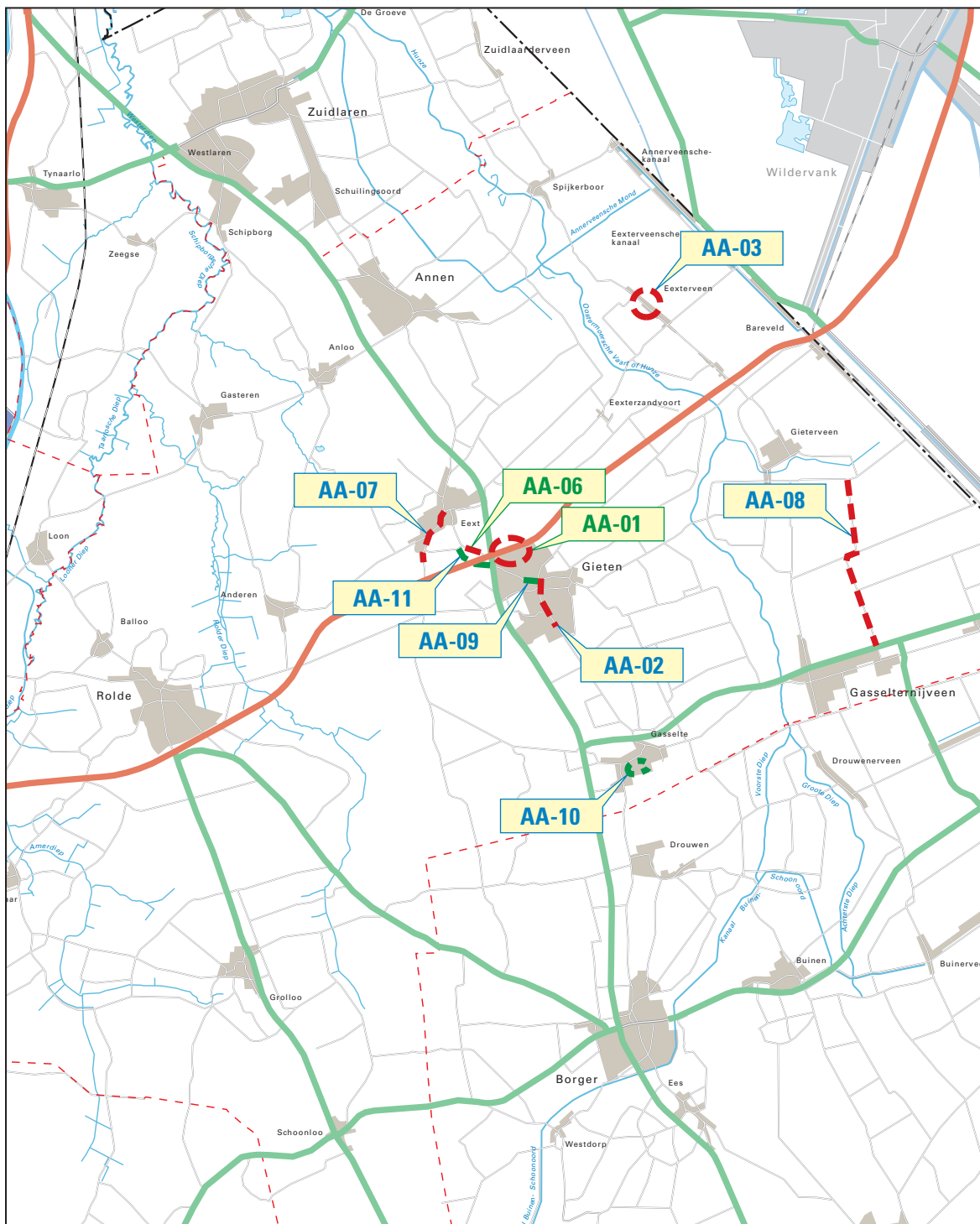
3.2.3 Landelijk gebied

Projecten in gemeente Aa en Hunze

In de gemeente Aa en Hunze wordt in 2010 aan elf projecten gewerkt, waaronder drie nieuwe projecten. Nagenoeg alle projecten worden door de gemeente voorbereid en uitgevoerd. Het gaat daarbij vooral om maatregelen, waarbij de wegen worden aangepast aan de Richtlijn EHK of overeenkomstig de principes van Duurzaam Veilig.

No. + trekker	Omschrijving project (prestatie) (P: planvorming; U: uitvoering)	Thema + modaliteit	Begrote kosten	Beoogd resultaat	Indicatoren
Corridor 4.1: Regionale wegennet					
AA-01 Drenthe	N34: Multimodaal knooppunt Gieten (U: vanaf 2009)	BER OV-bus	PUP 2007	Stimuleren ketenmobiliteit auto, fiets, OV	Overstap- bewegingen
Corridor 4.2: Lokale wegennet					
AA-02 Aa en Hunze	Herinrichting Stationsstraat Gieten (U: 2010)	VEI-DV Alle	PUP 2008	Herinrichting volgens principes DV	Verkeersongevallen
AA-03 Aa en Hunze	Aanpassen schoolomgeving Eexter- veen (U: 2010)	VEI-DV Alle	PUP 2008	Herinrichting volgens principes DV	Verkeersongevallen
AA-04 Aa en Hunze	Aanbrengen bermverharding buiten- gebied (U: gefaseerd vanaf 2008)	VEI-EHK Auto	PUP 2008	Invoeren EHK	Verkeersongevallen
AA-05 Aa en Hunze	Aanpassen haltevoorzieningen OV (U: 2009/2010)	BER OV-bus	PUP 2008	Verbeterd gebruiksgemak OV	Beschikbaarheid informatie
AA-06 Drenthe	N34: Aanleg 6e poot Ronde Gieten t.b.v. OV (P: 2010; U: 2011)	BER OV-bus	PUP 2009	Verbeterde bereikbaarheid OV	Reistijden bus
AA-07 Aa en Hunze	Reconstructie Stationsstraat in Eext (U: 2010)	VEI-DV Alle	PUP 2009	Herinrichting volgens principes DV	Verkeersongevallen Subjectieve onvei- ligheid
AA-08 Aa en Hunze	Aanbrengen bermverharding langs wegen in buitengebied (Dideldomweg en Kopwegweg) (U: 2009/2010)	VEI-EHK Auto/fiets	PUP 2009	Invoeren EHK	Verkeersongevallen
AA-09 Aa en Hunze	Reconstructie Eexterweg te Gieten (ged. Brink-Spiekersteeg) (U: 2010)	VEI-EHK Auto	200.000	Invoeren EHK	Verkeersongevallen
AA-10 Aa en Hunze	Verbeteren schoolomgeving/-routes OBS De Dobbe te Gasselte (U: 2010)	VEI-DV Alle	50.000	Herinrichting volgens principes DV	Verkeersongevallen Modaliteiten scholieren
AA-11 Aa en Hunze	Herstel fietsverbinding Gieten- Eext d.m.v. fietsbrug en fietspaden (U: 2010)	BER Fiets	1.100.000	Aanleg ontbrekende schakel; verbetering verkeersveiligheid	Intensiteiten fiets- verkeer Verkeers- ongevallen

Kaart projecten gemeente Aa en Hunze

	Provinciale weg		nieuw project	Uitvoering
	Rijksweg		lopend project	SW-04 RWS
	Maatregel wegvak			SW-04 Provincie
	Maatregel gebied			SW-04 Gemeente
	Maatregel kruispunt			

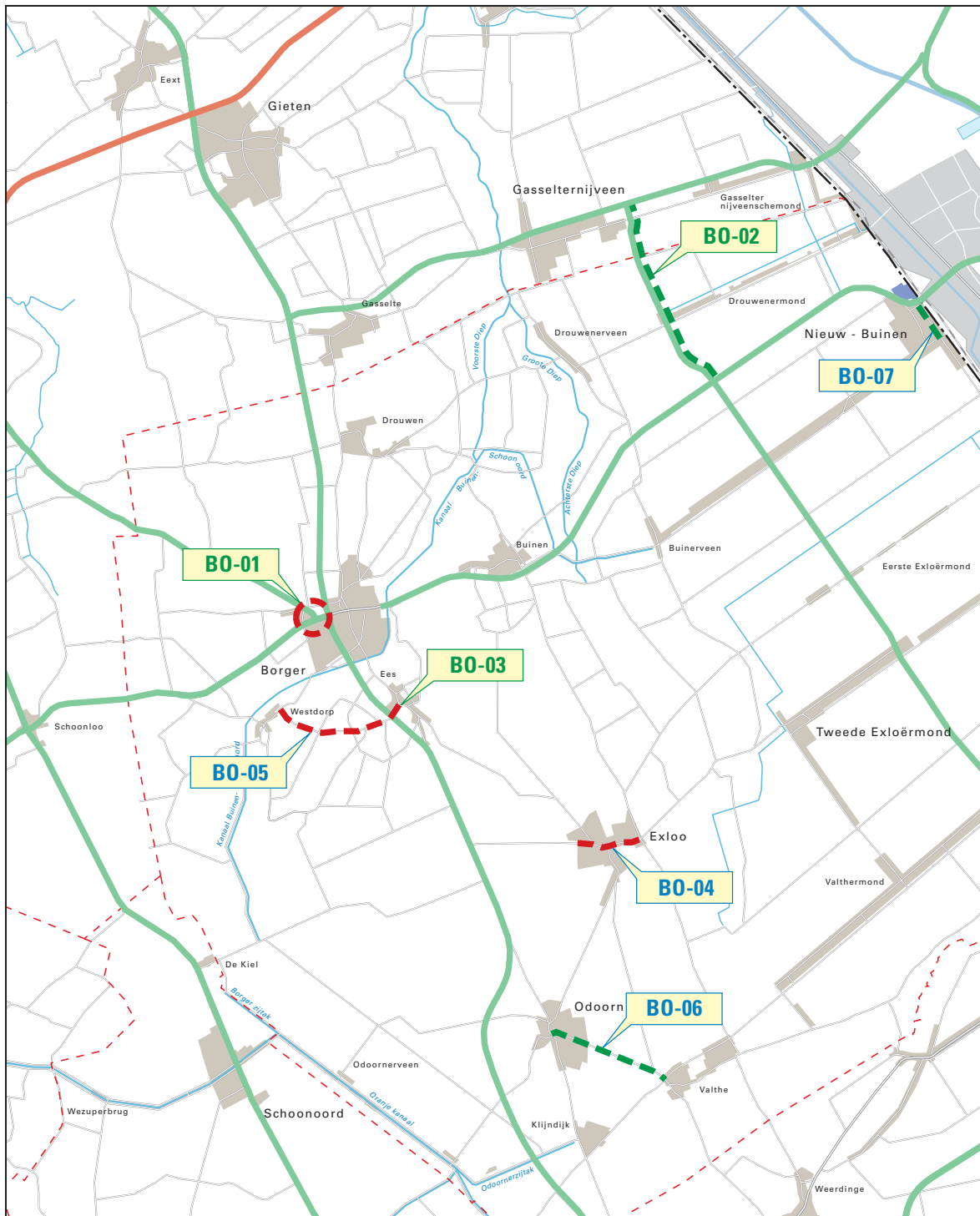
3.2.3.2 Projecten in gemeente Borger-Odoorn

De tabel van gemeente Borger-Odoorn bevat zeven projecten, waarvan drie nieuwe. Drie van de projecten worden door provincie Drenthe voorbereid en uitgevoerd. Het gaat bij alle projecten om het verbeteren van de verkeersveiligheid.

Een van de lopende projecten is het realiseren van een onderdoorgang onder de N34 bij Ees. In de afgelopen tijd heeft de bevolking bezwaar gemaakt tegen dit voorstel. Verwacht wordt dat er begin 2010 duidelijk ontstaat over de oplossing, waarna deze nader wordt uitgewerkt.

No. + trekker	Omschrijving project (prestatie) (P: planvorming; U: uitvoering)	Thema + modaliteit	Begrote kosten	Beoogd resultaat	Indicatoren
Corridor 4.1: Regionale wegennet					
BO-01 Drenthe	N374: Reconstructie aansluiting N374/N857 (U: 2010)	VEI-BS Alle	PUP 2008	Opheffen blackspot	Verkeersongevallen
BO-02 Drenthe	N379: Herinrichting wegvak hm. 0.4-4.4 (Gasselternijveen-N374) volgens Richtlijn EHK als GOW (U: 2010/2011)	VEI-EHK Auto	240.000	Invoeren EHK	Verkeersongevallen
Corridor 4.2: Lokale wegennet					
BO-03 Drenthe	N34: Onderdoorgang N34 bij Ees (P; U: vanaf 2010 of later)	VEI-DV Alle	PUP 2008	Herinrichting volgens principes DV	Verkeersongevallen
BO-04 Borger-Od.	Herinrichting Hoofdstraat/ Zuiderhoofdstraat in Exloo (U: vanaf 2009)	VEI-DV Alle	PUP 2009	Herinrichting volgens principes DV	Verkeersongevallen
BO-05 Borger-Od.	60 km/h zone op de weg Westdorp-Ees (U: vanaf 2009)	VEI-EHK Alle	PUP 2009	Invoeren EHK	Verkeersongevallen
BO-06 Borger-Od.	Herinrichting Odoorneweg/ Valtherweg (U: 2010)	VEI-DV Alle	266.750	Herinrichting volgens principes DV	Verkeersongevallen
BO-07 Borger-Od.	Duurzame revitalisering Floralaan in Nieuw Buinen (U: vanaf 2009)	VEI-DV Alle	758.250	Herinrichting volgens principes DV en methodiek Shared Space	Verkeersongevallen Leefbaarheid

Kaart projecten gemeente Borger-Odoorn

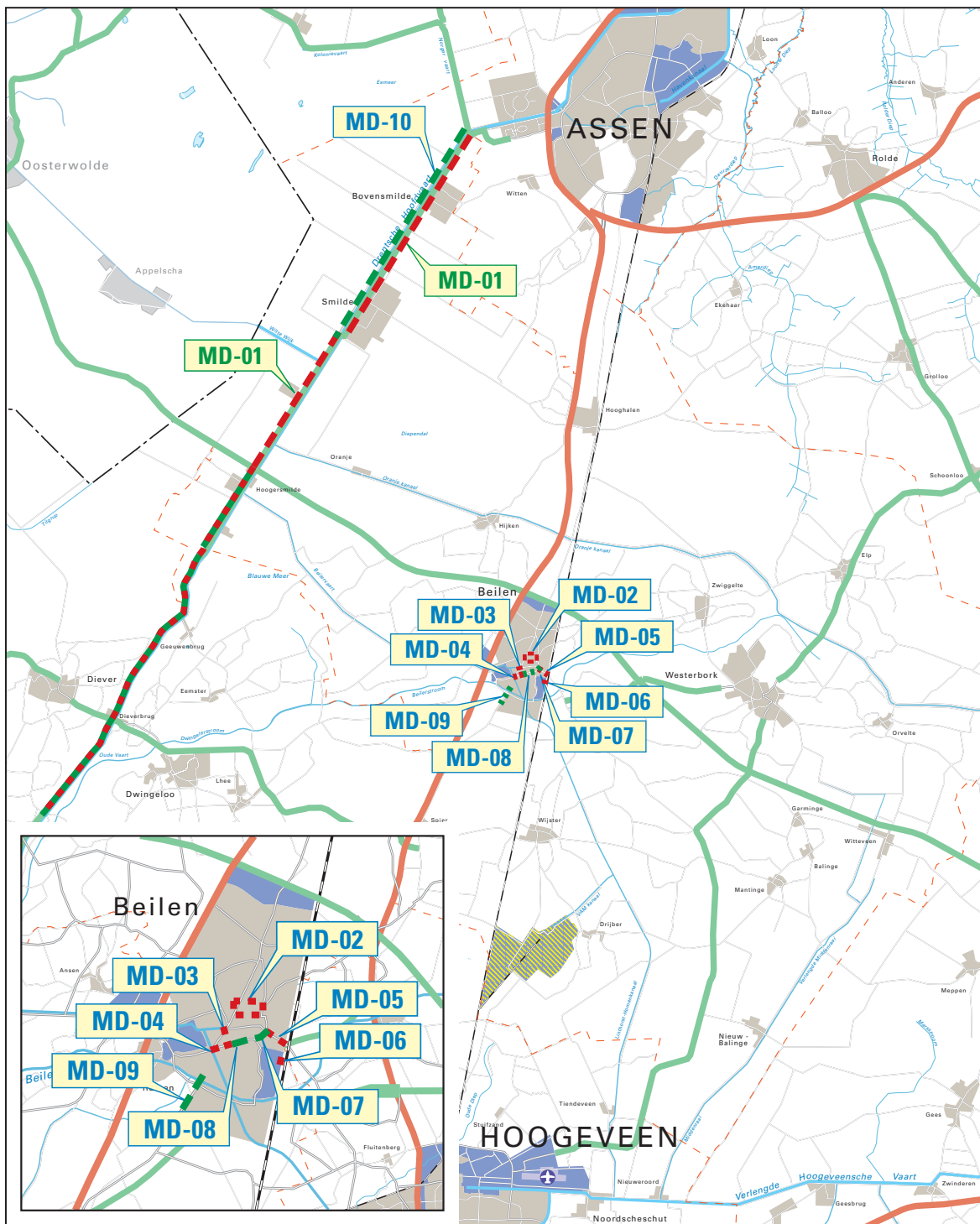

3.2.3.3 Projecten in gemeente Midden-Drenthe

In gemeente Midden-Drenthe wordt in 2010 aan tien projecten gewerkt, waaronder vier nieuwe projecten. Nagenoeg alle projecten worden door de gemeente uitgevoerd. Een groot deel van de projecten heeft betrekking op verbetering van de bereikbaarheid van de kern Beilen op basis van het Masterplan Centrum Beilen en het beeldkwaliteitsplan voor deze kern.

No. + trekker	Omschrijving project (prestatie) (P: planvorming; U: uitvoering)	Thema + modaliteit	Begrote kosten	Beoogd resultaat	Indicatoren
Corridor 3a-11: Assen-Smilde-Oosterwolde					
MD-01 Drenthe	N371: Herinrichting wegvak Nongerbrug-Hoogersmilde, incl. aanv. bijdrage herinrichtingen Bovensmilde en Smilde (U: 2009/2010)	VEI-EHK Auto/fiets	PUP 2009	Invoeren EHK Herinrichting volgens principes DV	Verkeersongevallen; Subjectieve onveiligheid
Corridor 4.2: Lokale wegennet					
MD-02 Midden-Dr.	Herinrichting Karspelstraat/ Weverstraat/centrum (U: vanaf 2009)	BER Alle	PUP 2008	Verbeterde doorstroming auto, OV	Reistijd
MD-03 Midden-Dr.	Herinrichting Markt-Nassaukade-noord (U: 2010 op basis van uitkomsten beeldkwaliteitsplan)	BER Auto	PUP 2009	Verbetering bereikbaarheid centrum Beilen	Reistijd Verkeersongevallen Subjectieve onveiligheid
MD-04 Midden-Dr.	Herinrichting Torenlaan (U: vanaf 2009 op basis van uitkomsten beeldkwaliteitsplan)	BER Auto	PUP 2009	Verbetering bereikbaarheid centrum Beilen	Reistijd Verkeersongevallen Subjectieve onveiligheid
MD-05 Midden-Dr.	Herinrichting Paltz (U: vanaf 2009 op basis van uitkomsten beeldkwaliteitsplan)	BER Auto	PUP 2009	Verbetering bereikbaarheid centrum Beilen	Reistijd Verkeersongevallen Subjectieve onveiligheid
MD-06 Midden-Dr.	Bereikbaarheid centrum Beilen en upgrading Stationsomgeving Beilen (U: vanaf 2009)	BER Auto/fiets	PUP 2009	Verbetering bereikbaarheid centrum Beilen en station Beilen	Reistijd Verkeersongevallen Subjectieve onveiligheid
MD-07 Midden-Dr.	Herinrichting Paltz, Julianastraat, ged. Kruisstraat (U: 2010)	BER Auto	502.000	Verbetering bereikbaarheid centrum Beilen	Reistijd Verkeersongevallen Subjectieve onveiligheid
MD-08 Midden-Dr.	Herinrichting Torenlaan-oost (U: 2010)	BER Auto	510.000	Verbetering bereikbaarheid centrum Beilen	Reistijd Verkeersongevallen Subjectieve onveiligheid
MD-09 Midden-Dr.	Ontsluiting langzaam verkeer Beilen-Zuid (U: 2010)	BER Fiets	600.000	Aanleg ontbrekende schakel	Intensiteiten fietsverkeer
MD-10 Midden-Dr.	Herinrichting Stille kant Smilde-Bovensmilde (1e fase) (U: 2010)	VEI-DV Alle	900.000	Verbetering obj. en subj. verkeersonveiligheid	Verkeersongevallen Intensiteiten Leefbaarheid

Kaart projecten gemeente Midden-Drenthe

	Provinciale weg		nieuw project	Uitvoering	
	Rijksweg		lopend project		RWS
	Maatregel wegvak				Provincie
	Maatregel gebied				Gemeente
	Maatregel kruispunt				

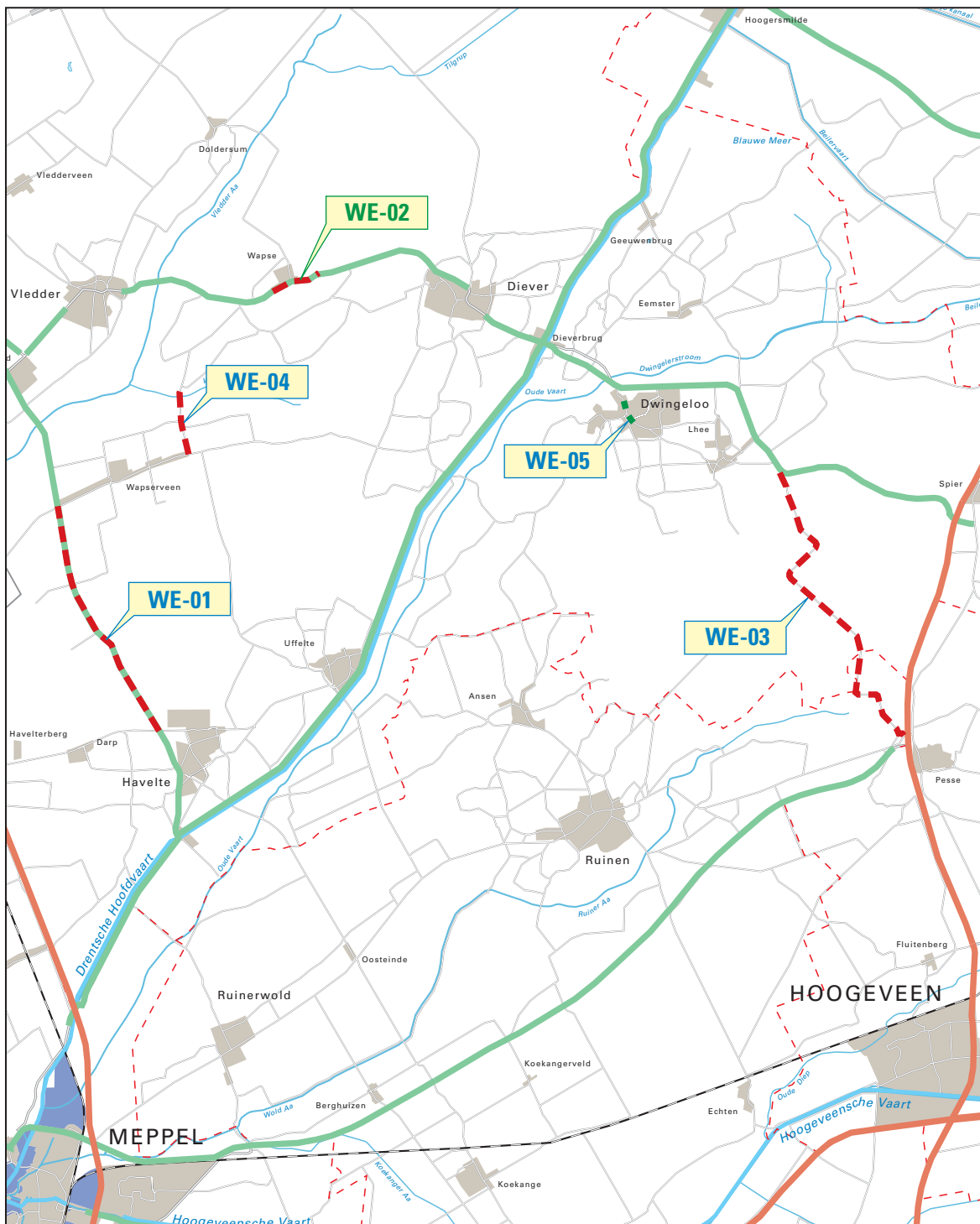
3.2.3.4 Projecten in gemeente Westerveld

De tabel van gemeente Westerveld bevat vijf projecten, waarvan één nieuw project. Vier van de projecten wordt door gemeente Westerveld uitgevoerd.

Nagenoeg alle projecten hebben betrekking op het thema Verkeersveiligheid, waarbij het gaat om het inrichting van wegen volgens de Richtlijn EHK of de principes van Duurzaam Veilig.

No. + trekker	Omschrijving project (prestatie) (P: planvorming; U: uitvoering)	Thema + modaliteit	Begrote kosten	Beoogd resultaat	Indicatoren
Corridor 4.1: Regionale wegennet					
WE-01 Drenthe	N353: Wegvak Darp-Wapserveen inrichten tot GOW B (markering) (U: 2009-2010)	VEI-EHK Auto	PUP 2009	Invoeren EHK	Verkeersongevallen
WE-02 Drenthe	N855: Herinrichting bebouwde kom Wapse (U: 2010)	VEI-DV Alle	PUP 2009	Herinrichting volgens principes DV	Verkeersongevallen Subjectieve onveiligheid
Corridor 4.2: Lokale wegennet					
WE-03 Westerveld	Toegankelijkheid NP Dwingelerveld (P; U: vanaf 2008)	BER Alle	PUP 2007	Veilige toegang NP	Verkeersongevallen Parkeerbewegingen
WE-04 Westerveld	Reconstructie Wapserveenseweg (U: vanaf 2009)	VEI-EHK Auto/fiets	PUP 2009	Invoeren EHK	Verkeersongevallen
WE-05 Westerveld	Herinrichting Brink in Dwingeloo (U: 2010)	VEI-DV Alle	900.000	Herinrichting volgens principes DV	Verkeersongevallen Leefbaarheid gebied

Kaart projecten gemeente Westerveld

	Provinciale weg		nieuw project	Uitvoering	
	Rijksweg		lopend project		RWS
	Maatregel wegvak				Provincie
	Maatregel gebied				Gemeente
	Maatregel kruispunt				

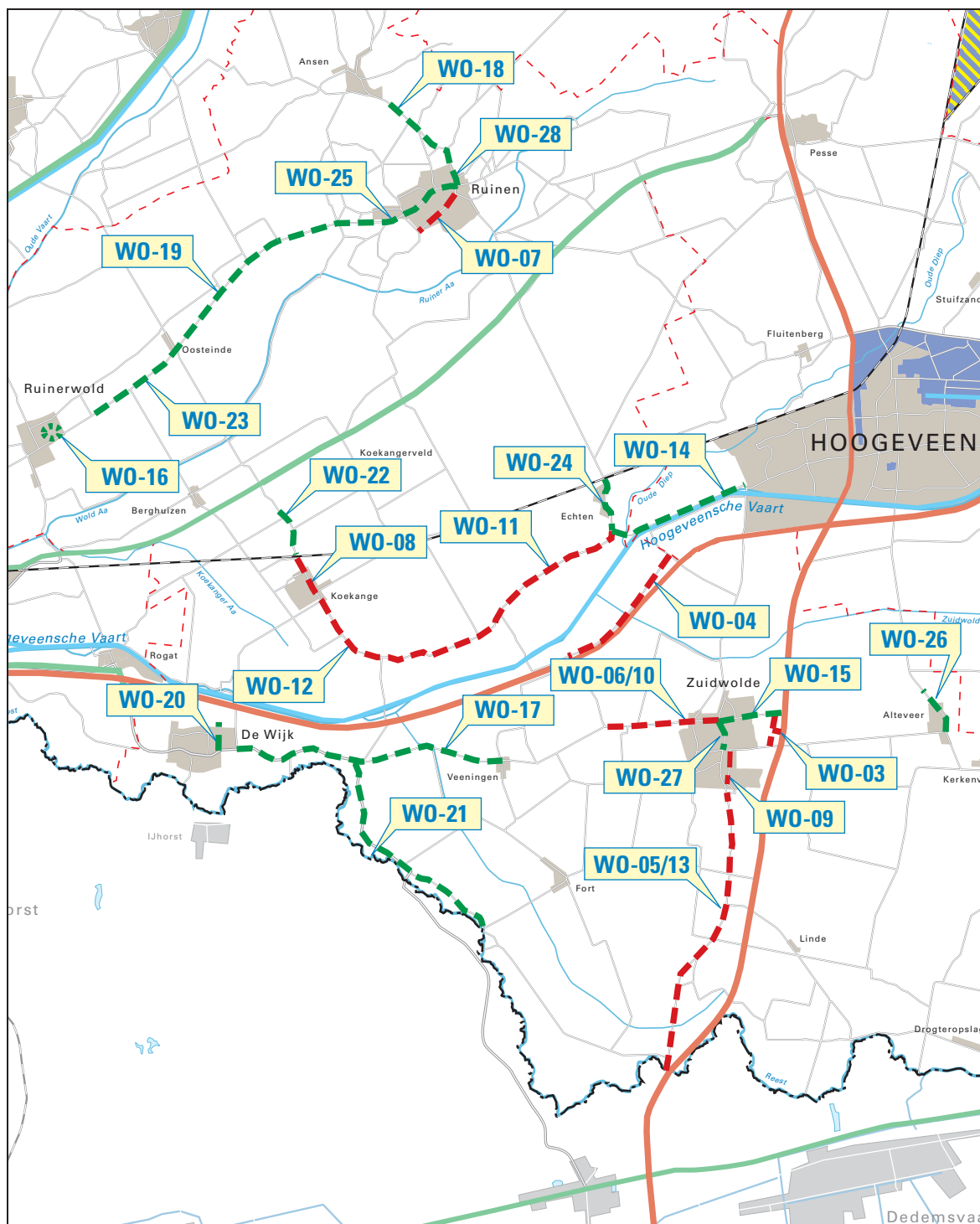
3.2.3.5 Projecten in gemeente De Wolden

In gemeente De Wolden wordt in 2010 aan achtentwintig projecten gewerkt, waaronder maar liefst vijftien nieuwe projecten. Voor de uitvoering van al deze projecten is de gemeente verantwoordelijk. Voor een groot aantal van deze projecten gaat het om het een veilige bereikbaarheid voor fietsverkeer of de inrichting van wegen volgens de principes van Duurzaam Veilig.

No. + trekker	Omschrijving project (prestatie) (P: planvorming; U: uitvoering)	Thema + modaliteit	Begrote kosten	Beoogd resultaat	Indicatoren
Corridor 4.2: Lokale wegennet					
WO-01 De Wolden	Verkeersveiligheid rond Scholen (U: vanaf 2008)	VEI-DV Alle	PUP 2007	Herinrichting volgens principes DV	Verkeersongevallen
WO-02 De Wolden	Aanpassen bushaltes De Wolden (U: 2009/2010)	BER OV-bus	PUP 2008	Verbeterd gebruiksgemak OV	Beschikbaarheid informatie
WO-03 De Wolden	Nieuwe ontsluitingsweg Zuidwolde op N48 (P: 2008/2009; U: 2009/2010)	BER Auto	3.000.000	Optimale ontsluiting kern Zuidwolde op hoofdwegennet	Wachttijden Verkeersongevallen
WO-04 De Wolden	Reconstructie Leeuwenveenseweg Echten (U: vanaf 2009)	VEI-EHK Auto	PUP 2009	Invoeren EHK	Verkeersongevallen
WO-05 De Wolden	Reconstructie Ommerweg Zuidwolde (U: vanaf 2009)	VEI-EHK Auto	PUP 2009	Invoeren EHK	Verkeersongevallen
WO-06 De Wolden	Reconstructie Meppelerweg Zuidwolde (U: vanaf 2009)	VEI-EHK Auto/fiets	PUP 2009	Invoeren EHK	Verkeersongevallen
WO-07 De Wolden	Reconstructie Mr. Harm Smeengestraat Ruinen (U: vanaf 2009)	VEI-EHK Auto	PUP 2009	Invoeren EHK	Verkeersongevallen
WO-08 De Wolden	Reconstructie Dorpsstraat Koekange (U: vanaf 2009)	VEI-EHK Auto	PUP 2009	Invoeren EHK	Verkeersongevallen
WO-09 De Wolden	Herinrichting Zuideresweg Zuidwolde (U: vanaf 2009)	VEI-DV Alle	PUP 2009	Herinrichting volgens principes DV	Verkeersongevallen
WO-10 De Wolden	Aanleg fietspad Meppelerweg Zuidwolde (U: vanaf 2009)	BER Fiets	PUP 2009	Stimuleren fietsgebruik Veiligheid fietsers	Snelheden autoverkeer Verkeersongevallen Intensiteiten auto- en fietsverkeer
WO-11 De Wolden	Aanleg fietspad Oshaarseweg Koekange-Echten (U: 2009/2010)	BER Fiets	PUP 2009	Stimuleren fietsgebruik Veiligheid fietsers	Snelheden autoverkeer Verkeersongevallen Intensiteiten auto- en fietsverkeer
WO-12 De Wolden	Aanleg fietspad Eggeweg Koekange (U: vanaf 2009)	BER Fiets	PUP 2009	Stimuleren fietsgebruik Veiligheid fietsers	Snelheden autoverkeer Verkeersongevallen Intensiteiten auto- en fietsverkeer
WO-13 De Wolden	Aanleg fietspad Ommerweg Zuidwolde (U: vanaf 2009)	BER Fiets	PUP 2009	Stimuleren fietsgebruik Veiligheid fietsers	Snelheden autoverkeer Verkeersongevallen Intensiteiten auto- en fietsverkeer
WO-14 De Wolden	Aanleg fietspad Oshaarseweg (2e fase) (U: 2010)	BER Fiets	1.200.000	Stimuleren fietsgebruik Veiligheid fietsers	Snelheden autoverkeer Verkeersongevallen Intensiteiten auto- en fietsverkeer

No. + trekker	Omschrijving project (prestatie) (P: planvorming; U: uitvoering)	Thema + modaliteit	Begrote kosten	Beoogd resultaat	Indicatoren
WO-15 De Wolden	Fietspad Steenbergerweg (U: 2010)	BER Fiets	137.500	Stimuleren fietsgebruik Veiligheid fietsers	Snelheden autoverkeer Verkeersongevallen Intensiteiten auto- en fietsverkeer
WO-16 De Wolden	Aanpassing omgeving Dijkhuizen (Brede school Ruinerwold) (U: 2010)	VEI-DV Alle	178.000	Herinrichting volgens principes DV	Verkeersongevallen
WO-17 De Wolden	Commissieweg De Wijk (U: 2010)	VEI-DV Alle	132.458	Invoeren EHK	Verkeersongevallen
WO-18 De Wolden	Anserweg Ruinen (U: 2010)	VEI-DV Alle	66.729	Invoeren EHK	Verkeersongevallen
WO-19 De Wolden	Oosteinde Ruinerwold (U: 2010)	VEI-DV Alle	52.217	Invoeren EHK	Verkeersongevallen
WO-20 De Wolden	Aanpassing Postweg en omgeving (Brede school De Wijk) (U: 2010)	VEI-DV Alle	431.000	Herinrichting volgens principes DV	Verkeersongevallen
WO-21 De Wolden	Stapelerweg De Wijk (U: 2010)	VEI-DV Alle	27.231	Invoeren EHK	Verkeersongevallen
WO-22 De Wolden	Prinsesseweg Koekange (U: 2010)	VEI-DV Alle	10.687	Invoeren EHK	Verkeersongevallen
WO-23 De Wolden	Wolddijk Ruinerwold (U: 2010)	VEI-DV Alle	79.158	Invoeren EHK	Verkeersongevallen
WO-24 De Wolden	Zuidwolderweg Echten (U: 2010)	VEI-DV Alle	12.891	Invoeren EHK	Verkeersongevallen
WO-25 De Wolden	Meppelerweg Ruinen (U: 2010)	VEI-DV Alle	31.494	Invoeren EHK	Verkeersongevallen
WO-26 De Wolden	Alteveer in Alteveer (U: 2010)	VEI-DV Alle	10.832	Invoeren EHK	Verkeersongevallen
WO-27 De Wolden	Hoofdstraat Zuidwolde (U: 2010)	VEI-DV Alle	20.822	Invoeren EHK	Verkeersongevallen
WO-28 De Wolden	Smeestraat Ruinen (U: 2010)	VEI-DV Alle	12.682	Invoeren EHK	Verkeersongevallen

Kaart projecten gemeente De Wolden

	Provinciale weg		nieuw project	Uitvoering	
	Rijksweg		lopend project		SW-04 RWS
	Maatregel wegvak				SW-04 Provincie
	Maatregel gebied				SW-04 Gemeente
	Maatregel kruispunt				

3.3 Conclusies

In onderstaande tabel wordt inzicht gegeven in de resultaten per gebied en gemeente. Aan de hand van deze informatie kunnen de volgende conclusies worden getrokken.

- In 2010 wordt aan 148 infrastructurele projecten aandacht besteed, waarvan ca. 41% van de projecten betrekking heeft op het thema Bereikbaarheid en ca. 59% op het thema Verkeersveiligheid. In de stedelijke gebieden ligt het percentage bereikbaarheidsprojecten iets hoger en in het landelijk gebied iets lager.
- Ruim 40% van alle projecten wordt uitgevoerd in het landelijk gebied. Hierbij moet worden opgemerkt dat dit percentage wordt vertekend door het relatief hoge aantal projecten dat door gemeente De Wolden wordt opgepakt.
- Zowel in het NSN Groningen-Assen als in het landelijk gebied ligt het aantal nieuwe projecten op ca. 40%. Het SN Zuid Drenthe blijft daar met 35% een stuk bij achter, waarbij het aantal nieuwe projecten in dat gebied per gemeente aanzienlijk verschilt.
- Het aantal (15) nieuwe projecten in het kader van het thema Bereikbaarheid ligt een stuk lager dan het aantal (43) nieuwe projecten gericht op Verkeersveiligheid. Ook ten opzichte van het totaal aantal lopende projecten Bereikbaarheid is het percentage nieuwe projecten veel lager dan het aandeel nieuwe projecten onder het thema Verkeersveiligheid. Mogelijke oorzaken hiervan zijn:
 - De inhoudelijke en financiële voorbereiding en de uitvoering van projecten Bereikbaarheid kosten in het algemeen meer tijd dan die voor de projecten Verkeersveiligheid.
 - Mede vanwege de impuls vanuit de samenwerkingsconvenanten zijn veel projecten gestart en hadden en hebben de overheden de handen vol om deze projecten met de beschikbare menscapaciteit uit te voeren.
 - Er zijn de afgelopen jaren in de stedelijke netwerken diverse ruimtelijk-economische studies uitgevoerd, waarvan de uitkomsten de komende jaren input zijn voor de ruimtelijke invulling en de daarmee samenhangende ontsluiting.
 - In 2008 is overleg gestart tussen provincie en de stedelijke gemeenten over de Drentse inzet van de middelen vanuit de RSP voor de uitvoering van een aantal majeure projecten.
- Verwacht mag worden dat de uitkomsten van de studies en de RSP-overleggen de komende jaren weer zullen leiden tot een nieuwe impuls voor de uitvoering van bereikbaarheidsprojecten.
- Wat betreft de verkeersveiligheidsprojecten kan worden geconstateerd dat veel gemeenten actief bezig zijn met het inrichten van de wegen volgens de Richtlijn EHK en de uitgangspunten van Duurzaam Veilig.

Overzicht projecten Bereikbaarheid en Verkeersveiligheid per gebied en per gemeente

Gemeente	Projecten Bereikbaarheid			Gericht op modaliteiten:				Projecten Verkeersveiligheid			Ingedeeld naar:			Totaal B+V
	Nieuw	Lopend	Tot. B	Alle	Auto	Fiets	OV	Nieuw	Lopend	Tot. V	BS	EHK	DV	
Nationaal stedelijk netwerk Groningen-Assen														
Assen	2	5	7	2	1	3	2	4	3	7	1	2	4	14
Noordenveld	-	5	5	3	2			4	3	7	-	1	6	12
Tynaarlo		3	3		1	2	2	4	2	6	2	-	4	9
Subtotaal	2	13	15	5	4	5	4	12	8	20	3	3	14	35
% t.o.v totaal	6	37	43					34	23	57				100
Stedelijk netwerk Zuid-Drenthe														
Coevorden	-	5	5	1	2	2	1	1	5	6	2	-	4	11
Emmen	2	5	7	2	2	2	1	5	7	12	1	1	10	19
Hoogeveen	2	4	6	3	1	2	1	1	2	3	-	-	3	9
Meppel	3	4	7	1	4	2	1	4	2	6	-	-	6	13
Subtotaal	7	18	25	7	9	8	4	11	16	27	3	1	23	52
% t.o.v. totaal	13	35	48					21	31	52				100
Landelijk Gebied														
Aa en H.	1	3	4	-	-	1	3	2	5	7	-	3	4	11
Borger-Odoorn	-	-	-	-	-	-	-	3	4	7	1	2	4	7
Midden-Drenthe	3	5	8	1	5	2	-	1	1	2	-	1	1	10
Westerveld	-	1	1	1	-	-	-	1	3	4	-	2	2	5
De Wolden	2	6	8	-	1	6	1	13	7	20	-	5	15	28
Subtotaal	6	15	21	2	6	9	4	20	20	40	1	13	26	61
% t.o.v. totaal	10	25	34					32	33	66				100
TOTAAL	15	46	61					43	44	87				148
% t.o.v. totaal	10	31	41					29	30	59				100

4. Veiligheid: verkeersveiligheid - mensgerichte benadering

De uitvoeringsprojecten in dit hoofdstuk zijn gebaseerd op de inhoud van hoofdstuk 4 van de Uitvoeringsagenda 2007-2012 van het PVVP.

Uit onderzoeken is gebleken dat de menselijke factor bij 90% van de ongevallen een belangrijke ongevaloorzaak is. Beïnvloeding van het gedrag is in Drenthe daarom al een aantal jaren een belangrijk onderwerp in het verkeers- en vervoersbeleid. Daarbij kan het gaan om de uitvoering van afzonderlijke gedragsprojecten, maar gedragsbeïnvloeding kan ook integraal onderdeel zijn van de uitvoering van infrastructurele maatregelen en verkeershandhaving.

Jaarlijks wordt in samenspraak met de partners in het Verkeers- en Vervoersberaad Drenthe en de Adviesgroep Duurzaam Veilig het programma 'Permanente Verkeerseducatie' opgesteld, waarin alle noodzakelijk geachte projecten en activiteiten voor het betreffende jaar worden opgenomen. In dit hoofdstuk worden de projecten beschreven die in 2010 centraal dan wel decentraal worden uitgevoerd. Uitgangspunt daarbij is 'decentraal wat kan' en 'centraal wat moet'. Dit betekent dat projecten met een algemeen karakter, zoals provinciebrede voorlichting, communicatie, alcoholprojecten en projecten in het kader van het Drents Verkeersveiligheidslabel door de provincie worden aangestuurd. Een groot deel van de projecten wordt uitgevoerd in het kader van de drie regioprogramma's van de samenwerkende gemeenten.

Voor de uitvoering van de projecten worden zowel maatschappelijke organisaties ingezet, als op verkeerseducatie gerichte ondernemingen.

4.1 Kennis en regie

4.1.1 Organisatie en representatie

De provincie is verantwoordelijk voor het voeren van de regie en daarmee voor de organisatie van het secretariaat van het Verkeers- en Vervoersberaad. Dit brengt allerhande kosten met zich mee, zoals vergaderkosten, abonnementen en reiskosten. Ook worden de algemene kosten uit deze post betaald.

4.1.2 Landelijke en SSN-projecten

Onder de vlag van het Landelijk Overleg Verkeersveiligheid en Gedragsbeïnvloeding (LOVG) wordt afstemming gezocht op het gebied van verkeersveiligheidsprojecten. Waar mogelijk worden projecten gezamenlijk uitgevoerd en gefinancierd.

4.1.3 Uitwisseling kennis via themadagen

In 2010 worden één of meerdere themadagen georganiseerd, waarbij actuele onderwerpen op het gebied van verkeer en vervoer worden uitgediept en/of op elkaar worden afgestemd. Het initiatief daartoe kan zowel bij de provincie liggen als bij de betrokken partners in ADV en VVBD. De informatieoverdracht kan ook in de vorm van excursies plaatshebben.

4.1.4 Verkeersslachtoffers

De vereniging Verkeersslachtoffers heeft ten doel aandacht te vragen voor de verkeersslachtoffers en het leed dat de nabestaanden ervaren. Een van de activiteiten van de vereniging is de

organisatie van een landelijke Herdenkingsdag, die een bijdrage wil leveren aan het vergroten van het draagvlak onder de bevolking voor een veiliger verkeersgedrag en een goede opvang van verkeersslachtoffers. Ook is de herdenking bedoeld als een reminder aan politici om verkeersslachtoffers niet te vergeten. Het VVBD draagt jaarlijks een symbolisch bedrag bij als blijk van waardering voor het werk van de vereniging.

Uitvoeringsprogramma PVE: 1. Kennis en Regie

No. + trekker	Omschrijving project (prestatie)	Thema	Begrote kosten	Beoogd resultaat	Indicatoren
PVE-1.1 Drenthe	Organisatie en representatie	VEI-PVE	10.000	Duidelijkheid in voortgang	Wegzette middelen
PVE-1.2 Diverse	Landelijke projecten/LOVG	VEI-PVE	7.500	Gezamenlijke aanpak projecten	Aantal projecten
PVE-1.3 Drenthe	Themadag(en)/excursies	VEI-PVE	5.000	Verbeteren kennis en inzicht partners	Aantal deelnemers
PVE-1.4 Drenthe	Waarderingsbijdrage Vereniging Verkeersslachtoffers	VEI-PVE	1.000	Ondersteuning werk VVS	Verslagen VVS
PVE-1.5 Drenthe	Onvoorzien	VEI-PVE	2.500		
Subtotaal: 1. Kennis en Regie			26.000		

4.2 Communicatie en voorlichting

4.2.1 Communicatie verkeersveiligheidsprojecten via de media

Communicatie over verkeersonveiligheid en de aanpak ervan in Drenthe is een belangrijk onderwerp. Communicatie specifiek via de media is afhankelijk van de medewerking van derden en kan – hoewel gewenst – niet zonder meer door de provincie zelf worden ingezet. Het gereserveerde budget wordt ingezet voor onderzoek naar de mogelijkheden om via de media te communiceren en de voorbereidingskosten van de eventueel daaruit voortvloeiende programma's.

4.2.2 Nieuwsbrief VVBD

In 2010 verschijnen twee nieuwsbrieven met informatie over het verkeers- en vervoersbeleid in Drenthe en de uitvoering daarvan. In de Nieuwsbrief wordt ook ingegaan op de landelijke campagnes verkeersveiligheid.

4.2.3 Website VVBD

De website is een informatiebron voor de activiteiten vanuit het Beraad, de projecten en actuele ontwikkelingen. Mensen kunnen een vraag of reactie versturen via de website. Er worden veel links toegevoegd, zoals naar websites van partners van de Adviesgroep Duurzaam Veilig en andere websites op het gebied van Verkeer en Vervoer. Voor het bijhouden en wijzigen van de site is een relatief gering bedrag gereserveerd.

4.2.4 Website Verkeerseducatie Drenthe

De website, die in 2009 operationeel is geworden, is bedoeld om inwoners van Drenthe, scholen en andere geïnteresseerden te informeren over allerlei activiteiten in het kader van het onderwerp Permanente Verkeerseducatie. Een deel van de website wordt afgeschermd ten behoeve van het gebruik van de in Drenthe samenwerkende partners. In dit deel krijgen deze partners de mogelijkheid om op efficiënte wijze gegevens en informatie te verwerken en uit te wisselen.

4.2.5 Website Wegwerkzaamheden in Drenthe

Medio 2008 is besloten de website te vernieuwen en een nieuwe werkwijze toe te passen voor het inbrengen van de wegwerkzaamheden door de wegbeheerders in Drenthe. De website is begin 2009 operationeel geworden en de ervaringen tot dusver zijn positief.

In het Verkeers- en Vervoersberaad is afgesproken het project medio 2010 te evalueren. Als de 'pilot' positief uitvalt, zullen de wegbeheerders de kosten vanaf 2011 voor hun rekening nemen.

4.2.6 Publiciteit

Het VVBD zal in 2010 enkele publicaties uitgeven. Onder deze post vallen ook algemene uitingen van het beraad, die niet onder te brengen zijn bij een thema of doelgroep, maar die wel tot doel hebben informatie te verstrekken of draagvlak te zoeken voor de verkeersveiligheid in de provincie, met het Verkeers- en Vervoersberaad Drenthe als afzender.

4.2.7 Voorlichting Ouderen: 'Blijf veilig mobiel' beurzen

In 2009 is onder de titel 'Ga wijs op weg' in de drie regio's een regionale bijeenkomst voor 60-plussers georganiseerd. Gezien de positieve ervaringen is besloten deze activiteit in 2010 een vervolg te geven, nu onder de slogan van de ANBO 'Blijf veilig mobiel'.

4.2.8 Voorlichting: Communicatie bij handhaving (o.a. landelijke campagnes)

Op de landelijke campagnecalender komende diverse thema's voor, waaraan in een bepaalde periode aandacht wordt besteed. Op het moment dat er landelijk veel (media) aandacht voor een thema is, is het goed om daar ook op regionaal en lokaal niveau aandacht voor te vragen met

ondersteunende communicatiemiddelen. De regio's integreren de landelijke campagnekalender zoveel mogelijk in hun jaarlijkse werkplannen.

In 2009 is afgesproken, dat ook de regiopolitie Drenthe de communicatiemiddelen bij de campagnes actief gaat inzetten, voor zover deze aansluiten bij de handhavingsactiviteiten op provinciaal en lokaal niveau.

4.2.9 Voorlichting: 100% Drent

Dit in Drenthe ontwikkelde project zal voor de laatste keer in een gemeente in de Regio Zuid-west worden uitgevoerd.

4.2.10 Onderzoek campagne over actuele verkeersveiligheidsthema's

In de afgelopen jaren zijn enkele campagnes met succes in onze provincie uitgevoerd. In 2009 is het Strategisch Plan Verkeersveiligheid 2008-2020 van het Ministerie van V&W uitgekomen. Aan de hand van de inhoud van dit plan wordt bezien, welke aandachtsgebieden zich lenen voor een campagne in Drenthe.

4.2.11 Ondersteuning handhavingcontroles

In het kader van handhaving is voor de ondersteuning van controles door Veilig Verkeer Nederland (VVN) een bedrag ca. 20.000 euro opgenomen voor projecten, die niet regionaal zijn in te bedden. De specifieke regionale controles worden via de regioprogramma's ingevuld en gefinancierd.

4.2.12 Voorlichting over en Stimuleren van de fiets voor de korte afstand

In 2009 is geïnventariseerd welke projecten een bijdrage kunnen leveren aan het stimuleren van het gebruik van de fiets voor met name de korte afstand. Het gereserveerde budget is bedoeld om gemeenten te stimuleren deze projecten bij bewoners(groepen) onder de aandacht te brengen.

Uitvoeringsprogramma PVE: 2. Communicatie en Voorlichting

No. + trekker	Omschrijving project (prestatie)	Thema	Begrote kosten	Beoogd resultaat	Indicatoren
PVE-2.1 Drenthe	Communicatie verkeersveiligheidsprojecten via de media	VEI-PVE	5.000	Bewustwording luisteraars	Luisterdichtheid
PVE-2.2 Drenthe	Nieuwsbrief VVBD	VEI-PVE	12.000	Bewustwording lezers	Bereik
PVE-2.3 Drenthe	Website VVBD	VEI-PVE	500	Bewustwording surfers	Bereik
PVE-2.4 Drenthe	Website Verkeerseducatie Drenthe	VEI-PVE	2.000	Informatiebron en uitwisseling info voor diverse doelgroepen	Bereik
PVE-2.5 Drenthe	Website Wegwerkzaamheden in Drenthe	VEI-PVE	31.000	Informatie routekeuze	Bereik Gesignaleerde problemen op omleidingsroutes
PVE-2.6 Drenthe	Publiciteit	VEI-PVE	10.000	Bewustwording	Bereik
PVE-2.7 Gemeenten	Voorlichting Ouderen: 'Blijf veilig mobiel beurzen'	VEI-PVE	35.000	Bewustwording veilig verkeersgedrag 60+	Bereik Verkeersongevallen 60+
PVE-2.8 Diversen	Voorlichting: Communicatie bij handhaving (o.a. landelijke campagnes)	VEI-PVE	30.000	Bewustwording veilig verkeersgedrag	Bereik Verkeersongevallen

No. + trekker	Omschrijving project (prestatie)	Thema	Begrote kosten	Beoogd resultaat	Indicatoren
PVE-2.9 Gemeente	Voorlichting: 100% Drent	VEI-PVE	10.000	Bewustwording veilig verkeersgedrag 25-60 jarigen	Bereik Verkeersongevallen 25-60 jarigen
PVE-2.10 Drenthe	Onderzoek campagne over actuele veiligheidsthema's (nog vast te stellen)	VEI-PVE	25.000	Bewustwording veilig verkeersgedrag	Bereik
PVE-2.11 Politie/VVN	Ondersteuning handhaving-controles politie door VVN	VEI-PVE	20.397	Bewustwording risico alcohol en verkeer	Aantal contacten Verkeersongevallen met alcohol
PVE-2.12 Drenthe	Voorlichting over en stimuleren van de fiets voor de korte afstand	VEI-PVE	60.000	Verschuiving in modaliteit	Uitvoering aantal projecten
PVE-2.13	Onvoorzien	VEI-PVE	25.000		
Subtotaal 2. Communicatie en Voorlichting			265.897		

4.3 Educatie

4.3.1 Verkeersonderwijs PABO's in Drenthe

Om de continuïteit van verkeerseducatie in het basisonderwijs te waarborgen is het van belang te blijven investeren in het geven van verkeersonderwijs op de PABO's. Studenten van de PABO's worden tijdens de opleiding door een gastdocent geïnstrueerd in het geven van verkeersonderwijs. De lessen worden op 3 van de 4 PABO's in Drenthe gegeven.

4.3.2 Educatie scholen: Ondersteuning DVL/Zebra

Het Drents Verkeersveiligheidslabel (DVL) is een succesvol paraplu-project voor het basisonderwijs, waarin inmiddels meer dan 130 van de ruim 300 Drentse scholen participeren. Onder de noemer DVL wordt een aantal deelprojecten uitgevoerd, waardoor kinderen en hun ouders of verzorgers met veel facetten van het verkeer in aanraking komen. Een deel van de kosten wordt door de regio gedragen. De kosten voor de coördinatie en communicatie worden gedekt vanuit de BDU. Via dit budget worden ook 3 nummers van Zebra, het magazine van het Verkeersveiligheidslabel in Noord-Nederland uitgebracht.

De structurele bijdrage van de provincie voor verkeerseducatie wordt vanaf 2008 ingezet voor de activiteiten in het kader van het Drents Verkeersveiligheidslabel.

4.3.3 Educatie scholen: Aanschaf educatiemiddelen scholen

Ter bevordering van het gebruik van moderne educatiemiddelen voor het verkeersonderwijs op scholen is voor de vervanging van verouderde methodieken een budget beschikbaar.

4.3.4 Educatie scholen: De scholen zijn weer begonnen

In het kader van de landelijke actie 'De scholen zijn weer begonnen' organiseert VVN Steunpunt Drenthe jaarlijks een aansprekende startactiviteit op het TT-circuit. Deze activiteit is ook in 2010 weer gepland.

4.3.5 Alcohol en verkeer: Alcoholvrij op weg

Sinds een aantal jaren wordt in Drenthe het project 'Alcoholvrij op weg' uitgevoerd. In dit project kunnen jonge automobilisten op een afgesloten circuit aan den lijve ondervinden, wat de gevolgen van het gebruik van alcohol zijn op de rijvaardigheid.

In 2006 heeft de Rijksuniversiteit Groningen in samenwerking met Verslavingszorg Noord-Nederland (VNN) onderzoek gedaan naar de effecten van dit project. Daaruit is gebleken dat jongeren, die aan het project hebben meegedaan, significant minder bij ‘alcoholongevallen’ betrokken zijn. Gezien de positieve resultaten, is VNN gestart met het uitzetten van dit product in andere provincies. Inmiddels loopt het project ook in de provincies Friesland en Utrecht.

4.3.6 Trials

Jonge automobilisten zijn relatief vaak bij ongevallen betrokken. Om deze groep beter toe te rusten voor hun rijtaak is in 2005 op initiatief van het Verbond van Verzekeraars en de verzekeringsmaatschappijen TVM en Univé het project ‘Trials’ gestart. Sinds 2005 hebben ca. 5000 jongeren uit acht provincies aan het project meegedaan. Tot en met 2010 neemt het Verbond van Verzekeraars een groot deel van de kosten voor haar rekening. In 2010 wordt duidelijk of het Verbond ook in de jaren daarna in het project blijft participeren. Het overige deel voor de Drentse deelnemers wordt ook in 2010 gefinancierd vanuit de regio-programma’s en een bijdrage van de deelnemers zelf. Voor de promotionele activiteiten en voor de uitvoering is in onderstaande tabel ook een bijdrage gereserveerd.

Uitvoeringsprogramma PVE: 3. Educatie

No. + trekker	Omschrijving project (prestatie)	Thema	Begrote kosten	Beoogd resultaat	Indicatoren
PVE-3.1 Bureau	Verkeersonderwijs PABO's in Drenthe	VEI-PVE	10.000	Waarborgen continuïteit verkeersonderwijs	PABO's/studenten
PVE-3.2 Drenthe	Educatie scholen: Ondersteuning DVL/Zebra	VEI-PVE	25.000	Verkeerseducatie 4-12 jarigen	Scholen, ouders, 4-12 jarigen
PVE-3.3 Scholen	Educatie scholen: Aanschaf educatiemiddelen scholen	VEI-PVE	10.000	Verkeerseducatie 4-12 jarigen	Scholen, ouders, 4-12 jarigen
PVE-3.4 VNN	Educatie scholen: De scholen zijn weer begonnen	VEI-PVE	19.425	Verkeerseducatie 4-12 jarigen	Scholen, ouders, 4-12 jarigen
PVE-3.5 VNN	Alcohol en verkeer: Alcoholvrij op weg	VEI-PVE	44.300	Bewustwording risico alcohol en verkeer	Cursisten Verkeersongevallen met alcohol (18-25 jarigen)
PVE-3.6 Derden	Trials	VEI-PVE	40.000	Bewustwording risico's voor jonge beginnende automobilisten	Cursisten
PVE-3.7	Onvoorzien	VEI-PVE	20.000		
Subtotaal 3. Educatie			168.725		

4.4 Onderzoek

4.4.1 Ongevallenanalyse

In 2009 is een begin gemaakt met het inzichtelijk maken van de ontwikkelingen betreffende de verkeersongevallen en -slachtoffers. Ook is gestart met het evalueren van gevoerd beleid en uitgevoerde projecten en activiteiten. Mede op basis van deze informatie wordt bezien, of de aanpak van de afgelopen jaren bijstelling behoeft.

De analysegegevens worden ook gebruikt ten behoeve van de monitoring en evaluatie van het verkeershandhavingsproject 'Informatiegestuurd Verkeerstoezicht', dat eind 2007 in Drenthe is gestart. Voor de inhoud van en de ervaringen met dat project wordt verwezen naar hoofdstuk 5.

Op basis van de ongevallenanalyse kan worden besloten tot een verdere verdieping van een bepaald ongevaltype of ongevallocatie.

Uitvoeringsprogramma PVE: 4. Onderzoek

No. + trekker	Omschrijving project (prestatie)	Thema	Begrote kosten	Beoogd resultaat	Indicatoren
PVE-4.1 Drenthe	Ongevallenanalyse algemeen en specifiek: ondersteuning, verkeers-handhaving; kopstaartongevallen	VEI-PVE	PM	Inzicht in ontwikkelingen en onderbouwing beleid	Onderzoeken, rapporten
Subtotaal 4. Onderzoek			PM		

4.5 Veiligheidscultuur

4.5.1 Ontwikkeling veiligheidscultuur bij bedrijven

Uit de landelijke gegevens blijkt dat er sprake is van een toename van het aantal ongevallen met bedrijfsvoertuigen. Werkgevers kunnen zich in sociaal economisch opzicht onderscheiden door te investeren in een veiligheidscultuur binnen het bedrijf en onder haar werknemers.

Hoewel in de praktijk blijkt, dat het stimuleren van bedrijven de nodige moeite en energie kost, blijft het van belang binnen de bedrijven aandacht te vragen voor de verkeersveiligheid en andere aspecten in relatie met verkeer en vervoer (b.v. milieuaspecten, verantwoord rijgedrag). Doel hierbij is om bij de bedrijven en hun werknemers een bewustwordingsproces op gang te brengen. Behalve op bedrijven met vracht- en bedrijfsauto's, wordt de aandacht in 2010 ook gericht op bedrijven, waarin het werken met landbouwvoertuigen centraal staat.

Uitvoeringsprogramma PVE: 5. Veiligheidscultuur

No. + trekker	Omschrijving project (prestatie)	Thema	Begrote kosten	Beoogd resultaat	Indicatoren
PVE-5.1 Derden	Ontwikkeling veiligheidscultuur bij bedrijven	VEI-PVE	20.000	Bewustwording bedrijven en werknemers	Aantal bedrijven
Subtotaal 5. Veiligheidscultuur			20.000		

4.6 Innovatie

4.6.1 Kansrijke initiatieven en maatregelen

Het budget voor deze activiteit is bedoeld voor projectideeën die aansluiten bij het regionale beleid, dan wel voor de ontwikkeling van nieuwe maatregelen gericht op gedragsbeïnvloeding. Zowel instanties als personen kunnen daarvoor subsidie aanvragen.

Uitvoeringsprogramma PVE: 6. Innovatie

No. + trekker	Omschrijving project (prestatie)	Thema	Begrote kosten	Beoogd resultaat	Indicatoren
PVE-6.1 Diversen	Kansrijke initiatieven en maatregelen	VEI-PVE	20.000	Belonen nieuwe initiatieven	Aantal initiatieven
Subtotaal 6: Innovatie			20.000		

4.7 Regionale samenwerking

In 2005 is gestart met een regionale samenwerking, waarbij de Drentse gemeenten zich in 3 regio's hebben verenigd. Binnen deze regio's zijn plannen opgesteld met vele gedragsgerichte activiteiten en projecten, die de verkeersveiligheid moeten verbeteren. In bijlage 2 zijn de uitgewerkte programma's van de drie regio's voor 2010 weergegeven.

Uitvoeringsprogramma PVE: 7. Regionale samenwerking

No. + trekker	Omschrijving project (prestatie)	Thema	Begrote kosten	Beoogd resultaat	Indicatoren
PVE-7.1 Gemeenten	Programma Noord	VEI-PVE	273.775	Permanente verkeerseducatie	Bereik Verkeersongevallen
PVE-7.2 Gemeenten	Programma Zuidwest	VEI-PVE	288.436	Permanente verkeerseducatie	Bereik Verkeersongevallen
PVE-7.3 Gemeente	Programma Zuidoost	VEI-PVE	307.855	Permanente verkeerseducatie	Bereik Verkeersongevallen
Subtotaal 7: Regionale samenwerking			870.066		

5 Veiligheid: verkeersveiligheid - verkeershandhaving

De projecten zijn gebaseerd op de inhoud van hoofdstuk 4 van de Uitvoeringsagenda 2007-2012 van het PVVP.

Hierna wordt ingegaan op de gezamenlijke en afzonderlijke activiteiten die in 2010 in het kader van verkeershandhaving worden uitgevoerd.

5.1 Informatiegestuurd Verkeerstoezicht (IGVT)

Op initiatief van politie Drenthe is onder deze noemer in 2007 gestart met een nieuwe invulling en aanpak van de Verkeershandhaving in Drenthe. Uitgangspunt daarbij is dat verkeershandhaving niet op zich staat, maar een integraal onderdeel is van de aanpak om het aantal verkeersongevallen en -slachtoffers terug te dringen. Dit betekent dat wegbeheerders en andere relevante partners ook via het uitvoeren van infrastructurele en gedragsbeïnvloedende maatregelen het nodige moeten doen om de verkeersdeelnemers te ‘verleiden’ het gewenste verkeersveilige gedrag te tonen.

Het project is op initiatief van politie Drenthe tot stand gekomen in nauw overleg tussen vertegenwoordigers van Politie Drenthe, het OM, het BVOM, het KLPD, VVN, RWS, gemeenten en provincie Drenthe.

Een vernieuwend element in deze wijze van verkeershandhaving is, dat de prioriteit wordt gelegd op routes en gebieden, waarvan uit de inventarisatie van een groot aantal gegevens blijkt, dat het ongewenste gedrag tot een grote mate van onveiligheid leidt. Om hierin inzicht te krijgen worden de beschikbare gegevens van de diverse partners verzameld en op kaarten inzichtelijk gemaakt. De voorbereiding hiervan en de monitoring en evaluatie van effecten wordt uitgevoerd door de werkgroep Analyse en Monitoring, waarin de provincie Drenthe, Politie Drenthe, het BVOM en het KLPD zijn vertegenwoordigd.

Een eveneens belangrijk onderdeel is een zorgvuldige communicatie over de wijze van verkeershandhaving, het doel ervan en de effecten. Dit betekent dat in de terugkoppeling van de resultaten naar de media het doel van deze wijze van handhaven, namelijk het terugdringen van het aantal ongevallen en slachtoffers, duidelijk wordt uitgedragen. Ten behoeve van de communicatie met overtreders zijn per speerpunt folders ontwikkeld, waarop informatie wordt gegeven over de achtergronden van het controleren van het verkeer op de bewuste locatie of route. Voor het communicatietraject is Politie Drenthe de verantwoordelijke partner.

De nieuwe aanpak is beschreven in een door Politie Drenthe opgesteld document. Inmiddels heeft een aantal politiekorpsen besloten om ook hun handhavingactiviteiten op soortgelijke wijze te gaan organiseren.

Om inzicht te krijgen in de vraag of deze wijze van werken overeenkomt met de verwachtingen daarover, worden de resultaten van 2008 en 2009 het komende jaar door de werkgroep Analyse en Monitoring gemonitord en geëvalueerd. De werkgroep gaat in 2010 ook bezien hoe de voor het project benodigde gegevens sneller en actueler dan tot dusver kunnen worden aangeleverd. Tenslotte zal de werkgroep een format ontwikkelen voor het bepalen van het 'onderhoudsniveau' van het project op een bepaalde locatie of route. Hierbij gaat het om de vraag, hoe intensief de controle op langere termijn moet zijn, om de behaalde resultaten blijvend te laten zijn dan wel verder te verbeteren.

5.2 Overige wijzen van verkeershandhaving

Sinds enkele jaren is het BVOM bezig de permanente opstelpunten, veelal radarpalen of flitspalen genoemd, te vervangen door digitale palen. Inmiddels zijn ook in Drenthe enkele palen vervangen. In de aanloop naar dit proces is door het BVOM landelijk aangekondigd alle opstelpunten in eigendom te willen overnemen, zo ook in Drenthe. Verder is door de werkgroep Analyse en Monitoring een spelregelkader opgesteld voor de besluitvorming betreffende het verwijderen of vervangen van de bestaande palen en het eventueel plaatsen van nieuwe palen. Mede vanwege de wijzigingen in de organisatiestructuur van het (BV)OM heeft de overdracht van palen en het proces van vervanging enige vertraging opgelopen. Ook de discussie over de mogelijkheden van nieuwe trajectcontroleprojecten is daardoor nog niet beëindigd. Het is de bedoeling om de activiteiten in dit kader in 2010 af te ronden.

5.3 Subjectieve verkeersonveiligheid

Bij de basiseenheden van politie Drenthe maar ook bij wegbeheerders komen nogal eens klachten binnen van burgers, scholen, bewonersgroepen of wegbeheerders zelf over onveilige verkeersgedragingen. Om te voorkomen dat met deze meldingen Drentsbreed verschillend wordt omgegaan, heeft de werkgroep Analyse en Monitoring in 2009 het initiatief genomen, om

een protocol op te stellen ten behoeve van de Basiseenheden in Drenthe. Gestreefd wordt om dit protocol in 2010 vast te stellen en te implementeren.

Via het protocol kan worden vastgesteld of er werkelijk sprake is van een probleem en via welke route het probleem wordt behandeld. In een aantal gevallen zal dat leiden tot de start van een project Subjectieve Verkeersonveiligheid (pSV). Evenals bij het project IGVT het geval is, wordt bij een pSV geprobeerd, de klachten via het aanleveren van gegevens te objectiveren. Vervolgens wordt gezien welke infrastructurele of gedragsbeïnvloedende maatregelen gewenst zijn om de ervaren problemen aan te pakken.

Tot dusver blijkt het aanleveren van gegevens voor gemeenten soms een belemmering te zijn, om aan deze projecten mee te werken. Maar omdat het probleem 'subjectieve verkeersonveiligheid' maatschappelijk sterk leeft, zijn in het najaar van 2009 in de Adviesgroep gesprekken gestart over de mogelijkheden, om pSV vanaf 2010 daadwerkelijk van de grond te krijgen.

5.4 Handhaving in landelijke speerpunten

In 2009 is Politie Drenthe gestart met het nadrukkelijker participeren in activiteiten van de landelijke speerpunten. Zo is in het najaar veel aandacht besteed aan het dragen van de gordels van ouders en schoolkinderen bij het brengen en halen van de kinderen naar en van school. In 2010 wordt gezien hoe deze participatie ook voor de andere speerpunten verder vorm en inhoud kan worden gegeven.

5.5 Overige activiteiten in het kader van verkeershandhaving

Naast de hiervoor genoemde activiteiten, die vooral door het Verkeershandhavingsteam worden uitgevoerd, zijn er ook aspecten op het gebied van verkeersveiligheid, waaraan de Unit Verkeer van de Regio Drenthe, al dan niet in samenwerking met partners, een bijdrage levert. Hieronder wordt een aantal onderwerpen genoemd, waar door 'de partners in verkeersveiligheid' aan gewerkt wordt:

- Analyse en uitwerking van onderwerpen, die ook in het handhavingstraject moeten of kunnen worden opgenomen. Hierbij valt bijvoorbeeld te denken aan het meenemen van de uitkomsten van de werkgroep Landbouwverkeer in de reguliere handhavingactiviteiten.
- De mogelijkheden van ondersteuning van politiecontroles door andere partners, zoals o.a. VVN (zie ook hoofdstuk 4).
- De wijze van ondersteuning van (de gevolgen van) verkeershandhaving door de individuele partners, waarbij gedacht kan worden aan:
 - *Politie Drenthe:*
 - de zorg voor een kwalitatieve afhandeling en analyse van zware verkeersongevallen t.b.v. een goede strafrechtelijke afhandeling;
 - het aanspreken van weggebruikers met onaanvaardbaar weggedrag via de Horkenlijn en inzet van het VROS-team;
 - informatie aan het CBR betreffende autobestuurders, die zijn betrokken bij alcohol- en andere verkeersfeiten t.b.v. nader onderzoek naar de rijgeschiktheid.
 - *Openbaar Ministerie:*
 - door strafrechtelijke handhaving bijdragen aan de verhoging van de integrale verkeersveiligheid;

- de repressieve inspanning van de politie ondersteunen door consequent vervolgingsbeleid;
- specifieke aandacht geven aan vervolging van onaanvaardbaar weggedrag.
- *Gemeenten en provincie:*
 - de verantwoordelijkheid nemen voor de andere aspecten van beleid (infra, gedrag en voorlichting);
 - het actief meewerken aan de onderbouwing (gegevens en analyse) voor de verkeershandhaving;
 - ondersteuning en meewerken aan gewenste controles, die binnen de basiseenheden worden uitgevoerd.
- *Overige partners:*
 - ondersteuning van verkeershandhaving via eigen kanalen van educatie en voorlichting;
 - waar mogelijk actieve participatie, zoals door (afdelingen van) VVN bij diverse vormen van controles.

No. + trekker	Omschrijving project (prestatie)	Thema	Begrote kosten	Beoogd resultaat	Indicatoren
VHH-01 Politie/OM	Uitvoering project 'Informatiegestuurd verkeerstoezicht' (IGVT)	VEI-VHH		Bewustwording weggebruikers Landelijk voorbeeldproject	Verkeersongevallen Aantal overtredingen per speerpunt
VHH-02 Wg. A&M	Snellere en actuelere gegevensverstrekking t.b.v. het project IGVT	VEI-VHH		IGVT kan sneller inspelen op ontwikkelingen	Ervaringen betrokkenen
VHH-03 Wg. A&M	Monitoring en evaluatie van het project IGVT	VEI-VHH		Inzicht in effectiviteit project	Rapportages
VHH-04 Wg. A&M	Ontwikkelen format t.b.v. onderhoudsniveau IGVT	VEI-VHH		Inzicht in benodigde tijdsinspanning	Uren inzet Verkeershandhaving Aantal overtredingen per speerpunt
VHH-05 BVOM	Afronding discussies over overname en vervanging radarpalen	VEI-VHH		Duidelijkheid over (on)mogelijkheden	Afspraken
VHH-06 Wg. A&M	Ontwikkelen protocol subjectieve verkeersproblemen t.b.v. Basiseenheden Drenthe	VEI-VHH		Uniformiteit in afhandeling van aangemelde problemen	Protocol
VHH-07 Politie Dr.	Participatie in activiteiten van de landelijke speerpunten	VEI-VHH		Integrale aanpak	Aantal activiteiten

6 Veiligheid: externe veiligheid en sociale veiligheid in het openbaar vervoer

Ook dit hoofdstuk heeft een relatie met hoofdstuk 4 van de Uitvoeringsagenda 2007-2012 van het PVVP.

6.1 Externe veiligheid

In de huidige situatie zijn in Drenthe zijn geen onaanvaardbare risicosituaties voor de externe veiligheid bekend. Rijk, provincies, gemeenten en bedrijfsleven werken samen aan het project Basisnet, waarbij routes in categorieën worden ingedeeld. Per categorie worden mogelijke gevolgen van het vervoer van gevaarlijke stoffen bepaald.

Momenteel is het gehele rijks- en provinciale wegennet in principe beschikbaar voor het vervoer van gevaarlijke stoffen. Deze wegen maken ook deel uit van het Kwaliteitsnet Goederenvervoer. Het is de verantwoordelijkheid van de gemeenten om voor hun wegennet (voorkeurs)routes voor vervoer van gevaarlijke stoffen te benoemen.

Op de website van provincie Drenthe is informatie over de Risicokaart van Drenthe beschikbaar.

6.2 Sociale veiligheid in het openbaar vervoer

Onder sociale veiligheid verstaat het OV-bureau het borgen van de veiligheid en het verhogen van het veiligheidsgevoel van de reizigers. Dat betekent dat de reizigers hun bestemming veilig en wel bereiken en veilig weer thuiskomen. Dit betreft niet alleen de veiligheid in de bus, maar ook die op haltes en de omgeving daarvan, de stations en de transferia.

Sinds 2004 wordt de sociale veiligheid in het openbaar vervoer in Drenthe en Groningen jaarlijks gemeten via de nationale KlantenBarometer. De veiligheidswaardering van de reizigers in Drenthe en Groningen is met gemiddeld een 8 al hoog te noemen. Het OV-bureau wil samen met de partners deze waardering handhaven.

Om de klantwaardering te waarborgen gaat het OV-bureau de inzet van OV-stewards verzorgen, die een handhaving- en servicetaak binnen het OV zullen gaan vervullen. Samen met de vervoerders wordt verder de voorlichting op scholen doorontwikkeld, waarbij wellicht ook de OV-stewards worden ingezet.

Voor de concessieperiode die op 13 december 2009 is ingegaan, wordt bovendien gewerkt aan een Meerjarenplan Sociale Veiligheid Openbaar Vervoer, op basis waarvan elk jaar een planning voor de inzet op sociale veiligheid kan worden opgesteld. In dit meerjarenplan zal de inzet van OV-stewards worden opgenomen, net als het sluiten van nieuwe en het evalueren van bestaande veiligheidsconvenanten.

7 Leefomgeving

De beleidsmatige informatie van dit hoofdstuk staat beschreven in Hoofdstuk 5 van het Uitvoeringskader 2007-2012 van het PVVP.

In dit hoofdstuk wordt aandacht besteed aan de mogelijke negatieve gevolgen van mobiliteit. Te veel geluid, licht of een slechte luchtkwaliteit veroorzaakt hinder en schade aan de leefomgeving en de gezondheid van mens en dier. De infrastructuur versnipperd natuurgebieden en heeft een dominante invloed op de beeldkwaliteit van Drenthe. De overlast van verkeer en vervoer moet daarom zoveel mogelijk worden beperkt.

7.1 Beperken van hinder en overlast als gevolg van verkeer en vervoer

7.1.1 Geluidhinder

De in 2002 gepubliceerde Europese richtlijn omgevingslawaaier is naar Nederlandse wetgeving doorvertaald door het wijzigen van de Wet geluidhinder. Er moet een geluidsdrempel worden vastgesteld voor wegen met meer dan 6 miljoen voertuigen. Er zijn momenteel in Drenthe twee provinciale wegen waar dit voor geldt. Dit zijn de N372 (gedeelte Peize-Roden) en de N851 ter plaatse van de op-/afritten van de A32 in Meppel. De kaarten van beide wegen zijn op de website van provincie Drenthe te raadplegen.

7.1.2 Luchtkwaliteit

Drenthe heeft een relatief schone lucht, maar de luchtkwaliteit kan negatief worden beïnvloed door bijvoorbeeld knelpunten in de doorstroming van het gemotoriseerde verkeer. Vanuit de sector verkeer en vervoer wordt via de volgende inzet hieraan bijgedragen:

- het opheffen van de knelpunten in de doorstroming;
- het versterken van het aandeel openbaar vervoer en fiets;
- het stimuleren van een milieuvriendelijke technologie en rijstijl;
- het meedenken over en meewerken aan creatieve oplossingen bij de aanleg van wegen, die de luchtkwaliteit gunstig beïnvloeden.

Dit onderwerp wordt waar nodig en mogelijk meegenomen als regulier onderdeel van de uit te voeren projecten.

7.1.3 Omgevingsinpassing

Om niet-bestemmingsverkeer op erftoegangswegen in het landelijk gebied tegen te gaan, hebben gemeenten en provincie in 2008 gezamenlijk afspraken gemaakt voor de gewenste inrichting van het wegennet in het buitengebied volgens de richtlijn Essentiële Herkenbaarheidskenmerken (EHK). Dit als onderdeel van een provinciebreed onderzoek in 2007 over de wijze waarop de Richtlijn EHK tot dusver is toegepast. Volgens deze afspraken moeten de provinciale wegen uiterlijk in 2010, voor zover dat binnen het ruimtelijk profiel van de weg (b.v. bomen langs de weg) mogelijk is, en de gemeentelijke wegen uiterlijk in 2015 volgens de richtlijn zijn ingericht. De projecten die in dit kader worden uitgevoerd, zijn al in hoofdstuk 3 beschreven.

Bij de aanleg van provinciale infrastructuur wordt sinds 2008 terughoudend omgegaan met het plaatsen van verlichting buiten de bebouwde kom. Verlichting wordt toegepast waar de verkeersveiligheid en de sociale veiligheid dit vereist. Ook wordt nut en noodzaak van bestaande verlichting langs provinciale wegen tegen het licht gehouden.

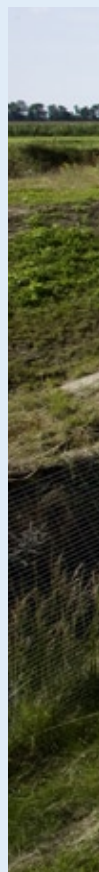

Als uitwerking van dit beleid is de provincie gestart met het vervangen van bestaande installaties door moderne energiezuinige, die bovendien minder lichthinder en -vervuiling veroorzaken. Ook zijn 'overbodige' lichtmasten opgeruimd. De werkzaamheden werden en worden uitgevoerd in combinatie met groot onderhoud aan de weg of reconstructies en herinrichtingen van wegen.

Met ingang van 2010 gaat de provincie ook als aparte actie de verlichting langs haar wegen aanpassen of opruimen. Hiertoe is voor de communicatie naar de burger een folder ontwikkeld, waarin het beleid wordt uitgelegd en waarin wordt aangegeven wat er op de betreffende weg(en) gaat gebeuren. De verwachting is dat eind 2010 ca. 1000-1500 lichtmasten zijn opgeruimd.

Waar zinvol en mogelijk worden de uit te voeren maatregelen ingepast in de omgeving volgens de principes van 'Weg van het Landschap' en 'Shared Space'. In beide principes staat het begrip Duurzaamheid centraal. In het kader hiervan wordt in 2010 een studie uitgevoerd naar de mogelijkheden om Duurzaamheid en Mobiliteit nadrukkelijker aan elkaar te verbinden. Binnen dit onderwerp wordt in 2010 ook een begin gemaakt met het opruimen van overbodige verkeersdrempels op provinciale wegen. Het gaat daarbij met name om drempels, die niet (meer) passen bij de huidige functie of inrichting van de weg, of waarvoor andere maatregelen voorhanden zijn, die zowel de weggebruiker als de aanwonenden minder hinder bezorgen.

Bij de (her)inrichting van infrastructuur wordt rekening gehouden met de beeldkwaliteit en landschappelijke waarden van Drenthe. De samenwerking tussen ruimtelijke, culturele en technische disciplines kan een belangrijke meerwaarde geven aan de invulling en beleving van de infrastructuur op een locatie of in een gebied. Hierbij kan worden gedacht aan kunstprojecten langs provinciale wegen, waarvoor vanaf 2008 jaarlijks een bedrag wordt gereserveerd, en landschappelijke inpassing van de infrastructuur door bijvoorbeeld aanvullende beplanting,

‘groene’ tunnels en natuurbouwstroken. Waar van toepassing worden deze maatregelen meegenomen in de in hoofdstuk 3 beschreven projecten.

No. + trekker	Omschrijving project (prestatie)	Thema	Begrote kosten	Beoogd resultaat	Indicatoren
BEL-7-OMGINP-01 Drenthe	Studie Duurzaamheid en Mobiliteit	LOMG/ INN Alle	50.000	Aspect Duurzaamheid inbedden in Mobiliteit	Rapport
OMGINP-02 Drenthe	Bijdrage voor kunstprojecten langs provinciale wegen (U: 2010)	LOMG/INN Alle	100.000	Versterken beeldkwaliteit	Kunstprojecten

7.1.4 Ecologische Hoofdstructuur

De Ecologische Hoofdstructuur (EHS) is een samenhangende structuur van gebieden met bepaalde natuurkwaliteit. De provincies zijn verantwoordelijk voor de realisering van de EHS. Gezien de regierol van de provincie is het van belang, dat alle afdelingen in hun beleidsveld bezien welke mogelijkheden er zijn om een bijdrage te leveren aan deze opdracht. Vanuit de invalshoek Verkeer en Vervoer is in het PVVP is opgenomen, dat de realisatie van de EHS waar mogelijk integraal wordt opgepakt volgens het principe van ‘werk met werk’ maken. Ook in de uitvoeringsafspraken met gemeenten en rijk worden eventuele maatregelen voor het opheffen van barrières meegenomen. Een concrete invulling hiervan was het uitvoeren van maatregelen in 2008/2009 ter plaatse van de kruising van de Natte As Noord met de N372 (Groningerweg) bij Peizermade, waarbij deze maatregelen hebben meegelift in de geplande werkzaamheden aan de N372.

In de afgelopen jaren heeft de nauwe samenwerking tussen de provinciale productgroepen Verkeer en Vervoer, Wegen en Kanalen en Landelijk Gebied geleid tot het treffen van een groot aantal voorzieningen op provinciale wegen bij knelpunten voor de natuur (met name fauna). Daarbij is en wordt gebruik gemaakt van een registratiesysteem, waarin de Drentse knelpunten zijn opgeslagen. In het overleg van het Verkeers- en Vervoersberaad Drenthe is in het najaar van 2009 afgesproken, dat ook gemeentelijke knelpunten waar mogelijk gaan meeliften bij de uitvoering van de in hoofdstuk 3 aangegeven maatregelen. Inmiddels is duidelijk geworden dat er ook in de reguliere onderhoudswerkzaamheden van gemeenten en in werkzaamheden van andere organisaties mogelijkheden liggen om knelpunten op te lossen.

No. + trekker	Omschrijving project (prestatie)	Thema	Begrote kosten	Beoogd resultaat	Indicatoren
EHS-01 Drenthe	Onderdeel van beleid opnemen in de convenanten met gemeenten	LOMG		Aandacht voor dit onderdeel van beleid	Afspraken
EHS-02 Drenthe	Jaarlijkse inventarisatie van mogelijke maatregelen in kader uitvoering verkeersprojecten	LOMG		Inzicht in projecten die kunnen meeliften	Aantal projecten
EHS-03 Drenthe	Opheffen van provinciale en gemeentelijke faunaknelpunten meenemen bij de uitvoering van infrastructurele projecten	LOMG		Opheffen knelpunten EHS	Aantal knelpunten

8 Innovatie

De uitwerking van dit hoofdstuk is gebaseerd op Hoofdstuk 6 van het Uitvoeringskader 2007-2012 van het PVVP.

Innovaties kunnen een belangrijke bijdrage leveren aan het realiseren van de doelstellingen binnen de thema's van het mobiliteitsbeleid. Hierbij valt bijvoorbeeld te denken aan het voeren van mobiliteitsmanagement of aan het stimuleren van innovatie ter verbetering van veiligheid en milieu. Ook maatregelen in het kader van het verbeteren van het gebruiksgemak van het openbaar vervoer (b.v. de OV chipkaart) en voor de fiets (routenavigatie) komen in dit hoofdstuk aan de orde. Ten slotte wordt ingegaan op innovatief aanbestedingsbeleid van wegenprojecten.

8.1 Mobiliteitsmanagement

Onder mobiliteitsmanagement wordt in essentie 'het organiseren van slim reizen' verstaan. Om slimme keuzes te kunnen maken in vervoerswijze, vertrektijd en route moet de reiziger naast statische informatie ook dynamische (actuele) informatie worden geboden. Hierbij valt te denken aan systemen bij overstappunten en OV haltes en voor in de auto (navigatie+). Om de ketenmobiliteit te stimuleren wordt ingezet op de marketing en promotie van alternatieven voor de auto voor delen van de reis. Aanvullend kan de prijs en de locatie van parkeergelegenheden worden benut als sturingsmechanisme in het stimuleren van ketenmobiliteit. Met name tijdens de spits en bij evenementen kan het op deze manier interessant worden gemaakt om over te stappen op het openbaar vervoer of de fiets.

De provincie wil samen met bedrijven en bedrijfslocaties een maatregelenpakket voor mobiliteitsmanagement uitwerken met als doel werknemers te ondersteunen in de keuze van andere vertrektijden of vervoerswijzen, telewerken of carpoolen. Ook kunnen bedrijven een bijdrage leveren via maatregelen als carpoolen, telewerken en flexibiliteit in de werktijden, zodat de werknemers de 'spits' kunnen mijden. In 2010 zal op initiatief van de provincie aandacht worden gegeven aan bevordering van het fietsgebruik op korte afstanden, naar school, winkel en sport en carpoolen. De website carpooldate.nl is in 2009 vernieuwd en in het voorjaar van 2010 zal opnieuw een promotiecampagne gevoerd worden om de site bekend te maken en mensen te stimuleren tot carpoolen.

Eind 2009 is op initiatief van de Rabobank een zogenaamd kwartiermakeroverleg gestart met de provincies Groningen en Drenthe, de gemeente Groningen, de KvK en NCW Noord. In dit overleg wordt bekeken of er behoefte is aan een Regionaal Convenant Mobiliteitsmanagement Assen-Groningen. Afhankelijk van de uitkomst van het kwartiermakeroverleg vindt uitwerking plaats in 2010.

In het kader van de Mobiliteitsaanpak van het Ministerie van V&W is een aantal projecten benoemd om de file te verminderen. In Noord-Nederlands verband is één project geselecteerd: pakket 13 optimaliseren van het zuidelijke deel van de Ringweg Groningen. De onderdelen van dit pakket zijn:

- het plaatsen van een OV DRIS bij het transferium Hoogkerk;
- het plaatsen van 5 bermDrips op de T-structuur A7/A28;
- het plaatsen van 12 extra IM camera's rondom Groningen;

- het verbeteren van de VRI keten Julianaplein – Europaplein;
- het plaatsen van een OV DRIS bij transferium Haren.

De provincie Drenthe ondersteunt de uitvoering van dit maatregelenpakket, omdat een goede doorstroming op de ring van Groningen ook voor Drenthe van belang is. De bijdrage van provincie Drenthe, een bedrag van € 200.000, komt beschikbaar uit de middelen voor het project ‘versnelling Q-liner Zuidlaren-Groningen’ (PUP 2007; project TY-13).

Mobiliteitsmanagement is ook een speerpunt in het uitvoeringsprogramma van het Nationaal Stedelijk Netwerk Groningen-Assen. In de uitvoeringsprogrammering komen alle aspecten van Mobiliteitsmanagement aan de orde. De wensen van de reiziger om de steden Groningen en Assen vlot en comfortabel te kunnen bereiken zijn daarbij maatgevend. Innovatieve technieken die in het Noorden beschikbaar zijn met LOFAR (Sensor Universe) worden hierbij zomogelijk ingezet. Deze technieken kunnen ook onderdeel zijn van de hierna beschreven Dynamische Reis Informatiesystemen (DRIS). Voorbeelden daarvan zijn het gebruik van sensortechnieken bij het parkeerverwijssysteem in Assen of de begeleiding van grote bezoekersstromen bij evenementen als de TT.

Vanaf 2007 wordt gewerkt aan de inzet van DRIS in diverse gemeenten. In 2007 is daarmee voor de gemeenten Assen en Emmen een begin gemaakt en de projecten in het komende jaren zijn daarop een vervolg. Omdat diverse onderdelen van DRIS landelijk gezien nog volop in ontwikkeling zijn en ook aanpassingen in de bussen van de vervoermaatschappijen daarvan onderdeel zijn, worden de maatregelen later uitgevoerd dan eerder gepland.

In gemeente Meppel wordt het parkeerverwijssystem geoptimaliseerd.

No. + trekker	Omschrijving project (prestatie)	Thema	Begrote kosten	Beoogd resultaat	Indicatoren
MOBMAN-01 Drenthe	DRIS Aa en Hunze (U: 2009)	INN OV-bus	PUP 2008	Verbeteren gebruiksgemak OV	Beschikbaarheid informatie
MOBMAN-02 Assen	Dynamisch informatiesysteem Assen (U: na 2011)	INN Bus/Auto	PUP 2007	Verbeteren gebruiksgemak OV en auto	Beschikbaarheid informatie
MOBMAN-03 Emmen	Dynamisch informatiesysteem Emmen (U: 2009)	INN OV-bus	PUP 2007	Verbeteren gebruiksgemak OV	Beschikbaarheid informatie
MOBMAN-04 Drenthe	N372: DRIS IJin Roden/Leek- Groningen (U: 2009)	INN OV-bus	PUP 2008	Verbeteren gebruiksgemak OV	Beschikbaarheid informatie
MOBMAN-05 Drenthe	N919: DRIS Veenhuizen (U: 2009)	INN OV-bus	PUP 2008	Verbeteren gebruiksgemak OV	Beschikbaarheid informatie
MOBMAN-06 Drenthe	N386: DRIS Vries-Zuidlaren (U: 2009)	INN OV-bus	PUP 2008	Verbeteren gebruiksgemak OV	Beschikbaarheid informatie
MOBMAN-07 Drenthe	N386: DRIS Tynaarlo (U: 2009)	INN OV-bus	PUP 2008	Verbeteren gebruiksgemak OV	Beschikbaarheid informatie
MOBMAN-08 Drenthe	Projecten in kader Mobiliteits- management: fietspromotie en stimulering carpoolen (U: 2010)	INN fiets/auto	70.000	Stimuleren fietsgebruik Stimuleren carpoolen	Aantal fietsers Aantal carpoolers
MOBMAN-11 Meppel	Parkeerverwijssystem (U: 2009)	BER Auto	PUP 2008	Verbeterde doorstroming auto (Innovatie)	Reistijd

8.2 Innovaties ter verbetering van veiligheid en milieu

De laatste jaren zijn er op het gebied van alternatieve aandrijftechnieken, alternatieve (duurzame) brandstoffen en bestuurder ondersteunende systemen forse stappen gemaakt. Deze technologische ontwikkelingen kunnen een belangrijke bijdrage leveren aan de mobiliteitsdoelstellingen. Concreet valt voor de overheden en het bedrijfsleven te denken aan de volgende maatregelen:

- Het toepassen van milieuvriendelijke technologie en brandstof.
- Het meewegen van het gebruik van milieuvriendelijke bussen in de aanbestedingen van het openbaar vervoer in de komende jaren.
- Het mee laten wegen van milieuaspecten bij de aanschaf van nieuwe auto's door de overheden.
- Het bijdragen aan verbreding en acceptatie van veiligheidsbevorderende voertuigsystemen, zoals Intelligente Snelheid Adaptatie (ISA) door kennisuitwisseling en de realisatie van randvoorwaarden (dataverzameling, invoeringscriteria).

Het voorlichten aan (transport) bedrijven over de mogelijkheden om de verkeersonveiligheid te verminderen, het milieu te sparen en de chauffeurs te motiveren tot een milieuvriendelijke en verkeersveilige rijstijl en het rijden via de door de wegbeheerders gewenste routes.

In 2009 zijn twee nieuwe projecten opgepakt. Naar aanleiding van een discussie in het VVBD over het rijden van vrachtverkeer via ongewenste routes is in het najaar gestart met de uitvoering van het project 'Pilot Transportnagatie Drenthe'. Via deze pilot wordt door een aantal samenwerkende partijen onderzocht, hoe dit probleem via aanpassingen aan het navigatiesysteem in vrachtauto's kan worden opgelost of verminderd. De uitkomsten zullen medio 2010 beschikbaar zijn.

In het tweede project dragen provincie Drenthe en gemeente Meppel bij aan het realiseren van een bewaakte vrachtautoparkeerplaats in Rogat.

No. + trekker	Omschrijving project (prestatie) (P: planvorming; U: uitvoering)	Thema + modaliteit	Begrote kosten	Beoogd resultaat	Indicatoren
VEIMIL-01 OV-bureau	Onderwerp meenemen in aanbestedingsbeleid	INN OV	PUP 2008	Stimuleren milieuvriendelijke alternatieven	Afspraken Programma van Eisen
VEIMIL-02 Overheden/ Bedrijfsleven	Milieuverantwoorde aanschaf of vervanging wagenpark	INN Auto	PUP 2008	Stimuleren milieuvriendelijke alternatieven	Afspraken Programma van Eisen
VEIMIL-04	Pilot 'transportnavigatie Drenthe' voor vrachtauto's (U: 2009/2010)	INN Vracht	PUP 2009	Leiden van vrachtverkeer via door wegbeheerders gewenste wegen	Tevredenheid gebruikers Reacties wegbeheerders
VEIMIL-05	Aanleg bewaakt parkeren voor vrachtauto's in Rogat (U: 2009/2010)	INN Vracht	PUP 2009	Een veilig park voor de doelgroep	Tevredenheid gebruikers Aanmelding inbraken

8.3 Gebruiksgemak Openbaar Vervoer

Vanaf 2009 is gestart met de gefaseerde invoering van de OV-chipkaart. Voor het OV-bureau ligt er de opdracht om het gebruik hiervan in de provincies Groningen en Drenthe op termijn mogelijk te maken. Voor de invoering is door het ministerie van V&W een invoeringsbudget beschikbaar gesteld, waarvan vooralsnog wordt verondersteld dat dit voldoende is om de invoering te dekken.

Sinds enkele jaren wordt de invoering voorbereid van statische en dynamische reizigersinformatie. Wat betreft de dynamische informatie wordt een pilot voorbereid. Deze is in oktober 2009 gestart op het OV-knooppunt Borger en de uitkomsten worden gebruikt bij het verder uitrollen van DRIS over de provincies Groningen en Drenthe (zie ook hoofdstuk 8.1).

Eind 2007 heeft provincie Drenthe mede namens de Drentse gemeenten een intentieverklaring Toegankelijkheidseisen bushaltes met het rijk ondertekend. Hierin is afgesproken, dat in 2010 minimaal 46% van de bushaltes aan de toegankelijkheidseisen voldoen. Het rijk heeft hiervoor een bijdrage beschikbaar gesteld en de provincie voert de regie bij de uitvoering.

In de periode 2009/2010 worden op de provinciale wegen vijftig haltes aangepast. In de tabel zijn de begrote kosten voor 2010 opgenomen.

No. + trekker	Omschrijving project (prestatie) (P: planvorming; U: uitvoering)	Thema + modaliteit	Begrote kosten	Beoogd resultaat	Indicatoren
ICTOV-01 OV-bureau	Uitvoering maatregelen voor introductie OV-chipkaart	INN Bus/trein	PUP 2008	Voorbereiding invoeren chipkaart	
ICTOV-02	Aanpassen van 25 haltes langs provinciale wegen volgens de toegankelijkheidseisen (vervolg op project 2009)	INN OV-Bus	250.000	Voldoen aan de afspraken met het rijk t.a.v. toegankelijkheid haltes	Aantal aangepaste provinciale haltes i.r.t. de afspraak met het Rijk

8.4 Innovatie in beheer, onderhoud en aanbestedingsproces

De technologische ontwikkeling leidt tot product- en methodische vernieuwing in de weg- en waterbouw. Geluidsreducerend asfalt is hiervan een voorbeeld. Ook spelen ICT toepassingen steeds meer een rol in de ontwerp- en bouwsector. Een voorbeeld daarvan is het gebruik van computeranimaties tijdens voorlichtingsavonden.

De opdrachtgeverrol van de overheid in (wegenbouwkundige) werken verandert. In plaats van zelf in detail te ontwerpen wordt een deel van het ontwerp- en voorbereidingsproces opgedragen aan de markt. Het voordeel van deze methode is dat de markt wordt gestimuleerd tot innovatie. Zo heeft deze vorm van aanbesteden bijvoorbeeld bij de uitvoering van maatregelen aan de N851 in Meppel geleid tot productinnovaties. Keerzijde is dat de voorbereiding er duurder door wordt en dat de borging van kwaliteit lastiger blijkt dan bij de traditionele methode.

De innovaties in product, methode en toepassing worden de komende tijd actief gevolgd en onderzocht op haalbaarheid en nut. De opgedane ervaring wordt verder uitgewerkt en toegepast.

Voor dit onderwerp ligt de verantwoordelijkheid bij de afdeling, die de infrastructurele projecten voorbereidt en later in beheer en onderhoud neemt. Bij de provincie is dat de Afdeling Wegen en Kanalen, die deze activiteit in haar bedrijfsplan heeft opgenomen.

9 Beleidsontwikkeling, -monitoring en -communicatie

Voor de beleidstekst van dit hoofdstuk wordt verwezen naar Hoofdstuk 7 van het Uitvoeringskader 2007-2012 van het PVVP.

Het beleidsterrein Verkeer en Vervoer staat nooit stil. Nieuwe ontwikkelingen dragen bij aan de noodzaak tot formulering van beleid of tot (her)formulering van de beleidsuitwerking. Hiervoor is het nodig om onderzoeken, studies en pilots uit te voeren. Daarnaast is het voor de (her)formulering van beleid en voor de afwegingen in prioriteit en financiële middelen van belang om inzicht te hebben in de beleidseffecten. Dit inzicht moet via monitoring- en evaluatierapportages worden verkregen.

Tenslotte is communicatie van beleid, uitvoering en resultaten naar bestuur, partners en buitenwacht essentieel voor het besluitvormingsproces en het verwerven van draagvlak voor het beleid.

9.1 Beleidsontwikkeling

In aanvulling op de in eerdere hoofdstukken beschreven beleidsprojecten worden in het kader van dit thema in 2010 een aantal nieuwe of reeds lopende projecten uitgevoerd.

No. + trekker	Omschrijving project (prestatie) (P: planvorming; U: uitvoering)	Thema	Begrote kosten	Beoogd resultaat	Indicatoren
BEL-9-BO-01 Drenthe	Opzet Investeringsprogramma VV (de doorvertaling van de doelstellingen en ambities van het PVVP tot 2020) (U: 2009/2010)	BELEID	PUP 2008	Investeringsprogramma VV 2010-2020	Rapport
BEL-9-BO-02 Drenthe	Uitzetten beleidsdoelen en het mobiliseren van samenwerking (U: 2010)	BELEID	PUP 2008	Uitzetten beleidsdoelen	Samenwerking
BEL-9-BO-03 Drenthe	Beleidsonderzoeken algemeen (U: 2010)	BELEID	50.000	Beleidsondersteunend onderzoek	Rapport

9.2 Beleidsmonitoring en -evaluatie

Om de ontwikkelingen in de automobilititeit op de provinciale wegen structureel te kunnen meten is sinds 2007 een meetwerk operationeel, waarmee op ca. 120 meetpunten de intensiteiten en de snelheden van het autoverkeer permanent worden geregistreerd. De resultaten hiervan worden in een rapport beschreven en zijn ook via de Website van provincie Drenthe te raadplegen. In 2009 is gestart met de aanschaf van apparatuur, waarmee de gegevens via GSM kan worden ingelezen. Deze aanpassing proces wordt in 2010 afgerond.

Om inzicht te krijgen in het gebruik van de fiets op provinciale fietspaden is ook voor die doelgroep een aantal tellers aangeschaft en geplaatst. Hierbij zijn op enkele relevante fietsverbindingen van de gemeenten Assen en Noordenveld telpunten ingericht. Deze activiteit wordt in 2010 verder uitgebreid en afgerond.

Een vast onderdeel van monitoren is de inspectie van wegen van het provinciale wegennet, waarbij vooral wordt gekeken naar onvolkomenheden in de inrichting, de bebording, de belijning en de openbare verlichting. Veelal worden in deze inspectie ook de gegevens betreffende ongevallen en subjectieve onveiligheid verwerkt.

Door de Afdeling Wegen en Kanalen wordt het gebruik (de bezettingsgraad) van carpoolplaatsen bijgehouden.

Behalve het Jaarverslag PUP 2009 wordt in het voorjaar van 2010 ook een rapportage uitgebracht, waarin inzichtelijk wordt gemaakt hoe de programmering van de Uitvoeringsprogramma's in de periode 2002-2009 inhoudelijk en financieel is verlopen en welke bijdrage de projecten hebben geleverd aan de doelstellingen Verkeer en Vervoer. Via deze rapportage worden de aanbevelingen uit het rapport van de Noordelijke Rekenkamer betreffende een onderzoek naar het Mobiliteitsbeleid in Drenthe (september 2007) handen en voeten gegeven.

No. + trekker	Omschrijving project (prestatie) (P: planvorming; U: uitvoering)	Thema	Begrote kosten	Beoogd resultaat	Indicatoren
BEL-9-MON-01 Drenthe	Monitoring en analyse: aanvullend budget voor aanschaf fietstellers en ombouw telpunten provinciale wegen (U: 2010)	BELEID	125.000	Optimalisering telpuntenet voor auto- en fietsverkeer	Aantal telpunten fietsverkeer en GSM-telpunten
BEL-9-MON-02 Drenthe	Monitoring en analyse: aanschaf aanvullende software programma VIS	BELEID	15.000	Efficiëntere verwerking van verkeers- en vervoersinformatie	Goed functionerend verwerkingsprogramma
BEL-9-MON-03 Drenthe	Monitoring en analyse: Abonnementen GPRS/RAM mobile data/ Dinaf/VERAS	BELEID	40.000	Uitvoering verkeers- en vervoersinformatie informatie	Goed functionerend verwerkingsprogramma
BEL-9-MON-04 Drenthe	Monitoring en analyse: onderhoud/storingen	BELEID	35.000	Onderhoud van hard- en software t.b.v. monitoring	Aantal storingen
BEL-9-MON-05 Drenthe	Monitoring en analyse: kosten onderzoek en analyse	BELEID	5.000	Mogelijkheid voor aanvullend onderzoek	Rapportage
BEL-9-MON-06 Drenthe	Monitoring en analyse: Reistijdmetingen	BELEID	10.000	Inzicht in reistijden modaliteiten	Rapport
BEL-9-MON-07 Drenthe	Voorziening ad hoc (incl. verkeersmaatregelen)	BELEID	8.700	Nvt	Nvt
BEL-9-MON-08 Drenthe	Opstellen Jaarverslag PUP 2009	BELEID	7.500	Jaarverslag VV 2009	Rapport
BEL-9-MON-09 Drenthe	Uitvoeren verkeersinspecties provinciale wegen	BELEID	n.v.t.	Veilige weginrichting	Rapport
BEL-9-MON-10 Drenthe	Analyseren ontwikkelingen verkeersonveiligheid (U: 2010)	BELEID	PUP 2008	Verkeersveiligheid Drenthe 2004-2009	Rapport
BEL-9-MON-11 Drenthe/OV Bureau	Evaluatie MUP/PUP 2002-2009 (incl. Convenanten Veilige Bereikbaarheid) (U: 2010)	BELEID	PUP 2008	Inzicht doelmatigheid beleid en uitvoering	Rapport
BEL-9-MON-12 Drenthe	Monitoring van het gebruik (bezettingsgraad) van carpoolplaatsen	BELEID	n.v.t.	Inzicht in effecten van (stimulering) carpoolbeleid	Aantal voertuigen per carpoolplaats

9.3 Beleidscommunicatie

Ten behoeve van dit onderwerp zijn in 2010 de volgende projecten / activiteiten van belang.

No. + trekker	Omschrijving project (prestatie) (P: planvorming; U: uitvoering)	Thema + modaliteit	Begrote kosten	Beoogd resultaat	Indicatoren
BEL-9-COM-01 Drenthe	Opstellen PUP 2011	BELEID	7.500	PUP 2011	Rapport
BEL-9-COM-02 Drenthe Gemeenten	Informatie over beleid vv (o.a. bij voorgenomen werken in uitvoering)	BELEID		Profilering provincie Drenthe	Diverse uitingen

10 Financiering van de projecten

In dit hoofdstuk wordt inzicht gegeven in de kosten van de in de vorige hoofdstukken genoemde taken, projecten en activiteiten en de wijze van financiering ervan. De projecten zijn daarbij volgens de in het PVVP gehanteerde thema-indeling gerubriceerd. De kosten van studies en onderzoeken zijn in het hoofdstuk Beleid opgenomen.

Het hoofdstuk wordt afgesloten met een totaalplaatje van alle kosten en de financiering ervan.

10.1 Thema Ruimtelijk-economische ontwikkeling

No. + trekker	Omschrijving project (P: planvorming; U: uitvoering)	Thema + modaliteit	Begrote kosten	Aandeel provincie VV	Aandeel gemeente	Aandeel BDU	Overig
SPOOR-01 NS	Exploitatie Spoor Emmen-Zwolle (U: 2010)	REO Trein	2.101.854			2.101.854	
OV-01 OV Bureau	Exploitatie OV (U: 2010)	REO Bus	18.910.000			18.910.000	
Totaal			21.011.854			21.011.854	

10.2 Thema Bereikbaarheid: projecten infrastructuur

10.2.1 Bereikbaarheid Nationaal Stedelijk Netwerk Groningen - Assen

No.	Omschrijving project (P: planvorming; U: uitvoering)	Begrote kosten	Aandeel provincie VV	Aandeel gemeente	Aandeel BDU	Overig
Gemeente Assen						
AS-01	N371: Verbetering aansluiting N371/N373 (bijdrage aan project in 2010)	1.952.300	1.952.300			
AS-08	Uitbreiding fietsstallingen binnenstad en bushaltes (U: 2010)	150.000		75.000	75.000	
AS-13	Aanleg fietspad Graswijk tussen Korenmaat en Diepstroeten	150.000		75.000	75.000	
Subtotaal gemeente Assen		2.252.300	1.952.300	150.000	150.000	
Subtotaal Nationaal Stedelijk Netwerk Groningen-Assen		2.252.300	1.952.300	150.000	150.000	

10.2.2 Bereikbaarheid Stedelijk Netwerk Zuid Drenthe

No.	Omschrijving project (P: planvorming; U: uitvoering)	Begrote kosten	Aandeel provincie VV	Aandeel gemeente	Aandeel BDU	Overig
Gemeente Emmen						
EM-06	Station Emmen-Zuid (reservering provincie in 2010)	2.750.000	2.750.000			
EM-10	Stallingsplaatsen fiets bij bushaltes	70.000		35.000	35.000	
EM-11	Fietstunnel Rondweg/St. Gerardusstraat	700.000		350.000	350.000	
Subtotaal gemeente Emmen		3.520.000	2.750.000	385.000	385.000	

No.	Omschrijving project (P: planvorming; U: uitvoering)	Begrote kosten	Aandeel provincie VV	Aandeel gemeente	Aandeel BDU	Overig
Gemeente Hoogeveen						
HO-07	P&R nabij NS-station Hoogeveen	1.042.500		220.145	220.145	602.210
HO-09	Reconstructie Schutstraat tussen Zuiderweg en Alteveerstraat	1.385.000		692.500	692.500	
Subtotaal gemeente Hoogeveen		2.427.500		912.645	912.645	602.210
Gemeente Meppel						
ME-08	Realisatie Parkeerterrein Ogterop	200.000		200.000		
ME-09	Herinrichting Parkeerterrein Kraton	50.000		50.000		
ME-12	Realisatie fietsverbinding over/onder spoor tussen centrum Meppel en nieuw te reali- seren scholencomplex en sportvoorziening	25.000		25.000		
Subtotaal gemeente Meppel		275.000		275.000		
Subtotaal Stedelijk Netwerk Zuid Drenthe		6.222.500	2.750.000	1.572.645	1.297.645	602.210

10.2.3 Bereikbaarheid landelijk gebied

No.	Omschrijving project (P: planvorming; U: uitvoering)	Begrote kosten	Aandeel provincie VV	Aandeel gemeente	Aandeel BDU	Overig
Gemeente Aa en Hunze						
AA-11	Herstel fietsverbinding Gieten-Eext d.m.v fietsbrug en fietspaden	1.100.000		550.000	550.000	
Subtotaal gemeente Aa en Hunze		1.100.000		550.000	550.000	
Gemeente Midden-Drenthe						
MD-09	Herinrichting Paltz, Julianastraat, ged. Kruisstraat	502.000		376.500	125.500	
MD-10	Herinrichting Torenlaan-oost	510.000		382.500	127.500	
MD-11	Ontsluiting langzaam verkeer Beilen-zuid	600.000		300.000	300.000	
Subtotaal gemeente Midden-Drenthe		1.612.000		1.059.000	553.000	
Gemeente De Wolden						
WO-04	Nieuwe ontsluitingsweg Zuidwolde op N48 (Begrote kosten 2010 vanuit BDU; provincie heeft in 2009 bijgedrage met bedrag van € 750.000)	3.000.000		1.500.000	750.000	750.000
WO-14	Aanleg fietspad Oshaarseweg Koekange- Echten (2e fase)	610.000		305.000	305.000	
WO-15	Aanleg fietspad Steenbergerweg	137.500		68.750	68.750	
Subtotaal gemeente De Wolden		3.747.500		1.873.750	1.123.750	750.000
Subtotaal Landelijk Gebied		6.459.500		3.482.750	2.226.750	750.000

10.2.4 Bereikbaarheid: totaalkosten projecten infrastructuur

Subtotaal	Begrote kosten	Aandeel provincie VV	Aandeel gemeente	Aandeel BDU	Overig
Nationaal Stedelijk Netwerk Groningen-Assen	2.252.300	1.952.300	150.000	150.000	
Stedelijk Netwerk Zuid Drenthe	6.222.500	2.750.000	1.572.645	1.297.645	602.210
Landelijk Gebied	6.459.500		3.482.750	2.226.750	750.000
Totaal Projecten Infrastructuur Bereikbaarheid	14.934.300	4.702.300	5.205.395	3.674.395	1.352.210

10.3 Thema Veiligheid: projecten infrastructuur

10.3.1 Verkeersveiligheid Nationaal Stedelijk Netwerk Groningen - Assen

No.	Omschrijving project (P: planvorming; U: uitvoering)	Begrote kosten	Aandeel provincie VV	Aandeel gemeente	Aandeel BDU	Overig
Gemeente Assen						
AS-09	Herinrichting Schildersbuurt	400.000		300.000	100.000	
AS-10	Herinrichting Lariks en Talmastraat	400.000		300.000	100.000	
AS-11	Inrichting veilige schoolomgeving Pittelo	250.000		250.000		
AS-13	Herinrichting Asserweg en Balloërweg in Loon	500.000		375.000	125.000	
Subtotaal gemeente Assen		1.550.000		1.225.000	325.000	
Gemeente Noordenveld						
NO-08	N919: Bijdrage provincie voor maatregelen Poorten Veenhuizen	2.555.600	430.000			2.125.600
NO-10	Herinrichting Norg 4e fase: Eenerstraat	570.000		285.000	285.000	
NO-11	Herinrichting Norg 5e fase: Peesterstraat	280.000		280.000		
NO-12	Herinrichting Norg: rotonde Donderseweg/Oosterveld	520.000		520.000		
Subtotaal gemeente Noordenveld		3.925.600	430.000	1.085.000	285.000	2.125.600
Gemeente Tynaarlo						
TY-02	N386: Rotonde aansluiting N386/N858 (Donderen) en aanvullende maatregelen	650.000	525.000	125.000		
TY-03	N386: Maatregelen in kader 'Mooi zo, veilig zo' in De Groeve	850.000	425.000		425.000	
TY-08	Aanbrengen groenstenen in bermen	200.000		200.000		
TY-09	Aanpassingen kruising in Bunne	50.000		50.000		
Subtotaal gemeente Tynaarlo		1.750.000	950.000	375.000	425.000	
Subtotaal Nationaal Stedelijk Netwerk Groningen-Assen		7.225.600	1.380.000	2.685.000	1.035.000	2.125.600

10.3.2 Verkeersveiligheid Stedelijk Netwerk Zuid Drenthe

No.	Omschrijving project (P: planvorming; U: uitvoering)	Begrote kosten	Aandeel provincie VV	Aandeel gemeente	Aandeel BDU	Overig
Gemeente Coevorden						
CO-08	Herinrichting Jeroen Boschstraat	300.000		300.000		
Subtotaal gemeente Coevorden		300.000		300.000		
Gemeente Emmen						
EM-08	Inritconstructies Statenweg/Angelslo	150.000		75.000	75.000	
EM-09	Herinrichting Wilhelminastraat	980.000		735.000	245.000	
EM-12	Verlichting fietspad Delftlanden	56.000		56.000		
EM-18	Herinrichting Van Echtenskanaal Nz. In Klazienaveen	550.000		412.500	137.500	
EM-19	Brug in Vastenow over vaarverbinding Erica-Ter Apel	800.000			400.000	400.000
Subtotaal gemeente Emmen		2.536.000		1.278.500	857.500	400.000
Gemeente Hoogeveen						
HO-06	Reconstructie Mr. Cramerweg	600.000		300.000	300.000	
HO-08	Verkeersveiligheid Melkweg	100.000		50.000	50.000	
Subtotaal gemeente Hoogeveen		700.000		350.000	350.000	

No.	Omschrijving project (P: planvorming; U: uitvoering)	Begrote kosten	Aandeel provincie VV	Aandeel gemeente	Aandeel BDU	Overig
Gemeente Meppel						
ME-06	Herinrichting Randweg	2.000.000		1.500.000	500.000	
ME-07	Woonwijk Koedijkslanden Duurzaam Veilig	75.000		75.000		
ME-10	Herinrichting Zuideinde	20.000		20.000		
ME-11	Herinrichting Werkhorst	20.000		20.000		
Subtotaal gemeente Meppel		2.115.000		1.605.000	500.000	
Subtotaal Stedelijk Netwerk Zuid Drenthe		5.651.000		3.543.500	1.707.500	400.000

10.3.3 Verkeersveiligheid Landelijk Gebied

No.	Omschrijving project (P: planvorming; U: uitvoering)	Begrote kosten	Aandeel provincie VV	Aandeel gemeente	Aandeel BDU	Overig
Gemeente Aa en Hunze						
AA-09	Reconstructie Eexterweg te Gieten (ged. Brink-Spiekersteeg)	200.000		100.000	100.000	
AA—10	Verbeteren schoolomgeving/-routes OBS De Dobbe te Gasselte	50.000		25.000	25.000	
Subtotaal gemeente Aa en Hunze		250.000		125.000	125.000	
Gemeente Borger-Odoorn						
BO-02	N379: Aanpassen wegvak hm. 0.3-4.3 (Gasselternijveen-N374) aan Richtlijn EHK	240.000	240.000			
BO-06	Herinrichting Odoornweg/Valtherweg	266.750		200.062	66.688	
BO-07	Duurzame revitalisering Floralaan in Nieuw Buinen	758.250		758.250		
Subtotaal gemeente Borger-Odoorn		1.265.000	240.000	958.312	66.688	
Gemeente Midden-Drenthe						
MD-12	Herinrichting Stille kant Smilde-Bovensmilde (1e fase)	900.000		675.000	225.000	
Subtotaal Midden Drenthe		900.000		675.000	225.000	
Gemeente Westerveld						
WE-05	Herinrichting Brink in Dwingeloo	900.000		675.000	225.000	
Subtotaal gemeente Westerveld		900.000		675.000	225.000	
Gemeente De Wolden						
WO-16	Aanpassing omgeving Dijkhuizen (Brede school Ruinerwold)	178.000		89.000	89.000	
WO-17	Commissieweg De Wijk	132.458		99.343	33.115	
WO-18	Anserweg Ruinen	66.729		50.047	16.682	
WO-19	Oosteinde Ruinerwold	52.217		39.163	13.054	
WO-20	Aanpassing Postweg en omgeving (Brede school De Wijk)	431.000		215.500	215.500	
WO-21	Stapelerweg De Wijk	27.231		27.231		
WO-22	Prinsesseweg Koekange	10.687		10.687		
WO-23	Wolddijk Ruinerwold	79.158		59.369	19.789	
WO-24	Zuidwolderweg Echten	12.891		12.891		
WO-25	Meppelerweg Ruinen	31.494		31.494		
WO-26	Alteveer in Alteveer	10.832		10.832		
WO-27	Hoofdstraat Zuidwolde	20.822		20.822		
WO-28	Smeestraat Ruinen	12.682		12.682		

No.	Omschrijving project (P: planvorming; U: uitvoering)	Begrote kosten	Aandeel provincie VV	Aandeel gemeente	Aandeel BDU	Overig
Subtotaal gemeente De Wolden		1.066.201		679.061	387.140	
Subtotaal Landelijk Gebied		4.381.201	240.000	3.112.373	1.028.828	

10.3.4 Thema Veiligheid: Totaalkosten projecten Infrastructuur Verkeersveiligheid

Subtotaal	Begrote kosten	Aandeel provincie VV	Aandeel gemeente	Aandeel BDU	Overig
Nationaal Stedelijk Netwerk Groningen-Assen	7.225.600	1.380.000	2.685.000	1.035.000	2.125.600
Stedelijk Netwerk Zuid Drenthe	5.651.000		3.543.500	1.707.500	400.000
Landelijk Gebied	4.381.201	240.000	3.112.373	1.028.828	
Totaal projecten Infrastructuur Verkeersveiligheid	17.257.801	1.620.000	9.340.873	3.771.328	2.525.600

10.4 Thema Veiligheid: mensgerichte benadering

No.	Omschrijving project	Begrote kosten	Aandeel provincie VV	Aandeel gemeente	Aandeel BDU	Overig
PVE-1.1	Organisatie en representatie	10.000			10.000	
PVE-1.2	Landelijke projecten/LOVG	7.500			7.500	
PVE-1.3	Themadag(en)/excursies	5.000			5.000	
PVE-1.4	Waarderingsbijdrage Vereniging Verkeers- Drenthe slachtoffers	1.000			1.000	
PVE-1.6	Onvoorzien	2.500			2.500	
Totaal: 1. Kennis en Regie		26.000			26.000	
PVE-2.1	Communicatie verkeersveiligheidsonder- werpen via de media	5.000			5.000	
PVE-2.2	Nieuwsbrief VVBD	12.000			12.000	
PVE-2.3	Website VVBD	500			500	
PVE-2.4	Website Verkeerseducatie Drenthe	2.000			2.000	
PVE-2.5	Website Wegwerkzaamheden in Drenthe	31.000			31.000	
PVE-2.6	Publiciteit	10.000			10.000	
PVE-2.7	Voorlichting Ouderen: 'Blijf veilig mobiel' beurzen	35.000			35.000	
PVE-2.8	Voorlichting: Communicatie bij handhaving (o.a. landelijke campagnes)	30.000			30.000	
PVE-2.9	Voorlichting: 100% Drent	10.000			10.000	
PVE-2.10	Onderzoek en uitwerking campagne nieuwe Verkeersveiligheidsthema's	25.000	25.000 (kr. mob.)			
PVE-2.11	Ondersteuning handhavingcontroles van politie	20.397			20.397	
PVE-2.12	Voorlichting/Stimuleren Fietsen korte afstanden	60.000			60.000	
PVE-2.11	Onvoorzien	25.000			25.000	
Totaal: 2. Communicatie en Voorlichting		265.897	25.000		240.897	
PVE-3.1	Verkeersonderwijs PABO's in Drenthe	10.000			10.000	
PVE-3.2	Educatie scholen: Ondersteuning DVL/ Zebra	25.000			13.500	11.500 (prov. bijdr.)

No.	Omschrijving project	Begrote kosten	Aandeel provincie VV	Aandeel gemeente	Aandeel BDU	Overig
PVE-3.3	Educatie scholen: Aanschaf educatiemiddelen scholen	10.000			10.000	
PVE-3.4	Educatie scholen: De scholen zijn weer begonnen	19.425			5.000	14.425
PVE-3.5	Alcohol en Verkeer: Alcoholvrij op weg	44.300			44.300	
PVE-3.6	Trials	40.000			40.000	
PVE-3.7	Onvoorzien	20.000			20.000	
Totaal: 3. Educatie		168.725			142.800	25.925
PVE-5.1	Ontwikkeling veiligheidscultuur bij bedrijven	20.000			20.000	
Totaal 5: Veiligheidscultuur		20.000			20.000	
PVE-6.1	Kansrijke initiatieven en maatregelen Diversen	20.000			20.000	
Totaal 6: Innovatie		20.000			20.000	
PVE-7.1	Programma Noord Gemeenten	273.775		121.678	152.097	
PVE-7.2	Programma Zuidwest Gemeenten	288.436		128.194	160.242	
PVE-7.3	Programma Zuidoost Gemeenten	307.855		136.825	171.030	
Totaal 7. Regionale samenwerking		870.066		386.697	483.369	
Totaal Programma PVE		1.370.688	25.000	386.697	933.066	25.925

10.5 Thema Leefomgeving

No.	Omschrijving project	Begrote kosten	Aandeel provincie VV	Aandeel gemeente	Aandeel BDU	Overig
OMGINP-02 Drenthe	Bijdrage voor kunstprojecten langs provinciale wegen (U: 2010)	100.000	50.000			50.000 (prov. WK)
Totaal Thema Leefomgeving		100.000	50.000			50.000

10.6 Thema Innovatie

No.	Omschrijving project	Begrote kosten	Aandeel provincie VV	Aandeel gemeente	Aandeel BDU	Overig
MOBMAN-08 Drenthe	Projecten in het kader van Mobiliteitsmanagement: fietspromotie en stimuleren carpoolen (U: 2010)	70.000	70.000 (kr. mob.)			
ICTOV-02 Drenthe	Aanpassen van 25 haltes langs provinciale wegen volgens de toegankelijkheidseisen	250.000	250.000			
Totaal Thema Innovatie		320.000	320.000			

10.7 Thema Beleid

No. + trekker	Omschrijving project (P: planvorming; U: uitvoering)	Thema + modaliteit	Begrote kosten	Aandeel provincie VV	Aandeel gemeente	Aandeel BDU	Overig
BEL-2-SP-03 Drenthe	Studie OV en Spoor in Drenthe	REO Trein/bus	250.000	250.000			
BEL-2-SP-04 Drenthe/gem.	Vervolgstudie Dryport, Vaarwegen en Binnenhavens	REO Spoor/Schip	50.000	50.000			
BEL-2-LU-04 Drenthe	Studie luchtvaartbeleid	REO	50.000	50.000			
BEL-7- OMGINP-01 Drenthe	Studie Duurzaamheid en Mobiliteit		25.000	25.000 (kr. Mob.)			
BEL-9-BO-03 Drenthe	Beleidsonderzoeken algemeen	BELEID	50.000	50.000			
BEL-9-MON-01 Drenthe	Monitoring en analyse: aanvullend budget voor aanschaf fietstellers en ombouw telpunten provinciale wegen	BELEID	125.000	125.000			
BEL-9-MON-02 Drenthe	Monitoring en analyse: aanschaf aanvullende software programma VIS	BELEID	15.000	15.000 (kr. verk.w.)			
BEL-9-MON-03 Drenthe	Monitoring en analyse: Abonnementen GPRS/RAM mobile data/ Dinaf/VERAS	BELEID	40.000	40.000 (kr. verk.w.)			
BEL-9-MON-04 Drenthe	Monitoring en analyse: Onderhoud/storingen	BELEID	35.000	35.000			
BEL-9-MON-05 Drenthe	Monitoring en analyse: kosten onderzoek en analyse	BELEID	5.000	5.000 (kr. verk.w.)			
BEL-9-MON-06 Drenthe	Monitoring en analyse: Reistijdmetingen	BELEID	10.000	10.000 (kr. verk.w.)			
BEL-9-MON-07 Drenthe	Voorziening ad hoc (incl. verkeersmaatregelen)	BELEID	8.700	8.700 (kr. verk.w.)			
BEL-9-MON-08 Drenthe	Opstellen Jaarverslag PUP 2009	BELEID	7.500	7.500 (Kr. Mob.)			
BEL-9-COM-01 Drenthe	Opstellen PUP 2011	BELEID	7.500	7.500 (Kr. Mob.)			
Totaal Thema Beleid			678.700	678.700			

10.8 Het totaalplaatje

Thema	Geraamde kosten	Dekking via provinciale middelen						Dekking overig		
		Reserve Invest. VV	RIVV Eenm. (proj. Infra)	Krediet Mobiliteit	Krediet Verkeersw.	Onderh WK	Overig	BDU	Gem.	Overig
REO	21.011.854							21.011.854		
BER	14.934.300	4.702.300						3.674.395	5.205.395	1.352.210
VEI-	17.257.801	1.620.000						3.771.328	9.340.873	2.525.600
PVE	1.370.688			25.000			11.500	933.066	386.697	14.425
LEEFOMG.	100.000		50.000			50.000				
INNOV	320.000	250.000		70.000						
BEL	678.700	375.000	185.000	40.000	78.700					
Totaal	55.673.343	6.947.300	235.000	135.000	78.700	50.000	11.500	29.390.643	14.932.965	3.892.235

11 Risico's bij de uitvoering

De praktijk van de afgelopen jaren heeft uitgewezen, dat de planning van de uit te voeren infrastructurele projecten in toenemende mate wordt vertraagd door niet voorziene omstandigheden. Op de belangrijkste risico's van vertraging wordt hierna ingegaan.

Planschade

Met name bij de grotere nieuwbouwprojecten (zoals de aanleg van rondwegen) kan het risico van planschade ex artikel 49 van de Wet op de Ruimtelijke Ordening (WRO) niet geheel worden uitgesloten. Van belang is dat dit risico al tijdens de bestemmingsplanprocedure wordt geïnventariseerd. Overigens kunnen ook jaren na de realisering van de werken nog claims bij de desbetreffende gemeente binnenkomen.

Vertraging planprocedures

Sommige werken zijn, voor wat betreft realisering, mede afhankelijk van een planologische regeling en/of diverse vergunningen dan wel andere formele instemming van derden. De bij deze regelingen behorende advies- en beroepsprocedures kunnen een aanzienlijke vertraging opleveren bij de uitvoering.

Draagvlak planontwikkeling

Kenmerk voor het huidige provinciale beleid is het streven naar een verkeers- en vervoersvisie per corridor of gebied en een daarop gericht integraal maatregelenpakket. Met name het draagvlak voor de conclusies en aanbevelingen van de verschillende corridorstudies bepaalt de haalbaarheid van meerjaren uitvoeringsconvenanten.

Financiële dekkingplannen

Per project is aangegeven welke overheden en instanties door de provincie als financieel medeverantwoordelijke partner worden gezien. Het dekkingplan moet als een risico worden gezien, ingeval over de financieringsopzet nog geen overeenstemming is bereikt. Aangezien deze medeverantwoordelijkheid over en weer in de convenanten is vastgelegd, mag worden aangenomen dat de samenwerkende partijen hun verantwoordelijkheid daarin ter harte nemen.

Onteigening

Veelal worden de gronden langs minnelijke weg verworven. In een aantal situaties is echter een onteigeningsprocedure nodig. Deze procedures zijn tijdrovend, dus vertragend en kostenverhogend.

Bodemsaneringen c.a.

In incidentele gevallen zal tijdens de uitvoering van het werk verontreiniging van het grondwater of van de bodem worden aangetroffen. Bodemsaneringen kunnen aanzienlijk kostenverhogend werken en zullen vaak tot grote vertragingen van het project leiden. Bij wegconstructies moet rekening worden gehouden met de mogelijkheid van het moeten afvoeren en verwerken van teerhoudend asfalt.

Geluidhinder

De wetgeving in het kader van de geluidhinder is en wordt verscherpt. Dit heeft onder meer tot gevolg dat meer dan in de afgelopen jaren het geval was, in voorkomende gevallen een geluidsonderzoek moet worden uitgevoerd naar de effecten van de maatregelen op bepaalde afstand

van de maatregel. Voor het geval de gemeten geluidsbelasting 1,5 decibel hoger is dan de waarde in de oude situatie zal de overheid maatregelen moeten treffen. Hierbij valt te denken aan “fluis-terasfalt” dan wel maatregelen aan de woningen. Het zal duidelijk zijn dat deze maatregelen de kosten aanzienlijk kunnen verhogen.

Kabels en leidingen

Het moeten verleggen van kabels en leidingen kan in sommige gevallen aanzienlijk kostenverhogend werken en in de tijd gezien vertragingen opleveren.

Water-, archeologie, flora- en faunatoets

Voordat een bestemmingsplan gewijzigd kan worden moet de water-, archeologie-, flora- en fauna toets met een positief resultaat worden doorlopen. Bij negatief resultaat kan het leiden tot een wijziging dan wel vertraging van het project.

Aanbestedingen

De op het moment van aanbesteden heersende marktsituatie kan een risico vormen. Een mee- of tegenvallende aanbesteding kan wel 30% verschil opleveren. Daarnaast kan de in hoofdstuk 8.4 beschreven innovatieve wijze van aanbesteden een hogere prijs tot gevolg hebben. De kosten van voorbereiding daarentegen kunnen in die situatie lager uitvallen.

Bijlagen

1 Overlegstructuur Verkeers- en Vervoersberaad Drenthe

Het verkeers- en vervoersbeleid in de provincie Drenthe is een resultaat van bestuurlijk overleg tussen drie lagen van overheden: Rijkswaterstaat Noord-Nederland, de provincie Drenthe en de twaalf Drentse gemeenten. Dit zijn tevens de partijen die zitting hebben in het Verkeers- en Vervoersberaad, waarbij de provincie Drenthe het voorzitterschap heeft. Het VVBD is in Drenthe het officiële orgaan op grond van de Planwet Verkeer en Vervoer en heeft de status van Provinciale Commissie.

Het Verkeers- en Vervoersberaad is verantwoordelijk voor een bestuurlijke afstemming op het gebied van verkeer en vervoer, en adviseert de partners op bestuurlijk niveau over het voorgenomen verkeers- en vervoersbeleid. Daarnaast is het Verkeers- en Vervoersberaad verantwoordelijk voor het verdelen van het budget voor het programma Permanente Verkeerseducatie, dat jaarlijks vanuit de Brede Doeluitkering Verkeer en Vervoer (BDU) door Gedeputeerde Staten wordt vastgesteld.

Het Verkeers- en Vervoersberaad wordt bijgestaan door de Adviesgroep Duurzaam Veilig. De adviesgroep wordt gevormd door de gemeentelijke en provinciale ambtenaren Verkeer en Vervoer, Rijkswaterstaat Noord-Nederland, Openbaar Ministerie, Regiopolitie Drenthe en maatschappelijke organisaties zoals VVN, CBR, BOVAG, ANWB, TLN, Kamer van Koophandel, VNN en de Fietsersbond.

De Adviesgroep voorziet de ingebrachte beleidsstukken over verkeer en vervoer van advies ten behoeve van het Verkeers- en Vervoersberaad. De provincie Drenthe levert de voorzitter van de Adviesgroep.

Op basis van besluiten van het VVBD zijn en worden werkgroepen ingesteld die zich met specifieke onderwerpen bezighouden.

In bijlage 1b is de samenstelling van het Beraad en de Adviesgroep per 1 oktober 2008 weergegeven. In bijlage 1c wordt een overzicht gegeven van de samenstelling van enkele werkgroepen van het VVBD en van enkele andere organisaties, die een belangrijk raakvlak hebben met verkeer en vervoer.

1a Verkeers- en Vervoersberaad Drenthe (per 1 november 2009)

Organisatie	Vertegenwoordiger
Provincie Drenthe	J.H. Bats (voorzitter)
Provincie Drenthe	J.P. de Vries (secretaris)
Provincie Drenthe	mw. G. Heidekamp (notuliste)
Gemeente Aa en Hunze	H. Santes
Gemeente Assen	J. Kuin
Gemeente Borger-Odoorn	T.J. Meedendorp
Gemeente Coevorden	G.H. Braam
Gemeente Emmen	J. Holman
Gemeente Hoogeveen	A. Bargeman
Gemeente Meppel	A.H.J. Dohle
Gemeente Midden-Drenthe	E. Bolhuis
Gemeente Noordenveld	J. Dam
Gemeente Tynaarlo	H.H. Assies
Gemeente Westerveld	H. Geertsma
Gemeente De Wolden	mw. E. Koster-Sassen
Rijkswaterstaat directie Noord-Nederland	mw. C.C.A. Klinkenberg

1b Adviesgroep Duurzaam Veilig (per 1 november 2009)

Organisatie	Vertegenwoordiger
Provincie Drenthe	J.P. de Vries (voorzitter)
Provincie Drenthe	mw. G. Heidekamp (notuliste)
Provincie Drenthe	J.P. Waalkens
Gemeente Aa en Hunze	M. Oving
Gemeente Assen	P. Veldman
Gemeente Borger-Odoorn	B.H. Haak
Gemeente Coevorden	M. Pothof
Gemeente Emmen	R. Ney
Gemeente Hoogeveen	J.F. Gossen
Gemeente Meppel	J. van den Bos
Gemeente Midden Drenthe	G. van de Logt
Gemeente Noordenveld	M. Smit
Gemeente Westerveld	B. van Faassen
Gemeente De Wolden	mw. M. Kloosterman
Gemeente Tynaarlo	H.J. Kolker
Rijkswaterstaat directie Noord-Nederland	mw. C.C.A. Klinkenberg
ANWB, Regio Noord	S. Engelsman
BOVAG Nederland	H. Regtop
Centraal Bureau Rijvaardigheidsbewijzen (CBR)	R. Geervliet
Fietsersbond	J.C. Tak (tot 1 maart) Vacature (vanaf 1 maart)
Kamer van Koophandel	P.J. van Zanten
Openbaar Ministerie arrondissement Assen	H. Mencke
Openbaar Vervoer bureau Groningen-Drenthe	mw. C. van Reijmersdal
Regiopolitie Drenthe	mw. M. Kommer
Transport en Logistiek Nederland (TLN)	J. Knecht († 17 september)
Veilig Verkeer Nederland, district Drenthe (VNN)	S.L. de Vries
Verslavingszorg Noord-Nederland (VNN)	mw. H. Hartman

1c Samenstelling Consumentenplatform Openbaar Vervoer Drenthe (per 1 november 2009)

Organisatie	Vertegenwoordiger
onafhankelijk voorzitter	H.W. Pannekoek
BOKD	W.J.M. Prinsen
Kamer van Koophandel Drenthe	F. Broersma
Ongeorganiseerde leden Reizigers	Mw. W.F.C. Dirks Mw. K. Mekkes-de Jonge
Platform Vrouwen 50+	Mw. J.J. Cramer-van de Graaf
ROVER	Mw. W. Gerbers P.J. Wippoo
SBO Drenthe	B. Janssen
Seniorenraad Assen	S. Masselink
Zorgbelang Drenthe	C. de Jong E. Nobel
Zorgbelang Drenthe, VG-platform	N. Kroon
Arriva Touring BV	G.P. Dijk
Qbuzz	W. Remmelts
OV-bureau Groningen-Drenthe	M.M.J. van den Boogaard, secretaris

2 Regioprogramma's permanente verkeerseducatie 2010

2a Regioprogramma PVE 2010 van Noord Drenthe

Doelgroep	Project	Kosten
0-4 jaar	Jongleren	€ 10.000,00
4-12 jaar	Drents Verkeersveiligheids Label	€ 12.500,00
	Stop!Licht	€ 6.000,00
	Birdy	€ 5.625,00
	Theatervoorstelling "Kiss & Ride"	€ 1.5000,00
	Street Wise	€ 15.000,00
	Dode Hoek	€ 16.380,00
	Verkeersexamen	€ 7.000,00
	Verkeersplaneet	€ 12.000,00
	Fietscontrole	€ 7.000,00
	Gordelcontrole	€ 4.700,00
	Verkeersouders	€ 8.000,00
	Verkeersbrigadiers	€ 500,00
	De scholen zijn weer begonnen	€ 4.000,00
12-17 jaar	Voorlichting voortgezet onderwijs	€ 8.000,00
	Verkeersmarkt voortgezet onderwijs	€ 20.000,00
	Clinic Veilig Uitgaan	€ 13.750,00
18-25 jaar	TRIALS	€ 18.000,00
25-60 jaar	RMT (regionale motorrijvaardigheid)	€ 5.000,00
	Oppoetsen en bijtanken	€ 5.000,00
	Voorlichting verenigingen	€ 9.000,00
	Voorlichting evenementen	€ 5.000,00
60 +	BROEM (rijvaardigheid senioren)	€ 7.500,00
	Scootmobielen cursus	€ 4.000,00
Diversen	Lokale activiteiten/ onvoorzien	€ 6.000,00
	Communicatie	€ 2.000,00
	Kennis en Regie (folders e.d.)	€ 1.820,00
	Organisatie van uitvoering	€ 45.000,00
Totaal		€ 273.775,00

Regio Noord	Gemeente	BDU	Totaal	Reg. Pr.l.	Projecten
Aa en Hunze	20.263	25.329	45.592	11.250	34.342
Assen	50.204	62.755	112.959	11.250	101.709
Noordenveld	25.370	31.712	57.082	11.250	45.832
Tynaarlo	25.841	32.301	58.142	11.250	46.892
Totaal Regio Noord	121.678	152.097	273.775	45.000	228.775

2b

Regioprogramma PVE 2010 van Zuidwest Drenthe

Doelgroep	Project	Kosten
0-4 jaar	Jongleren	€ 4.180,00
4-12 jaar	Drents Verkeersveiligheids Label	€ 10.500,00
	Stop!Licht	€ 7.500,00
	Birdy	€ 8.475,00
	Gordelcontrole	€ 10.060,00
	Theaterstuk "Kiss & Ride"	€ 11.780,00
	Street Wise	€ 10.190,00
	Dode Hoek	€ 12.550,00
	De Verkeersplaneet	€ 4.000,00
	Verkeersbrigadiers	€ 1.600,00
	Verkeersouders	€ 8.500,00
	Fietscontroles, Verkeersexamens, schoolroutes	€ 29.525,00
	De scholen zijn weer begonnen	€ 5.000,00
12-17 jaar	School thuis route voortgezet onderwijs	€ 12.000,00
	Voorlichting voortgezet onderwijs	€ 5.375,00
	Verkeersmarkten voortgezet onderwijs	€ 15.500,00
	Clinic Veilig Uitgaan	€ 16.500,00
18-25 jaar	TRIALS	€ 20.000,00
25-60 jaar	RMT (Regionale Motorrijvaardigheid)	€ 5.500,00
	Oppoetsen en bijtanken – proef	€ 5.290,00
	Voorlichting senioren w.o. Westerveld	€ 6.400,00
60 +	BROEM (rijvaardigheid senioren)	€ 9.500,00
	Scootmobielcursus	€ 5.000,00
	Drempelteam Midden-Drenthe	€ 1.000,00
Diversen	Communicatie/advertenties	€ 4.300,00
	Lokale activiteiten VVN/onvoorzien	€ 19.808,00
	Organisatie van uitvoering	€ 45.000,00
Totaal (incl. extra bijdrage gem. Midden-Drenthe)		€ 295.033,00

Regio Zuid-west 2010	Gemeente	BDU	Totaal	Reg. r.l.	Projecten
Hoogeveen	43.109	53.886	96.995	9.000	87.995
Meppel	24.318	30.397	54.715	9.000	45.715
Midden-Drenthe **	32.984	32.984	65.968	9.000	56.968
Westerveld	15.305	19.131	34.436	9.000	25.436
De Wolden	19.075	23.844	42.919	9.000	33.919
Totaal Regio Zuid-west	134.791	160.242	295.033	45.000	250.033

** Midden-Drenthe (gemeente zit al op eindbedrag voor 2012)

2c

Regioprogramma PVE 2010 van Zuidoost Drenthe

Doelgroep	Project	Begroting
0-4 jaar	Jongleren	€ 12.375,00
4-12 jaar	Drents Verkeersveiligheids Label (DVL)	€ 20.000,00
	Birdy	€ 3.750,00
	Stop!Licht	€ 4.250,00
	Theatervoorstelling "Kiss & Ride"	€ 6.900,00
	Streetwise	€ 6.350,00
	Dode Hoek	€ 10.000,00
	Verkeersexamen	€ 5.710,00
	Fietscontrole	€ 7.485,00
	Gordelcontrole	€ 7.050,00
	Verkeersouders	€ 10.000,00
	Verkeersbrigadiers	€ 1.500,00
	De scholen zijn weer begonnen	€ 6.400,00
	De Verkeersplaneet	€ 2.500,00
12-17 jaar	Voorlichting Voortgezet onderwijs	€ 10.000,00
	Verkeersmarkt voortgezet onderwijs	€ 20.000,00
	Clinic Veilig Uitgaan	€ 22.000,00
	Bromfietscursus	€ 1.500,00
	Boemerang Masterclass	€ 15.000,00
18-25 jaar	TRIALS	€ 20.000,00
25-60 jaar	RMT (Regionale motorrijvaardigheid)	€ 5.000,00
	Voorlichting alcohol verenigingen	€ 9.000,00
	Voorlichting evenementen	€ 8.500,00
60+ jaar	BROEM (rijvaardigheid senioren)	€ 7.500,00
	Scootmobielcursus	€ 2.500,00
	Voorlichting senioren	€ 3.750,00
Diversen	Lokale activiteiten / onvoorzien	€ 6.000,00
	Communicatie/voorlichting	€ 6.000,00
	Extra: alcoholvoorlichting	€ 9.000,00
	Extra: voorlichting 25-50 jarigen	€ 9.000,00
	Onvoorzien	€ 3.835,00
	Organisatie van uitvoering	€ 45.000,00
Totaal:		€ 307.855,00

Regio Zuid-oost 2010	Gemeente	BDU	Totaal	Regiocoörd	Projecten
Borger-Odoorn	21.062	26.327	47.389	15.000	32.389
Coevorden	28.869	36.086	64.955	15.000	49.955
Emmen	86.894	108.617	195.511	15.000	180.511
Totaal Regio Zuid-oost	136.825	171.030	307.855	45.000	262.855

3 Websitegegevens

Steeds vaker maken communicatieplannen deel uit van verkeers- en vervoersprojecten. Behalve de reguliere middelen (media, folders etc.) wordt daarbij ook gebruik gemaakt van de mogelijkheden die internet biedt. Daarvoor is de afgelopen tijd een aantal websites opgezet. Hiervan wordt in dit hoofdstuk een overzicht gegeven.

De hieronder genoemde websites zijn gelinkt met de centrale website van de provincie Drenthe, maar hebben meestal ook een eigen ingang via de naam van de site. Bij alle genoemde websites is er aandacht voor de actualiteit van de site en het tijdig inspelen op vragen van bezoekers. Ook is er ruimte voor de mening van bezoekers over een aanpak. De sites leveren voor verkeer en vervoer belangrijke informatie op over wat er leeft bij de Drentse burger.

www.verkeersmonitor.nl

De site geeft informatie over de verkeersstellingen van de permanente telpunten op de provinciale wegen in Noord Nederland. Provincie Drenthe werkt samen met de andere SNN-partners aan een vernieuwing van deze website. Medio 2010 moet de vernieuwde site in de lucht zijn.

www.vbdrenthe.nl

Op de site van het Verkeers- en Vervoersberaad Drenthe wordt informatie gegeven over de beleidsterreinen verkeersveiligheid en gedragsbeïnvloeding, openbaar vervoer en infrastructuur. Ook kunnen bezoekers van de site hun mening geven over projecten, informatie opvragen en publicaties bestellen.

www.verkeerseducatiedrenthe.nl

Via deze site wordt informatie gegeven over alle projecten verkeerseducatie, die momenteel in een of meer Drentse gemeenten wordt uitgevoerd. Ook wordt ingegaan op het Drents Verkeersveiligheidslabel, dat aan scholen die aan een aantal voorwaarden voldoen, kan worden toegekend.

www.trials.nl

Jonge automobilisten zijn relatief vaak bij ongevallen betrokken. Via het project Trials worden jongeren zich hopelijk beter bewust van de gevaren in het verkeer. Via de site wordt informatie gegeven over het project en kunnen jongeren zich aanmelden voor deelname.

www.wegwerkzaamhedeninDrenthe.nl

De site geeft actuele informatie over de wegwerkzaamheden in heel Drenthe.

www.ovbureaugroningendrenthe.nl

Op de site is veel informatie over het openbaar vervoer en de ontwikkelingen daarin opgenomen.

www.n34.eu

Via deze site wordt de bezoeker op de hoogte gebracht van de stand van zaken van de werkzaamheden aan de N34.

4 Lijst van relevante afkortingen

Overzicht van afkortingen in de tekst

ADV	Adviesgroep Duurzaam Veilig
BDU	Brede Doeluitkering (Verkeer en Vervoer)
BROEM	Breed Overleg Ouderen en Mobiliteit
BVOM	Bureau Verkeershandhaving (van het) Openbaar Ministerie
CBR	Centraal Bureau Rijvaardigheidsbewijzen
DRIS	Dynamische reis- en informatiesysteem
DVL	Drents Verkeersveiligheidslabel
DV	Duurzaam Veilig
EHK	Essentiële Herkenbaarheidskenmerken
EHS	Ecologische Hoofdstructuur
GA	(Regiovisie) Groningen-Assen
GAE	Groningen Airport Eelde
GVVP	Gemeentelijk Verkeers- en Vervoersplan
ICT	Informatie- en Communicatietechnologie
IGVT	Informatiegestuurd Verkeerstoezicht
ISA	Intelligente Snelheid Adaptatie
KAR	Korte afstand radio
KLPD	Korps Landelijke Politiediensten
KvK	Kamer van Koophandel
LOVG	Landelijk Overleg Verkeersveiligheid en Gedragsbeïnvloeding
MEC	Masterplan Emmen Centrum
MIRT	Meerjarenprogramma Infrastructuur, Ruimte en Transport
MUP	Meerjaren Uitvoeringsprogramma (Verkeer en Vervoer)
NCW	Nederlands Christelijk Werkgeversverbond (Noord)
NOA	Noordelijke Ontwikkelingsas
NRK	Noordelijke Rekenkamer
OM	Openbaar Ministerie
OTB/MER	Ontwerp tracébesluit/milieu effect rapportage
OV	Openbaar Vervoer
PABO	Pedagogische academie basisonderwijs
POP II	Provinciaal Omgevingsplan (no. 2) Drenthe
pSV	Project Subjectieve Verkeersveiligheid (van politie Drenthe)
PUP	Provinciaal Uitvoeringsprogramma
PVE	Permanente Verkeerseducatie
PVVP	Provinciaal Verkeers- en Vervoersplan
RSP	Regio Specifiek Pakket (Zuiderzeelijn)
RWS	Rijkswaterstaat
SNN	Samenwerkingsverband Noord Nederland
TLN	Transport en Logistiek Nederland
V & W	(ministerie van) Verkeer en Waterstaat
VINEX	Vierde nota op de Ruimtelijke Ordening Extra
VNN	Verslavingszorg Noord-Nederland
VROS	Video Registratie Onopvallende Surveillance
VVBD	Verkeers- en Vervoersberaad Drenthe
VVN	Veilig Verkeer Nederland
WG A&M	Werkgroep Analyse en Monitoring (ten behoeve van verkeershandhaving)
ZRG	Zuidelijke Ringweg Groningen

Overzicht van afkortingen in de tabellen

<i>Hoofdstuk 2</i>	BEL	Beleid
	HWN	Hoofdwegennet
	LU	Luchtvaart
	NOA	Noordelijke ontwikkelingsas
	OLG	Ontwikkeling Landelijk Gebied
	OV	Openbaar Vervoer
	REO	Ruimtelijk-economische ontwikkeling
	STO	Stedelijke Ontwikkeling
<i>Hoofdstuk 3</i>	AA	Aa en Hunze
	AS	Assen
	BER	Bereikbaarheid
	BO	Borger Odoorn
	CO	Coevorden
	EM	Emmen
	HO	Hoogeveen
	ME	Meppel
	MD	Midden-Drenthe
	NO	Noordenveld
	TY	Tynaarlo
	VEI	Veiligheid
	WE	Westerveld
	WO	De Wolden
<i>Hoofdstuk 4</i>	DVL	Drents Verkeersveiligheidslabel
	PVE	Permanente Verkeerseducatie
	SO	Stedelijke Ontwikkeling
	VEI	Veiligheid
	VNN	Verslavingszorg Noord-Nederland
	VVN	Veilig Verkeer Nederland
	VVS	Vereniging van Verkeersslachtoffers
<i>Hoofdstuk 5</i>	IVHD	Integrale Verkeershandhaving Drenthe
	VEI	Veiligheid
	VHH	Verkeershandhaving
<i>Hoofdstuk 7</i>	Wg. A&M	Werkgroep Analyse en Monitoring
	INN	Innovatie
<i>Hoofdstuk 8</i>	LOMG	Leefomgeving
	ICT	Informatie- en Communicatietechnologie
	ICTFTS	ICT Fiets
	ICTOV	ICT Openbaar vervoer
	INN	Innovatie
	MOBMAN	Mobiliteitsmanagement
	VEIMIL	Veiligheid en Milieu

